CLASSIS XVI.

II. PLANTÆ APETALÆ.

II. FLORE MANIFESTO DESTITUTÆ.

II. FOLIOSÆ CAPSULIFERÆ.

II. MUSCI Linn. n. 56. Adanson. II. p. 482.

Hos a Lichenibus distinguimus, quod vera folia habeant, ex vesiculosa & cellulosa matura facta, ut in plantis, quas hactenus descripsimus, cum Lichenibus crustacea natura sit: quod præterea veras capsulas ferant, in quibus & cortex est, & interior natura, a cortice diversa. Plerique Musci perennant, & caules quotannis inmersi in radices fiunt *a*). Immortalitatis pene æmulo privilegio hæc eadem folia gaudent; quæ post centenos, & ducentos forte annos, sola in aqua maceratione, in pristinum vigorem restitui possint, quod experimentum in nonnullis C. Bauhini Muscis feci. In muscis præterea, præter pauciſſimos aliquos, aliquid flori est analogum: capsulæ polline plenæ, figura rotunda *b*) & natura inflammabili, cum antherarum polline consentiente *c*), *Filicinarum æmulæ*, aut alterius figuræ, globosæ, vel cylindricæ, sessiles aut petiolatæ, spongia aliqua plenæ: aut longa, bifidaque cornua. Est denique in muscis bene multis seminum quoddam imitamentum, summo in caule non florifero congestum, aut in folio sessile: quod quidem *d*) mihi in plerisque similius *e*) videtur gemmæ, nam sunt, ubi antheris propius est. Harum particularum, florum seminumque *f*) similium, vera natura tamen, adque sexum *g*) alterutrum repræsentandum aptitudo, nondum evidentibus experimentis stabilita habetur. Seminatum ab optimo Stæhelino Muscum, qui suam speciem reparavit *h*), utique novi, particulas vero in capsula non novimus distinguere, quæ novæ plantæ germina faciant. *Michelianæ microscopicæ particulæ, articulatæ, & tubiformes, quas pro floribus utriusve sexus Auctor optimus habuit i), nihil certi habent. In pauciſſimis vero exemplis semina reperiri non consentit, quæ a nullis abesse debeant.*

Uti simplicior vero plantarum fabrica, ita difficilius & genera distinguuntur, & species, cum notæ discriminis pauciores sint, figuræque minus compositæ, minus admittant diversitatis. *Multum laboris in hac classe posui*, manere tamen in plerisque visum est cum optimo olim Dillenio, qui pleniſſimo opere Muscos constituerit: tamen ut aliqua mutarem, in quibus proprias leges vir Ill. deseruit. Monendi cæterum sunt stirpium cultores, etiam magis in Muscis, quam aliis in plantis, necessariam esse amplam exemplarium penum, ut ex omni ætate plantæ id colligere possis, quod essentiam characteris constituit. Valde enim teneri Musci a se ipsis adultis variant, congestis foliis, setarum defectu, calyptris, capsulæ figura, operculo, pectine.

Musci cæterum inter omnes plantas in minimo calore vegetant, & media hieme sub nivibus florent, iisque mensibus terram exornant, quibus omnes aliæ plantæ aut emortuæ sunt, aut mortuarum similes languent. Quare etiam in pratis & in terra *Grönlandiæ* & *Labradoris* fere soli Musci nascuntur *k*).

Cæterum capsulæ aliæ unica fiunt membrana, quæ pulpam viridem contineat, per siccitatem in granula discessuram. Alii Musci duplex habent involucrum, exterius crassum, interius viride & tenerum: sunt in quibus hæc duo involucra se contingunt, in aliis *l*) intervallo aliquo separantur, & sola cellulositate aliqua, sive fibrillis *m*) colligatur. In aliis utriusque involucri diversa figura est *n*). Neque desunt quibus

a) Dillen. *Eph. Nat. Cur. Cent. VI.* p. 56. *Phil. Transf.* n. 470.

b) Hooke *Lampas.* p. 45. 46. Dillen. l. c. p. 53. 54. 57. t. 9. f. 1. ad 17. *Hist. musc.* p. 14. *Phil. Transf.* n. 284. Linn. *Sem. musc.*

c) Olearius *reis.* p. 460. Wedel. *de lycopod.* p. 19.

d) Ita particulæ Lycopodii seminibus analogæ manifesto in folia resolvuntur Dillen. *hist. musc.* p. 179. vel ex Linnæi icone p. 296. t. 3. Sic gemmæ hypnorum.

e) Tamen semen esse, etsi pistillo & stigmate destituatur Linn. *Sem. musc.* p. 18. 19. Sed ostendemus, vera esse folia. Esse folia Adanson. II. p. 89.

f) Pro muscorum seminibus Nigrisoli *generaz.* p. 210. Pro semine pollinem habet Hillius, qui capsula continetur *Phil. Transf.* n. 478.

g) Pro staminibus cilia sedecim habet Hill. *Phil. Transf.* n. 478.

h) *Spec. anat. bot.* 1724. *thes.* 4.

i) *Nov. gener.* p. 108. t. 59.

k) Douglas. *colon.* p. 173.

l) Est in Buxbaumia, Bryo meo crasso sessili capitulo, etiam olim Hooke 132. in Bryo villoso.

m) Hooke.

n) Polytricho 12 Dill.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0020-5 DFG

bus mediam capſulam columna carnea, ſive placenta dividit o) circa quam pulpa granuloſa adhæret. Ea columna cylindrica eſt, aut prisma angulis alterne eminentibus ſulcisque percurſum, ut ſectio crucem referat.

Huic capſulæ operculum imponitur, obtuſum, aut in acum eductum, aut conicum.

Intra operculum de ſumma ora capſulæ cilia exeunt, ſub eminente quodam toro, operculum ſuſtinente. Ea ſibi relicta in ſpiram contorta, verſus ſummum operculum connivent. Elaſtica vi ornantur, & quando expanſa ſunt, in ſpiralem conicamque figuram alacriter revertuntur, quamprimum adſperſum humorem ſenſerunt Ad calorem ferri leviter calefacti, expandunt ſe eadem, eodem ordine quo ſiccantur. Ipſa anima ſatis habet virium, ut ſuo udore hæc fila connivere cogat. Videtur acris iſte ſenſus his ciliis datus eſſe, ut a polline capſula contento omnem humiditatem avertant. Plerisque Muſcis cilia data ſunt, in variis alia, craſſa, longa & intorta, brevia, ut contorqueri nequeant; dentata: unico plerumque in bryis ordine, duplici in hypnis. Eorum ordinum exterior ſedecim fere ciliis fit, brevibus, acutis, intus dentatis, ab humore conniventibus, a ſiccitate expanſis. Interiora cilia tenuiora, nunquam non clauſa, non tamen ſatis ſibi vicina ſunt, quin intervalla ſuperſint: numerus idem eſt. Ea immota ſunt, neque vim humoris aut ſiccitatis ſentiunt q).

Quando capſula nunc maturuit, tunc acu tacta cilia exteriora ſubito ſe expandunt, & operculum disjiciunt.

Infra cilia interiora, in conum conniventia, rete albidum eſt, quod pulpam ovatam granuloſam tegit.

Supra capſulam & operculum, in multis Muſcorum membrana eſt, ſæpe piloſa, quæ juniorem craſſulam continet, & ſupra operculum in acumen acus ſimile finitur. Dum capſula maturatur, paulatim calyptra minorem ejus partem contegit, & denique ſoli operculo inſidet, & paulo poſt oblique adhæret, ultimo delabitur. Longo poſt tempore & operculum decidit, & paulo poſt aliud temporis intervallum cilia, quæ clauſa fuerant, ultimo explicantur, & patet capſula, & pollini libertas redditur, ut elabi poſſit. Cilia in hypnis interiora per ſua intervalla ei pollini aufugium relinquunt. Horum pleraque ſolertiæ debeo *Generoſ.* DE SAUSSURE.

LYCOPODIUM LINN. n. 1185.
LYCOPODIUM DILLEN.
LYCOPODIOIDES EJUSD.
SELAGO EJUSD.
SELAGINOIDES EJUSD.

Adfinitas cum Osmundis non minima. Capſulas habet pulverulentas, unam pluresve, in foliorum alis ſeſſiles, pollinem fundentes inflammabilem, quem vix Te contineas, quin habeas pro vero antherarum polline. Nihil autem hic ſeminis ſimile reperias, quod ab iis capſulis diverſum ſit, neque calyptras habent capſulæ, neque cilia, neque operculum, ſed bivalves hiſcunt. Addit LINNÆUS pro flore feminino a) perianthium tetraphyllon b), cum plumula calyci connata, in una c) ſpecie viſum, quæ omnia pro gemmula habeo.

1716. LYCOPODIUM ſpica ſeſſili, foliis linearibus lanceolatis, confertis.
Chamæpeuce TURNER. L. I.
Selago d) tertia THAL. *Sylv. hercyn.* p. 116. *Thalii* BREYNE *Eph. Nat. Cur. Dec. I. ann.* 45. *obſ.* 149. cum icone.
Muſcus terreſtris SCHEUCHZER. *It. I.* p. 44. *t.* 6. *f.* 2. *abietiformis* RAJ. *Hiſt. Oxon. III.* p. 624. *ſ. XV. t.* 5. *f.* 9.
Selago vulgaris Abietis rubræ facie DILLEN. *Sylv. Muſc.* p. 435. *t.* 56. *f.* 1.
Lycopodium foliis ſparſis octifariis, caule dichotomo erecto, faſtigiato, floribus ſparſis LINN. p. 1565.
Icon OEDERI *t.* 104.

o) Hoc Cl. virorum ſtamen, in Buxbaumia viſum, in Hypno Phyllitidis folio, in nonnullis Polytrichis DILL. in Mnio foliis lanceolatis congeſtis operculo mammillari repertum eſt.
p) In Bryo 4 Enum.
q) Hæc adparet in Hypnis DILL. 1.2.3.14.20.25.28.29. 45.49.64.

a) *Sem. Muſc.* p. 9. t. 3.
b) Duo ibi dicit folia majora, unum minus, duo minima, & unum folium majus.
c) In Selagine abietiformi.
d) Selago Sabinæ ſimilis eſt PLIN. L. XXIV. n. 62.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0021-0 DFG

In alpinis vulgo, in montibus *Enzeindaz*, *Prapioz*, *Isenau*, *Fouly*, *Chapuise*, *Audon*, supra *Bagnes*, *Gotthardo*, *Speluga*, *Grimsula*, *Albula Rhætica*, *Jugo & Fracto*. In *Chasseral*.

Caules repentes erigunt numerosos caules, crassos, breves, teretes, totos tectos foliis adscendentibus, inordinatis, firmis, mucrone acuto, brevi, hinc cavis, inde eminente dorso. Per ætatem eadem folia laxantur, reflectuntur, & plantæ faciem mutant. In alis foliorum capsulæ solitariæ, polline plenæ, bivalves. In iisdem superioribus alis, mistæ cum capsulis quasi gemmæ, primum a SCHEUCHZERO *e*) detectæ, inde a DILLENIO *f*), & a LINNÆO *g*), denique a Cel. OEDERO *h*) repetitæ, in quibusdam exemplis abunde sedent. Foliis fiunt rigidis durisque, tum brevi quasi stipula & lata, porro maximo, ovato lanceolato, concavo foliolo, & quatuor foliolis lanceolatis, fere incurvis. Hæc quinque folia caveam intercipiunt. Nihil fructus simile, aut tubæ, neque adeo hæc corpuscula a me pro fructu, floreve habentur femina.

Vomitum movet alvumque ciet, ejusque decocto eo fine in *Ingria i*) & *Cassubia* utuntur, in *Smolandia* infuso *k*); temulentiam etiam ciet. Nobis, etsi vulgare est, nullos ad usus adhibetur. In dosi suos cives peccare LINNÆUS fatetur.

1717. LYCOPODIUM spicis sessilibus, foliis ovato lanceolatis, serratis, confertis t.45.f.1.

Muscus terrestris erectus minor, polyspermos PLUKNET. *almagest.* p. 247. (lege 257) *t.* 47.*f.*7. *Hist. Oxon. III.* p. 624. *n.* 10. *f.* 15. *t.* 5. *f.* 10.

& *Muscus terrestris repens humilior, tenuissimis foliis, clavis foliosis erectis*, *Hist. Oxon. III.* p. 621. *n.* 11. *f.* 15. *t.* 5. *f.* 11. Hæ figuræ id vitium habent, quod cilia foliorum omissa sint, ut priorem speciem propius referant.

Muscus terrestris repens, clavis singularibus foliosis, erectis SCHEUCHZER. *It. I.* p. 47. *t.*6. *f.*1. *It. II.* p. 138. Habitus erectus clavæ, repens ramorum sterilium, hic exprimitur.

Selaginoides foliis spinosis DILLEN. *Sylv. Musc.* p. 460. *t.* 68.

Polycocca HILL.

Lycopodium foliis sparsis, ciliatis, lanceolatis, spicis solitariis terminalibus, foliosis LINN. p.1565. OEDER. *t.* 70.

Frequens in alpinis & montanis. In montibus *Intrame*, *Scheidek*, *Neunenen*, *Pilato*, *Joch*, *Ovanna*, *Martinets*, *Enzeindaz*, *Chapuise*, *Tompey*, *Joux verte*, *d'Anzés*, *Naye*. Etiam in montanis, ut in *Creux du Vent*, *Tête de rang*, *Pouillerel*, *Bec de l'Oiseau*, *Chasseral*, *aux Planchettes*.

Caules repentes, ramosi: rami foliosi, semisubrecti, unciales, biunciales, ob capsulas crassiores. Folia ovato lanceolata, eleganter crenata *l*), glabra, nitentia, superiora floralia, majora & latiora. In foliorum alis frequentissimæ capsulæ spermaticæ, ternarum & quaternarum in quaque valvarum, quæ hiantes se revolvunt. In iis DILLENIUS semina tria & quatuor vidit, rotunda, & dura *m*).

*1718. LYCOPODIUM caule plano, foliis superne quaternis, inferne binis, spicis obscure petiolatis.

α. *Muscus terrestris Lusitanicus* CLUS. *hisp.* p. 495. 496.

Lycopodium parvum, Herniariæ folio BUXBAUM. *Centur. II.* p. 39. *t.* 69. *f.* 1.

Lycopodioides imbricatum repens DILLEN. p. 462. *t.* 66. *f.* 1. A. nostrarum multo similius.

Lycopodium foliis bifariis, patulis, superficialibus imbricatis, surculis repentibus, floribus sparsis LINN. p. 1569.

β. *Muscus repens, foliolis alternis, subrotundis, per siccitatem falcatis Hist. Oxon. III.* p. 626. *t.* 6. *f.* 34.

Lycopodioides denticulatum pulchrum repens, spicis pediculis insidentibus, DILLEN. *Sylv. Musc.* p. 465. *t.* 64. *f.* 3. quæ icon paucissimis nostrarum convenit.

Lycopodium foliis bifariis patulis, superficialibus distichis, spicis geminis pedunculatis, LINN. p. 1568.

Planta in Helvetia minime rara; alpina est, a *Teufelsbrük*, per montem *S. Gotthardi*, continuata in vallem *Lepontiam*, in montem usque *Generosum*. In *Speluga* monte, &c, Inde descendit in planitiem per subalpina circa *Vettis*, inter *Tusis* & *viam malam*, ad *Airolo*, *Zollbrük*, &c. Denique in calidam usque planitiem pervenit,

e) *It. II.* p. 44. cum ic.
f) Paulo aliter & propius meis p.437. t.56. f.1. h. i. k. l.
g) *Semin. musc.* p. 9. t. 3. f. 4.
h) Habet adultiora.
i) GORTER. *Flor. Ingr.* p. 66. BREYNE l. c. WELSCH. *miscellanim.* p. 36. *Bresl. Saml.* ann. 1718. m. Febr. ann. 1721. m. April.
k) LINN. *purg. indig.*
l) In fig. nostris lente vitrea auctis.
m) l. c. f. g. h. i.

venit, & abundat circa arcem *S. Tryphon*, & prope *Roche à la Marbriére*, *au Furet*, *à Fouly*, *Plantour*, *Porte du Sex.*

Cum a duobus clariſſimis viris diſſentiam, faciendum eſt, ut mei diſſenſus rationem reddam.

Plantæ meæ inferne adſpectæ, habitum rarum, diſtichum, Herniariæ habent, petiolo nudo, ramis cæterum planis, reptantibus, radices ſubinde de cauliculo emittentibus, ramulis ad magnos angulos de trunculis exeuntibus. Sed æque perpetuum eſt, ſuperne adſpectæ plantæ faciem imbricatam adparere, ut foliolis majoribus minora ovata imponantur, ordine alterno.

Iterum minime rarum eſt, ramos florigeros pene nudos, aut foliolis certe brevioribus ſquamoſos, erigere ſpicas ſimplices, geminas, etiam ternas, paulo, quam iſte quaſi pedunculus craſſiores, foliis factas latiuſculis, in quorum alis capſulæ ſedeant, pulveriferæ, reniformes *n*), aliæque ſummo Viro triſpermæ dictæ. Sed alias, paulo tamen rarius, nullæ ejusmodi ſpicæ reperiuntur, & cauliculus in longum acumen productus, ad alas laxioris folioli ſedentes habet capſulas ſubrotundas, quas coram video, aliasque triſpermas *o*).

Ita fient duæ ſpecies, ſpicis petiolatis, foliis imbricatis, quæ *Helvetica* LINNÆI, & apud DILLENIUM *tertia.*

Et foliis imbricatis, nulla vera ſpica, ſeminibus in ala folii ſeſſilibus, quæ *denticulata* LINNÆI, & *prima* DILLENII.

Quando tamen communem habitum contemplor, etiam ruborem in utraque planta, & in numeroſis exemplis, frequentem, & quoties video ſpicas juniores denſas, in adultis exemplis laxari, atque in prælongos rarosque cauliculos diſſolvi; tunc quidem dubito, num duæ ſpecies diſtingui poſſint. Si id peritis placet, habemus in Helvetia utramque.

1719. LYCOPODIUM ſpicis ſeſſilibus, foliis lanceolatis adpreſſis, utrinque ternatis.

Muſcus repens, cupreſſinus nanus ſtirienſis SCHEUCHZER. *It. I.* p. 43. non autem ſynonyma, *Lycopodii Sabinæ facie* DILLEN. *t.* 58. *f.* 2. habitus utique accedit, ut recte monet LINNÆUS. ſed floribus differt.

OEDER. *ic.* 79.

Lycopodium caule repente, ramis tetragonis LINN. *flor. Lapon. n.* 417. *t.* 11. *f.* 6.

Lycopodium foliis quadrifariam imbricatis, acutis, ſurculis erectis, dichotomis, ſpicis ſeſſilibus, teretibus LINN. *Spec.* p. 1567.

In alpinis non rarum. Prope fontem *Emmæ* fluv. circa vitrarias officinas *im Harzersboden* legi. In montibus *Iſenau*, *Prapioz*, *Pané Roſſaz*, *Fouly*, *Scheidek*, *Joch*, *um den Trüblisee*, circa *Morcle*, ſupra *les Plans.*

Caules longe repentes, ramoſi; rami faſciculati, toti tecti foliis quadruplici ordine imbricatis, ſolidis, craſſulis, lanceolatis, ſubflavis. Superne tres ordines ſunt, medius in ſummo dorſo, iique caulem reddunt convexum. Inferne cauliculus cavus eſt, & ſuperiorum duo laterales ordines conſpiciuntur, quartusque minor, inferior. Paſſim ſeſſiles clavæ, nullo nempe petiolo a reliquo ramo diſtinctæ, ſimplices, foliis latioribus, ovato lanceolatis, ciliatis, imbricatis, quorum quodque inferius transverſim adnatam ſibi habet ingentem antheram.

Odor gratus, ut adgnoſcas de noſtro DILLENIO agere.

1720. LYCOPODIUM ramis prolixis, ſpicis ſeſſilibus, foliis linearibus ſubſerratis.

Muſcus terreſtris, foliis retro reflexis I. B. III. p. 767.

Muſcus clavatus, Juniperinis foliis reflexis, clavis ſingularibus ſine pediculis Hiſt. Oxon. III. p. 625. *f.* 15. *t.* 3. *f.* 3. DILLEN. *Hiſt. Muſc.* p. 455. *t.* 63. *f.* 9.

Muſcus terreſtris repens, clavis ſingularibus erectis PLUKNET. *almageſt.* p. 248. *t.* 205. *f.* 5.

Lycopodium Juniperinis reflexis foliis, clavis ſingularibus ſine pediculis naſcentibus DILLEN. *Catal. Gieſſ. append. t.* 2.

Lycopodium foliis ſparſis, quinquefariis, ſubſerratis, ſurculis annotino articulatis, ſpicis terminalibus glabris, erectis LINN. p. 1566.

Icon OEDERI *t.* 127.

In ericetis torfaceis. In ſylvis abiegnis v. gr. *im Sedelbach* haud longe Berna. In montanis ut in *Combe de Valanvron.* In alpina adſcendit, *en Chapuiſe*, inter *Splügen* & *Schams*, in montes *Fouly*, *Wetterhorn*, *Pilatum.*

Caules

n) DILLEN. p. 465. 466. *o*) IDEM.

Caules longi, aliquando cubitales, repentes, rami erecti. Folia glabra, linearia, acuminata, firma, per oram dentata, in origine longe cauli adnata, quod LINNÆUS vocat decurrere. Ea in nascente ramo imbricata, teretem in figuram congeruntur, deinde patula fiunt & laxantur, & demum reflectuntur. Clavæ sessiles, & absque petiolis, foliis aliquanto latioribus, ut in præcedente, ovato lanceolatis, aristatis, per oram dentatis, imbricatis. Capsula pulverifera, transversim lata.

*1721. LYCOPODIUM spicis sessilibus, foliis linearibus, confertissimis, incurvis *Emend. III.* n. 28.

Lycopodium palustre repens, clava singulari VAILLANT. *botan.* p. 123. *t.* 16. *f.* 11. DILLEN. *Sylv. Musc.* p. 452. *t.* 62. *f.* 7.

Lycopodium foliis sparsis, integerrimis, spicis terminalibus, foliosis LINN. p. 1565.

Icon OEDERI *t.* 376.

A Cl. GAGNEBIN accepi, mistum aliis muscis, ut certum locum ignorem. Circa tamen *Ferriére* nascitur.

Caules teretes, toti foliis tecti, ramosi, ramis incurvis. Folia oblonga, lanceolata, gracilia, pallida, tenera, in caule florigero recta, in sterili ad alterum latus curva, ut vulgari Lycopodio accedat. Clavæ totæ diversæ, singulares, sessiles, paulo reliquo caule crassiores, foliis rectis, lanceolatis, lata basi. Capsulæ rotundæ, perexiguæ, ad basin glumæ clavam componentis.

A *Selagine Abietis folio*, longo, crispo, gracili folio differt, a *Lycopodio officinarum* defectu pili & spica sessili *p*).

1722. LYCOPODIUM ramis prolixis, spicis petiolatis gemellis, foliis linearibus, pilo aristatis.

GESNERI *ic. pict.* post Operum T. I.

Lycopodium TABERNÆMONT. p. 814.

Muscus clavatus procumbens Hort. Aichstett. æst. ord. 8. *t.* 12. *f.* 2.

Muscus terrestris repens, binis clavis foliosis, se in altum erigentibus PLUKNET. *almagest.* p. 248. (lege 258) *t.* 47. *f.* 8.

Lycopodium vulgare pilosum anfragosum & repens DILLEN. *Sylv. Musc.* p. 441. *t.* 58. *f.* 1.

Lycopodium foliis sparsis filamentosis, spicis teretibus, pedunculatis, geminis LINN. p. 1564.

Icon OEDERI *t.* 126.

β. Morbus & plica quædam Lycopodii *Eph. Nat. Cur. Dec. I. ann.* 2. *obs.* 52.

In sylvis abiegnis vulgare. In torfaceis ad *Löhr*, in sylvula *Burgdorf-Hölzlein* prope Bernam, in sylva *Bremgarten*; etiam in alpibus.

Caulis longe reptans, ramosus, foliis imbricatis tectus. Folia inordinata, sæpe curva, longe linearia, acuminata, in longum pilum educta, ut juniora germina tota villosa videantur. Petiolus floriger robustus, aphyllos, vagis squamulis adspersus, ad aliquot uncias erectus, finditur in duas spicas cylindricas, quæ in juniori planta levissimæ, glumis tunc imbricatis & adpressis, per ætatem hispidæ fiunt, glumis nunc patulis & repandis, suumque pilum explicantibus, quem perinde ut folia caulina educunt, cæterum lata, ovato lanceolata. In ala glumæ capsula reniformis, polline plena.

In ejusmodi capsulis pollen flavescens abundat, cujus particulæ sphæricæ *q*), glaberrimæ *r*), in flamma præ omni alio antherico polline *s*) ardet, & uti cera inflammetur, quæ perinde ex collecto spermatico plantarum polline constat: Lycopodii pollinem ex repositis julis emicantem *t*) Russi ad artificiales ignes colligunt. Non tamen inflammatur, nisi sparsus *v*).

Singulare est, altero præter semen Lini exemplo, levitatem illam, quam oculi & digiti detegunt, etiam in intimis elementis locum habere, ut is idem pollen intertrigines puerorum adspersus sanet, & ad vulnera valeat *x*), ad papillarum fissuras *y*), ad tabem *z*), interno demum usu ad nephritidem *a*), calculum *b*), ischuriam *c*), dysente-

p) DILLEN. VAILLANT.
q) *Phil. Transf.* n. 284.
r) WEDEL. *de Lycopodio* p. 19. & huc puto HOOKE *Lamp.* p. 45. 46.
s) WEDEL. l. c. OLEAR. l. p. 460. *Eph. Nat. Cur. Dec. I. ann. I.* obs. 51.
t) OLEAR. *Orient. Reise I.* p. 431.
v) NEUMAN. edit. ZIMMERMAN. p. 913.
x) OLEAR. p. 431.
y) *Eph. Nat. Cur. Cent. X.* obs. 34.
z) OLEAR. ibid.
a) C. GESNER. *Epist. med.* p. 92.
b) WEDEL. *Lycopod.* p. 26.
c) WEDEL. p. 26. *Eph. Nat. Cur. Dec. I. ann. III.* obs. 12. 16. LENTIL. ibid. *Dec. III. ann. III.* obs. 15.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0024-8 DFG

dyſenteriam *d*), puerorum tormina *e*). In metallicis regionibus etiam ad ſcorbutum *f*), ad febrem miliarem, in uſu eſt. Spasmos ſopire *g*), perſpirationem expedire, decoctum demum plicam reſidem *h*) expellere creditur, & a nonnullis pro ſpecifico ejus mali remedio habetur *i*).

In chemica analyſi vix quidquam dat quod, aut in aqua, aut in vini ſpiritu, aut in lixivio, aut in nitri demum ſpiritu ſolvatur *k*), quod naturæ ceraceæ tribuo, quæ perinde in nullo horum humorum ſolvitur: maxima enim pars ejus pollinis in oleum empyreumaticum vi ignis vertitur, ad quinque octavas *l*). Spiritum acidulum, ut Guajaci lignum edit *m*). Decoctum herbaceum debile, extractum balſamico melleum & ſubamarum eſt *n*).

723. LYCOPODIUM ſpicis petiolatis, quaternis, caulibus conplanatis, foliis adpreſſis.
Icon OEDERI *t.* 78.
Savina ſylveſtris TRAG. p. 554.
Chamæcypariſſus TABERNÆMONT. p. 945.
Lycopodium foliis bifariis, connatis, ſuperficialibus ſolitariis, ſpicis geminis pedunculatis LINN. p. 1567.
β. Conjungit IDEM *Lycopodium digitatum, foliis arboris vitæ, ſpicis bigemellis teretibus* DILLEN. *Sylv. Muſc.* p. 448. *t.* 59. *f.* 3. cujus figura valde adfinis eſt, ſpicis quaternis: & eamdem eſſe plantam ex ſtirpe ſicca conſtat, quam ad me ILL. olim vir miſit.

Inter *Morbinium* vallis Tellinæ & montem *Trona* reperit Cl. DICK, ſatis adfine tetragoni *o*).

Caules repentes, ſubinde emittunt ramos florigeros erectos, ramoſos, planiſſimos, foliis tectos. Ea hinc in modice convexam ſuperficiem conjunguntur, inde in excavatam alteram. Eadem appreſſa ſunt, linea diviſa, absque ordine ſquamarum inferiori, & a caule non devia. Petioli aliquot unciarum, ſubnudi, raris acutisque ſquamis adſperſi. Spicæ cylindricæ ſimplices & geminæ, ternæ, quaternæ. Glumæ ſpicarum ovato lanceolatæ, latæ, in brevem ariſtam productæ. Capſulæ reniformes, pulveriferæ.

Ad rem tinctoriam adhibetur. Radices Urticæ majoris cum Anthyllide leguminoſa, & Sabina ſylveſtri coctæ fila flavo colore tingunt: idem etiam Lycopodium cum Betulæ foliis, & alumine *p*), ſolum *q*) demum, poſtquam in lebete marmoreo maceratum eſt, ut aceſcat *r*), vel *ſtratum ſuper ſtratum* *s*) cum lana coctum, quæ cum alumine macerata fuerit.

SPHAGNUM *a*).

SPHAGNUM DILLEN. *Hiſt. Muſc.* p. 240. LINN. n. 1187.
& PHASCUM LINN. n. 1189. *Sem. Muſc.* p. 17.

Hiuc Muſco veræ capſulæ, fere ovatæ, membranaceæ, ſpongia plenæ, ſuperne operculo obtuſo tectæ, quod discedit, & capſulam ampliter apertam relinquit. Ciliorum corona caret & calyptra, eaque nota ab Hypno & Bryo diſtat.

724. SPHAGNUM cauliferum, ramis teretibus pendulis.
Muſcus ſaxatilis & ſylveſtris TRAG. p. 936.
Muſcus paluſtris, terreſtri ſimilis PLUKNET. *almageſt.* p. 254. *t.* 101. *f.* 4. SCHEUCHZER. *It. I.* p. 43. *t.* 5. *f.* 4.
Muſcus paluſtris in Ericetis naſcens VAILLANT. p. 138. *t.* 23. *f.* 3.
Sphagnum paluſtre molle deflexum, ſquamis cymbiformibus DILLEN. *Sylv. Muſc.* p. 240. *t.* 32. *f.* 1.
Sphagnum ramis deflexis LINN. p. 1569.

Frequens in paludoſis, rubris aquis ſcatentibus, & torfaceis, interque ſigna certa ceſpitis bituminoſi eſt, quem nuperi *torfam* dixerunt. Bernæ paſſim, circa ſtagnum, ex quo

d) SEBIZ ad TRAGUM.
e) GARMAN. *Eph. Nat. Cur. Dec. I. ann.* 3. obſ. 12.
f) GARMAN. *Epiſt.* p. 196.
g) *Primit. Flor. Polon. I.* p. 184.
h) STABEL. *Plic. Polon.* Decoſtum fermentationi permiſſum bibunt CARTHEUSER. *Mat. med. Nov. II.* p. 461.
i) *Bresl. Saml.* ann. 1720. m. Octobr. p. 403. *Eph. Nat. Cur. Dec. I. ann.* 2. obſ. 52. ERNDL. *virid.* p. 71.
k) CARTHEUSER. *mater. medic. II.* p. 581.
l) NEUMAN. ad ZIMMERM. p. 913.
m) WEDEL. l. c. p. 19.
n) CARTHEUSER. ibid. p. 465.
o) *Emend. III.* n. 29.
p) CHYDENIUS *gamle Carleby* p. 42.
q) LINN. *plant. tinctor.* p. 27. KALM. *ſagu ſöku* p. 24.
r) K. *ſwensk. Acad. handl.* 1745. p. 249.
s) LINDER. *Färgekonſt* p. 92.
a) Sphagnos ſeu Sphacos & Bryon PLIN. L. XXIV. n. 97. Sphagnum vel Bryon ſunt cani in arboribus villi maxime quercus IDEM L. XII. c. 23.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0025-4
DFG

quo rivus *Gäbelbach* ſcaturit, ducens in ſolitaria prata *die Eymatte*: in ericetis torfaceis inter *Muri & Gümligen.*

Denſiſſimis ceſpitibus late paludis ſuperficiem occupat, radicesque ſuas incredibili longitudine per molliſſimam terram demergit, uti prope *Cellam* vidi. Caules erecti, toti teretes foliisque tecti, ramis numeroſiſſimis, brevibus, conicis, confertis, erectis, quando novi ſunt, inde ob mollitiem pendulis & deflexis. Caulem ramosque undique folia tegunt, inque teretem craſſitiem augent; ima emarcida: ſuperiora albida, neque raro rufeſcentia, imbricatim ſe contegentia, fragilia, ovata, paulum lanceolata, cavula. In ſumma planta rami, ramorumque initia, maxima copia congeruntur, & aliquam radiati floris ſpeciem imitantur. Ex conicis ibi, neque alibi, gemmis craſſi pediculi adſcendunt, fere trium linearum, apice in diſcum tumente, cui inſidet capſula magna, ovata, fuſca, erecta, pulvillo plena, quem emittit, quando pulvinatum, & ariſtatum, operculum delapſum eſt.

Radices hujus Muſci magnam partem fibrillarum efficiunt, circa quas collectus bituminoſus viscor inflammabilem naturam ceſpitis efficit.

In cunis infantibus ſubſternitur *b*).

β. Foliis anguſtioribus acutioribus, ramis gracilibus acutioribus, caule longiſſimo.

Muſcus terreſtris candidus, ramoſus C. B. ex fide horti ſicci.

Sphagnum paluſtre, molle deflexum, ſquamis capillaceis DILLEN. *Sylv. Muſc.* p. 243. *t.* 32. *f.* 2.

Priori etiam vulgatius, in paludoſis ſylvæ *Bremgarten* inter viam ad *Neuenbrük*, & viam ad rivum *Glasbach*. In paludoſis *Löhr*; *Gotthardi*, &c.

Florum petioli & capſulæ prioris.

Perinde ad torfam efficiendam confert.

1725. SPHAGNUM ſeſſile, foliis radialibus obtuſis, centralibus ciliatis. †

Sphagnum acaulon maximum, foliis in centro ciliaribus It. Helvet. II. n. 57. cum icone. *Enum. Helvet. n.* 7. *t.* 45. *f.* 3. DILLEN. *Sylv. Muſc.* p. 253. *t.* 32. *f.* 13.

Muſcus &c. Cl. MULLERI l. c. p. 28. ſqq.

Buxbaumia bulbo foliis cincto SCHMIEDEL. p. 26.

Icon OEDERI *t.* 249.

Hæc ſpecies, a me primum detecta, abunde in Helvetia provenit, circa Bernam etiam potiſſimum, in declivibus viarum oris, ut in via ad ſylvam *Drakau*, in ſemita cava montis *Gurten*, ducente a *Wabern* ad villam *der Spiegel.*

Huic natura eſt Sphagni acauli. Ex radiculis ſeſſilis foliorum roſula provenit. Eorum exteriora lætiſſime virent, plana, obtuſa *c*), linguæformia, ad terram reclinata. Interiora, & capſulæ propiora, erecta, imbricata *d*), ovato lanceolata, ariſtata, etiam triplici ariſta *e*). Capſula *f*) magna, ovata, obliqua, operculo conico *g*) acuto. In confiniis capſulæ & operculi pecten ciliatus *h*). Deinde ex ſummo operculo *i*) pariter anthera deſcendit, inque ſuperiorem partem capſulæ penetrat. Calyptra operculo arcte adplicatur *k*).

Ita Cl. Viri *l*). Nam ego paulo aliter video. Operculum mihi album & conicum. Capſula ovata, ore contracto anguſto, clauſo, membranaceo, albo anulo plicato. In capſula pollen viridis; ſed in centro capſulæ ex ima baſi adſcendit ſacculus interior, flavus, ſuperne conicus, qui in ipſum uſque anulum plicatum adſcendit, & ibi adhæret. In eo ſacculo continetur lamina libera, ex fundo ſacci & capſulæ adſcendens, ſurſum gracileſcens, acuminata, firmata ad circulum album, forte & ultra producta, qupd tamen non probabile ſit, cum circulum inferius flava ſacci interioris membrana ſubliniat; albus tamen mucro eſt, ut album operculum.

1726. SPHAGNUM acaulon, foliis ovato lanceolatis, pilo ariſtatis.

Muſcus trichoides acaulos minor latifolius, DOODY apud PETIVER. p. 13. *n.* 56. VAILLANT. p. 128. *t.* 27. *f.* 2.

Sphagnum acaulon bulbiforme majus DILLEN. *Sylv. Muſc.* p. 251. *t.* 32. *f.* 11.

Phaſcum acaule, anthera ſeſſili, foliis ovatis, acutis, conniventibus LINN. p. 1570.

Ad terram, inque cavis ſemitis.

Folia

b) SCHEFFER. *Lapon.* p. 361.
c) SCHMIEDEL. f. II. III. MULLER. f. 7.
d) SCHMIEDEL. f. II. III. V. MULLER. f. 3. 7.
e) SCHMIEDEL. f. XIV.
f) IDEM f. II. III. IV. V. MULLER. f. 10.
g) SCHMIEDEL. f. II. III. IV. MULLER. f. 7. 8.
h) SCHMIEDEL. f. X. XII. MULLER. f. 11.
i) MULLER. f. 8. & in *Flor. Fridrichsdal* p. 196.
k) *Emend. III.* n. 31. SCHMIEDEL. f. XI. MULLER f. 8. n. 2.
l) SCHMIEDEL. f. VI.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0026-9 DFG

Folia ovato lanceolata, in bulbi ſpeciem juniora conſentiunt: inde explicantur exteriora, interiora porro connivent. Noſtra in brevem pilum terminantur. In media roſula capſula ovata ſedet, aurantio colore, operculo ſuperne breviter ariſtato, non diſtincto.

β. *Sphagnum acaulon bulbiforme minus* DILLEN. *Sylv. Muſc.* p. 252. *t.* 32. *f.* 12.

Minus eſſe Vir ILL. præcocius, capſulam rotundam, operculo ariſtato, foliis pariter in unicam roſam congeſtis, cæterum pilo deſtitutis. Mea exempla non videntur verum diſcrimen habere, & LINNÆUS conjungit.

1727. SPHAGNUM acaulon trichoides DILLEN. *Sylv.* p. 251. t. 32. f. 10.

Muſcus trichoides minor acaulos, capillaceis foliis DOODY apud PETIVER. *Muſ. Cent. I.* p. 87. RAI. VAILLANT. p. 128. *t.* 29. *f.* 4.

Phaſcum acaule, anthera ſeſſili, foliis ſubulato ſetaceis patulis LINN. p. 1570.

Ad aggeres foſſarum, primo vere.

Planta pene omnium minima, gregaria naſcitur. Cauliculus unam alteramve lineam longus. Folia linearia, vix duas lineas longa, anguſtiſſima, in pilum erectum terminata. In medio foliorum ceſpite ſedet capſula, ex cylindro ovata, flava, operculo papillari *m*), ac ciliis intus circumdato.

BUXBAUMIA *Enum. Stirp. Helvet.* p. 10.

LINNÆI n. 1188. & in propria diſputatione de *Buxbaumia.*

SCHMIEDELII in propria diſputatione.

Singularis planta. Capſula inter Muſcos mihi notos maxima, ovalis, operculo conico, calyptra coronato, ciliis introrſum eductis, hactenus Bryo ſimilis & Fontinali. Sed ex Cl. virorum ſententia de ſummo operculi apice ſtilus deſcendit in capſulam, & per ordinem ciliorum, cui anthera ſubrotunda, truncata, deorſum aperta, adhæret, pollinifera. Eam Cl. vir *Otto Fridericus* MULLER invenit *a*), & Cl. LINNÆUS in alio Muſco deſcripſit. Mihi ſacculus interior intra corticale involucrum poni, & ab eo diſtare viſus eſt. Is ſacculus de ſtylo ſuſpenditur, intus ex ſummo operculo nato. Verum niſi habitum aphyllon addideris, nullum habebis verum characterem. Nam pluſcula Brya aut Mnia perinde duplicem ſacculum & ſtylum habent, in interiorem ſacculum demiſſum.

*1728. BUXBAUMIA cauleſcens aphylla.

Muſcus capillaceus aphyllos, capitulo brevi bivalvi BUXBAUM. *Centur. II.* p. 8. *t.* 4. *f.* 2. DILLEN. p. 477. *t.* 68. *f.* 5.

Buxbaumia LINN. p. 1570.

Muſcus nanus, tuberoſa radice, foliis Juniperi tenuiſſime ſerratis, capitulo magno, ovato, ventricoſo, calyptra tomentoſa MICHEL. *nov. gener.* p. 109. *n.* 13. ex fide DILLENII; etſi planta noſtra neque folia habet, neque in calyptra tomentum.

Hippopodium FABRIC. *primit. Butisb.* p. 31. deſcr.

Buxbaumia bulbo villis tecto SCHMIEDEL. p. 25.

Icon OEDERI *t.* 44.

In via ad villam *Drakau* ad dextra, rarius legi.

Anomalo Muſco radiculæ cincinnatæ *b*). Petiolus durus, minimis ad baſin ſtipatus ſetulis *c*), duas, aut tres lineas altus, gerit capſulam *d*) maximam, coriaceæ duritiei, hinc gibbam, inde planiorem, viridem, ad tres lineas longam. Operculum *e*) conicum, acutum, calyptra *f*) ſimili tectum, cylindrica, ariſtata, in juniori tantum planta conſpicua: intus ciliata corona *g*), quam anulus fulcit; inque capſula corpus utriculoſum. Filamentum interius *h*), non perfecte ſimile eſt antheræ, & ſpongia vetuſta in pollinem ſolvitur *i*). Ita Cl. viri.

In Buxbaumia cæterum cortex pene cartilagineus, in parte convexa purpureus, in plana ſubviridis: intus ſacculus etiam ovalis, totus hirſutus, pilis albis, intervallo diſſitus a pariete capſulæ. Summa pars adnectitur ad ſtylum, deſcendentem de ſummo operculo, inque album circulum dilatatum. Nihil in eo vidi, niſi lineas aliquas, per longum productas.

H Y-

m) Ariſtato DILLEN.
a) K. *ſwenſk. Acad. handl.* 1764. *trim. I.* p. 28.
b) SCHMIEDEL. f. 12. 13.
c) IDEM f. 1. 2. 3. 4. 8. 9. 10.
d) IDEM f. 11. 12. 13.
e) IDEM f. 12. OEDER.
f) SCHMIEDEL. f. 4. 5. 6.
g) IDEM. f. 24. OEDER.
h) LINN. *Amœn. V.* p. 89.
i) SCHMIEDEL. p. 17.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0027-5 DFG

HYPNUM Dillen. p. 261.
Linn. n. 1195.

Capsula, Calyptra, operculo, & ciliis prædita. Florigeræ setæ basin vagina foliosa suscipit, plerumque angusta & conica. Plumulam femininam ignoro; globulos vero novi, qui in nonnullis speciebus alis foliorum insident.

Nescio, ut factum sit, ut hoc genus Muscorum in classe tota difficili, reliquis omnibus sit difficilius; tum in recte constituendis speciebus; tum in synonymis.

I. HYPNA RAMOSA, RAMIS INORDINATIS.

1729. HYPNUM foliis hispidis, ovato lanceolatis, aristatis.
Muscus terrestris maximus, erectus, ramosus, latioribus foliis & pallidioribus Buxbaum. *Centur. IV. t. 63.*
Muscus squamosus major, seu vulgaris Vaillant. *t. 28. f. 9.*
& *Muscus squamosus erectus, spermophorus* Ejusdem p. 137.
Hypnum vulgare maximum triangulum & pallidum Dillen. *Sylv. musc.* p. 293. *t. 38. f. 28.*
Hypnum ramis vagis recurvis, foliis ovatis recurvatis, patulis Linn. *spec.* p. 1589.

Pestis pratorum emaciatorum, ad boream spectantium, quam cineribus delemus: in sylvis etiam frequentissimus Muscus.

Ex maximis huius generis est. Cauliculi purpurei, ramosi, semisubrecti. Folia pallida, denso, & multiplici, ordine congesta, patula, ut totus caulis hispidus sit, ex ovatis lanceolata, argute acuminata, in pilum educta. Gemmæ setiferæ teretes, foliolis fiunt acuminatis. Setæ firmæ, sature purpureæ, erectæ. Capsula transversa, deinde nutans, cylindrica, operculo brevi, conico, rubente.

Quæ semina videntur, ut in aliis Muscis, ea gemmulæ sunt, quas quidem unquam explanari non dixero, ex foliis tameu convolutis conglobari video.

1730. HYPNUM foliis ovato lanceolatis patulis, striatis, breviter aristatis, operculis conicis.
Muscus denticulatus minor, sericeus, nostras, capitulis Adianthi, Hist. Oxon. *III.* p. 626. *s. XV. t. 6. f. 35.*
& *Muscus minor, pallidus, foliis angustissimis acutis, corniculis tenuissimis,* Hist. Oxon. *III.* p. 629. *t. 6. f. 18.*
Muscus myosuroideus, rutabuli fructu Vaillant. *t. 27. f. 8.*
& *Muscus erectus major, foliis angustioribus acutis* Ejusdem *t. 23. f. 2.*
Hypnum dentatum, vulgatissimum, operculis obtusis Dillen. *Sylv. musc.* p. 295. *f. 29.*
Hypnum ramis vagis subrepentibus, foliolis ovatis, mucronatis, imbricatis Linn. p. 1590.
Nonne *Muscus terrestris minor, omnium vulgatissimus* Buxbaum. *Cent. IV. t. 62. f. 1?*

Perinde vulgaris.

Caules repentes, rami erectiores, teretes, foliis in truncis minus vagis, magis adpressis, in ramis pene distichis, perinde ovato lanceolatis, striatis *a*), in pilum terminatis, sed multo minoribus: extremi rami in caudas acutas densantur. Bulbi setiferi longi, conici, foliolis reflexis, ad ortum ramorum terram propius positi: setæ similes, purpureæ; capsulæ inclinatæ, operculo conico, ore ciliato.

Icon Dillenii nimis teres, non bona est, ne ad exempla quidem summi Viri exprimenda.

β. In arboribus Hypnum reperi, 1730. simile, terete habitu, foliis extremi rami patulis, quasi distichis, sed habitu minori, capsula curvula, multo tenuiori, qua præcipua nota differt a 1730. operculo brevi, conico, obtuso.

1731. HYPNUM foliis ovato lanceolatis, acutissimis, operculis aristatis. †
Hypnum vulgatius dentatum, operculis cuspidatis Dillen. *Sylv. musc.* p. 297. *t. 38. f. 30.*
& *Hypnum foliis ruscifomibus, capsulis subrotundis* p. 298. *t. 38. f. 31.*

Perinde vulgaris Muscus.

Caulis repit, ramosque erigit, tectos foliis brevibus, latis, lanceolatis, patulis, lineatis: extremi etiam rami perinde in disticham & planam faciem degenerant. Setæ similes, & capsulæ inclinatæ, cylindricæ; sed operculum in longam aristam terminatum, ex qua nota facile adgnoscitur, cæterum priori satis simile.

Neutra figura Dielenii satis exprimit faciem ramorum quasi disticham, gracilescentem.

1732. HY-

a) In ipsis exemplis Dillenianis.

*1732. HYPNUM foliis patulis, subulatis, operculis conicis. †
Muscus terrestris minor, foliis crispis BUXBAUM. *Centur. IV.* p. 37. *t.* 63. *f.* 3.
Proxime accedit ad *Hypnum repens. triangularibus reflexis foliis majus* DILLEN. p. 303. *t.* 39. *f.* 38. Differt tamen longo folii pilo.
Aliquanto rarius, reperi *aux Plans*: in sylva supra *Wabern*, versus villam *Bachthalen.* Circa *Ferriéres d'Erguel.*
Habitus idem; sed folia angustiora, magis crispa, patula, reflexa, ex basi latiuscula in gracilem mucronem, subulatum, quasi in pilum prælongum exeuntia, colore sæpissime rubiginoso, tamen & viridi. Setæ unciales; capsula curvula, cylindrica, gracilior, coloris cinnamei. Operculum longe mucronatum. Bulbus ongus & gracilis.

*1733. HYPNUM foliis cincinnatis, patulis, reflexis.
Muscus erectus, foliis reflexis VAILLANT. p. 139. *t.* 27. *f.* 5.
Muscus palustris, foliolis reflexis, cauliculos quinquangulos formantibus, BUXBAUM. *Centur. IV.* p. 38. *t.* 65. *f.* 1. Huc refertur, nostri non simillimus.
Hypnum repens, triangularibus reflexis foliis, minus RAJ. *Syn.* DILLEN. *Sylv.* p. 304. *t.* 39. *f.* 39.
Hypnum ramis vagis, foliis ovatis, apice subulatis, undique reflexis LINN. p. 1593.
Misit etiam Cl. LA CHENAL.
Aliquantum a priori differt. Folia huic, quam nostro 1732. evidentius curva, in gracilitatem pili similem terminata, reflexa, pallida. Rami erecti, & setæ. Capsulæ inclinatæ, crassiusculæ, ovatæ, operculo conico & mucronato, ciliis manifestis. Vagina ex terete conica, gracilis.

*1734. HYPNUM caulibus prostratis, foliis lanceolatis reflexis, operculo conico *Emend.* III. n. 33. †
Alpina planta in mont. *Chapuise*, *Isenau*, & passim circa *les Plans.*
Cauliculi toti humi jacentes, longi, ramosi, in tapetum ex viridi fuscum intricati. Folia exigua, lanceolata, argute mucronata, absque pilo: ad mediam usque partem recta, altera ad angulum fere rectum reflexa, & cauliculo parallela. Vagina teres, foliis breviter repandis. Seta unciali minor. Capsula cernua, gracilis, curvula, operculo miniato, ex latiori basi conico, non aristato, ciliis albis. Innumerabiles rami rotundis quasi capitulis se efferunt, cespitemque faciunt, globulis quasi distinctum.

*1735. HYPNUM caulibus teretibus, foliis cincinnatis heteromallis. †
Hypnum lutescens crispum, Polypodii facie DILLEN. *Sylv. musc.* p. 289. *t.* 37.
In sylva *Plantour* legi, & in alpibus *en Pané Rossaz.* Etiam circa *Montbeillard*, *Bruntrut.*
Caulis longus, ramosus, teres, crassiusculus, totus tectus foliis crispis, incurvis, in alterum latus se conjicientibus, latiusculis, longe lanceolatis, in pilum desinentibus. Vagina brevis. Seta uncia longior. Capsula erecta, cylindrica. Operculum conicum, non aristatum. Cilia crassa, alba. Rarius floret.

1736. HYPNUM caule erecto, foliis falcatis, pilo aristatis, operculis conicis.
Hypnum palustre repens, summitatibus adunci DILLEN. *Sylv. musc.* p. 292. *t.* 37. *f.* 26.
Hypnum surculis erectiusculis, subramosis, foliis secundis, recurvatis, subulatis, ramis recurvatis LINN. p. 1592.
Passim in pratis udis.
Rami erecti, non valde ramosi. Folia falcata, crispa, in pilum continuata, & summi rami in cincinnum flexi. Vaginæ parvæ. Setæ prælongæ, biunciales. Capsulæ inclinatæ, ovatæ, operculo conico, brevi.
Non debet confundi cum *Hypno aquatico crispo*, quod ego pro varietate habeo Hypni sericei.

1737. HYPNUM caule compresso, foliis imbricatis, falcatis, pilo aristatis.
Muscus squamosus ramosus, minor, & crispus VAILLANT. *t.* 27. *f.* 13.
Hypnum crispum, cupressiforme, foliis adunci DILLEN. *Sylv. musc.* p. 287. *t.* 37. *f.* 23.
Hypnum foliis subpinnatis, foliis secundis, recurvatis, apice subulatis LINN. p. 1592.
Vulgatissimum ad arborum radices.
Nitet flavescente colore. Rami frequentissimi, inordinati. Caules complanati, prostrati Folia imbricata, multorum ordinum: falcata, in pilum incurvum producta. Sum

mi rami in cincinnum intorti. Vaginæ inter folia latentes. Setæ ex rubris flavæ, unciales. Capsula erecta, deinde inclinata, cylindrica, curvula, non cernua. Operculum breve, conicum, aristatum. Calyptra flavescens.

β. *Hypnum repens cupressiforme, minus*, cujus duas varietates DILLENIUS in *Catal. plant. Giess.* habet p. 217.

Habitus diversus videtur, catenulatus, foliis ita adpressis, ut nusquam caulem deserant, nullo incurvo pilo.

Varietates intermediæ vetant separare.

γ. Varietas plana, foliis nullo modo curvis, neque ramis cincinnatis, frequens est.

*1738. HYPNUM foliis ovato lanceolatis, falcatis, capsulis ovatis *Emend. V.* n. 1.

Hypnum heterophyllon aquaticum, polycephalon, repens DILLEN. *Sylv. musc.* p. 293. *t.* 37. *f.* 27.
Hypnum surculis repentibus, ramis confertis erectis, foliolis ovatis secundis, antheris erectiusculis LINN. p. 1593.

Non rarum in aquosis.

Caulis longus & repens, rami erecti, conferti. Folia inferne rara, ut caulis pene nudus sit, foliaque habeat exigua, superius foliosus & teres, confertis foliis, ovato lanceolatis, ad alterum latus conflexis, nullo pilo. Vaginæ longiusculæ. Setæ unciales, rubræ. Capsulæ *b)* ex crassissimis, per maturitatem pene sphæricæ, cis operculum contractæ. Id aristatum, ciliis brevibus.

1739. HYPNUM foliis lanceolatis crispis, capsulis erectis, operculo conico.

Muscus montanus gracilis, ramosus, viticulis longioribus glabris VAILLANT. p. 137. *t.* 23. *f.* 1. bene.
Hypnum subhirsutum, viticulis gracilibus erectis, capsulis teretibus DILLEN. *Sylv.* p. 307. *t.* 39. *f.* 43.
Hypnum surculis repentibus, ramis vagis teretibus, foliis patulis acuminatis LINN. p. 1592.

Ad arbores & ad saxa.

Cauliculi prælongi, ramosi. Folia ex luteo virentia, gracilia, lanceolata, argute mucronata, mucrone recurvo, ut crispa videantur, sæpe ad alterum latus conjecta. Setæ uncialibus breviores, ex vaginis exiguis. Capsulæ parvæ, erectæ, cylindricæ. Operculum conicum, acutum. Præterea amant in foliorum alis granula rotunda solida reperiri, quæ tamen lente vitrea adspecta foliosa videntur.

*1740. HYPNUM ramis teretibus, foliis ovato lanceolatis, pilo aristatis, capsulis ovatis pendulis, operculis aristatis *Emend. III.* n. 37.

Hypnum dentatum, curtipendulum, ramis tenacibus DILLEN. *Sylv. musc.* p. 333. *t.* 113. *n.* 69.
Hypnum surculis vagis teretibus, foliis ovatis acutis, patulis, antheris pendulis LINN. p. 1594.

GAGNEBIN circa *Ferrières.* STÆHELINUS *im Kallen*, ego in montanis sylvis.

Habitus ramosus, prolixus, teres, imbricatus. Folia ovato lanceolata, in pilum continuata. Setæ breves, ex longis vaginis. Capsulæ ovatæ, crassæ, per ætatem pendulæ. Operculum aristatum, acu longa. Gemmas, ut paulo prior, squamosas frequenter edit, in quibus foliorum initia.

1741. HYPNUM foliis ovato lanceolatis, ramis teretibus, supremis conicis, acuminatis.

Muscus squamosus palustris, foliis flagellisque rigidiusculis incurvis VAILLANT. *t.* 28. *f.* 11.
Hypnum palustre, extremitatibus cuspidatis & pungentibus DILLEN. *Sylv. musc.* p. 300. *t.* 39. *f.* 34.
Muscus saxatilis repens, coma sparsa BUXBAUM. *Cent. II. t.* 3.
Hypnum surculis vagis, apice foliis convolutis, acuminatis LINN. p. 1595.

In fossis inque palustribus vulgo.

Caules longi, ramis distantibus, teretes, tecti foliis latis, ovato lanceolatis, modo ad caulem adpressis; modo magis repandis. Summi rami abeunt in acumen, ex foliis dense compactis factum. Setæ prælongæ, biunciales, & ultra, ex vaginis prælongis. Calyptra flavescens. Capsula ventricosa, curvula, margine sub operculo lato. Operculum breviter conicum & rubens.

1742. HYPNUM ramis teretibus, foliis ovato lanceolatis, setis prælongis, capsula crassa, operculo conico. †

Muscus erectus, foliis angustis, caulibus adpressis VAILLANT. *t.* 29. *f.* 10.
Hypnum cupressiforme tenuius & compressius DILLEN. *Sylv. musc.* p. 312. *t.* 40. *f.* 47.‖

Vulgo in sylvis, paulo priori adfine.

Caules

b) DILLENIANÆ minus angustæ.

Caules longi, ad quatuor & quinque uncias, ramosi, ramis distantibus, declinati, aut erecti, purpurei, toti foliis tecti teretesque. Ea ovata, acuminata. Summi rami minus cuspidati, quam paulo priori. Vaginæ prælongæ. Setæ longissimæ, sæpe undulatæ, numerosæ. Calyptra pallida. Capsula crassa, cernua. Operculum breve, conicum, acuminatum. Cilia alba.

1743. HYPNUM ramis teretibus, foliis ovato lanceolatis, setis prælongis, capsulis inclinatis, aristatis.

Muscus squamosus cupressiformis VAILLANT. *t.* 28. *f.* 3.

Hypnum cupressiforme, vulgare, foliis obtusis DILLEN. *Sylv. musc.* p. 309. *t.* 40. *f.* 45.

Hypnum surculis pinnato sparsis, subulatis, foliis ovatis obtusis, conniventibus LINN. p. 1594.

Cum priori, cui proximum est.

Caulis teres, subrectus, ramis longioribus & brevioribus, inordinatis. Et caulis, & rami subteretes, imbricati, foliis nitidis, ovato lanceolatis. Mucrones ramorum acuminati. Setæ ex caule prælongæ, biunciales. Capsulæ inclinatæ, cylindricæ, operculo aristato, qua nota a priori 1742. dissentit.

*1744. HYPNUM foliis ovato lanceolatis concavis, ramis teretibus.

Muscus terrestris, surculis Kali, aut Illecebri æmulis, foliis subrotundis, squamatim incumbentibus RAI. VAILLANT. *t.* 25. *f.* 7. foliis nimis curvis.

Hypnum cupressiforme rotundius, vel Illecebræ æmulum DILLEN. *Sylv. musc.* p. 311. *t.* 40. *f.* 46.

Hypnum surculis ramisque vagis, teretibus, erectiusculis, obtusis LINN. p. 1594.

Passim reperi, sed raro floret, ut ex Pensylvanico demum Musco capsulas DILLENIUS depinxerit, quas in Europa non repererat. Habet tamen VAILLANTIUS.

Caules breviores, quam priori, ramosi, toti teretes, undique tecti foliis nitentibus, ovato lanceolatis, convexis, & quasi inflatis. Etiam ipsi vertices ramorum subrotundi sunt. Vaginæ minimæ. Setæ uncia breviores. Capsulæ parvæ, curvulæ, crassiusculæ. Opercula aristata.

1745. HYPNUM foliis ovato lanceolatis, ramis teretibus compressis.

An hic potius *Muscus denticulatus minor, nostras, sericeus, capitulis Adianthi*, HIST. OXON. *III.* p. 626. *f. XV. t.* 6. *f.* 30. VAILLANT. *t.* 28. *f.* 4.

Hypnum myosuroides crassius, capsulis erectis DILLEN. *Sylv. musc.* p. 316. *t.* 41. *f.* 50.

Ad arborum cortices.

Caules teretes, toti ramosi, neque arbusculæ similem stipitem proferentes, ramis confertis. Folia imbricata, ovato lanceolata, nitida. Vaginæ de foliis paulum exstantibus. Setæ unciales, qua nota a 1742. facile separatur. Capsulæ erectæ, tumidulæ. Calyptra albissima. Operculum longe aristatum.

DILLENIUS gemmas squamosas in alis hujus Hypni reperit.

*1746. HYPNUM ramis teretibus & pinnatis, foliis ovato lanceolatis, pilo terminatis, setis caulinis brevibus.

Hypnum aquaticum, foliis & teretibus & pinnatis DILLEN. p. 308. *t.* 40. *f.* 44.

Hypnum surculis teretibus ramosis, foliolis acutis, patulis, distantibus LINN. p. 1599.

In aquis reperi.

Caules longi, ramosi. Rami vetusti teretes, tecti foliis congestis, latis, nitentibus, ovato mucronatis, pilo brevi. Eadem in junioribus laxantur, & lanceolata manent, sed patula & semipatula. Vaginæ in caule, ad ramorum ortum. Setæ uncia breviores. Capitula inclinata, cylindrica, ciliis valde conspicuis. Operculum acutum, breviter aristatum.

1747. HYPNUM caule nudo, inclinato, ramis teretibus confertis, capsulis erectis aristatis.

Muscus Abietis facie C. B. *Prodr.* p. 151. *n.* 3. ex fide horti sicci.

Muscus dendroides elatior, ramulis crebris, minus surculosis, capitulis brevibus pediculis insidentibus HIST. OXON. *III.* p. 626. *f. XV. t.* 5. *f.* 31. similior tamen est icon 30.

Muscus erectus major, foliis angustioribus acutis VAILLANT. *t.* 23. *f.* 2.

Hypnum surculo erecto, ramis fasciculatis terminalibus simpliciusculis, antheris erectis, LINN. p. 1593.

Hypnum dendroides sericeum, setis & capsulis longioribus erectis DILLEN. *Sylv. musc.* p. 313. *t.* 40. *f.* 48.

Refert huc DILLENIUM *Muscum squamosum ramosum, erectum, alopecuroidem*, VAILLANT. p. 174. *t.* 26. *f.* 6.

Passim ad oras sylvarum.

Simile Hypni 1744. Trunculus repens, tamen fusco tomento obsitus, erigit, in nostro, caules aliquot, longiusculos, foliis nudos, erectos, per duas uncias non ramosos, deinde subito confertos emittentes ramulos, totos foliis tectos nitentibus, ovato lanceolatis, paulum patentibus, & in summis ramis distichis, utut habitus minus ramosus sit, quam priori. Setæ longiores, quam in 1744. unciam excedunt. Capsulæ purpureæ, erectæ, ciliis longis, operculo conico, breviter aristato.

*1748. HYPNUM caule nudo, confertim ramoso, ramis & capsulis inclinatis aristatis.

Muscus dendroides sylvarum erectus, ramulis Kali æmulis, radice repente, HSIT. OXON. *III.* p. 626. *s. XV. t.* 5. *f.* 30. sed similior est icon 31.

Muscus dendroides elatior, radice repente VAILLANT. *t.* 23. *f.* 5.

& *Muscus squamosus erectus, alopecuroides* EJUSDEM *t.* 26. *f.* 6. sed capsulas habet erectas.

Hypnum dendroides, obscurius, setis & capsulis brevioribus, nutantibus DILLEN. p. 315. *t.* 41. *f.* 49.

Hypnum surculo erecto, ramis fasciculatis terminalibus subdivisis. antheris subnutantibus, LINN. p. 1594.

Plurimum legi circa rivum *der Glaßbach.*

Caulis longe nudus, elatior, quam priori. Rami numerosiores, graciliores, teretiores, ramosi. Folia saturate virentia, magis ad caulem adpressa, brevia, ovato lanceolata. Vaginæ parvæ. Setæ unciales. Capsulæ inclinatæ, cylindricæ. Opercula longe aristata.

In hac specie etiam grana in foliorum alis vidi, germinum similia.

1749. HYPNUM caulibus teretibus, ramosis, foliis adpressis, pilo aristatis, operculis conicis.

Muscus terrestris aureus, minor, flagellis claviique brevibus HIST. OXON. *III* p. 624 *s. XV. t.* 5. *f.* 8.

& *Muscus repens, sericei modo lucens. viticulis longis erectis* ibid. p. 626. *s. XV. t.* 5. *f.* 26.

Muscus arboreus splendens, myosuroideus VAILLANT. *t.* 27. *f.* 12.

Hypnum arboreum sciuroides DILLEN. *Sylv. musc.* p. 319. *t.* 41. *f.* 54.

Hypnum surculis erectis ramosis, incurvatis LINN. p. 1596.

Ad cortices arborum ubique.

Caules repentes & penduli, breves, parum ramosi, cum ramis suis teretes, & laxe imbricatis foliis tecti, sæpe fuscis. Rami recti, per siccitatem incurvi, graciles, teretes, foliis appressis: post pluviam laxi, foliis distantibus. Folia ovato lanceolata, in brevem pilum continuata. Vaginæ longæ, teretes. Setæ uncia breviores. Capsulæ spadiceæ, ovato cylindricæ, operculo conico acuto. Calyptra albet, apice fulvo.

Etiam in isto Hypno granula ex convolutis foliolis ficta reperiuntur.

1750. HYPNUM ramis teretibus, foliis pilo præpilatis, capsulis cylindricis erectis, aristatis.

Muscus terrestris luteo viridis, sericeus, repens RAI. HIST. OXON. *III.* p. 626. *s. XV. t.* 5. *f.* 26.

Muscus arboreus splendens, sericeus VAILLANT. p. 138. *t.* 27. *f.* 3.

Muscus terrestris vulgaris BUXBAUM. *Centur. IV.* p. 34. *t.* 62. *f.* 1.

& *Muscus terrestris, vulgari similis, cauliculis crassis* ibid. p. 37. *t.* 64. *f.* 1.

Hypnum vulgare sericeum, recurvum, capsulis erectis, cuspidatis DILLEN. p. 323. *t.* 42. *f.* 59.

Hypnum surculo repente, ramis confertis erectis, foliis subulatis, antheris erectis LINN. p. 1595.

Ad arborum radices, & saxa vulgatissimum.

Caules repentes, multis ramis, brevibus, subteretibus, tamen etiam planis, acutis. Folia imbricata, multorum ordinum, basi ovato lanceolata, in pilum terminata, semiexpansa, in summa planta magis, cæterum viridissima, & nitentia. Vaginæ albæ, squamosæ, ex cauliculis prodeunt. Setæ purpureæ, unciales erectæ. Capsulæ basi latiori, sursum cylindricæ, cinnameæ, erectæ. Opercula miniata, acute aristata. Cilia alba. Sicca tempestate folia ad caulem adprimuntur, ut totus Muscus teres sit & duriusculus.

Habetur pro Musco ex cranio *c*) humano, quo hæmorrhagias *d*) comprimi legas, etiam si manu Muscum retinueris *e*), & qui basis est unguenti *f*) armarii, sub initia Seculi XVII. celebrati. Muscus reprimit *g*).

1751. HY-

c) Herba in capite statuæ ad hemicraniam MARCELLUS p. 35.

d) *Zod. Med. Gall. ann. I. Eph. Nat. Cur. Dec. I. ann.* 2. obs. 52. m. Febr.

e) BOYLE *usef. of natur. phil.* p. 318.

f) LIBAV. *unguent. armar.* p. 44.

g) CELSUS II. c. 33.

*1751. HYPNUM ramis teretibus, brevibus, foliis pilo terminatis, capsulis erectis aristatis. †

Hypnum trichoides, capitulis oblongis, in setis brevioribus DILLEN. p. 331. *n.* 65. *t.* 42.

Circa *Ferriéres*, & alibi, similibus locis, minime rarum.

Multa similia prioris habet, & eumdem habitum cespitosum, ramis confertis, brevibus, teretibus, sericeis, sæpe curvis. Folia ovato lanceolata, imbricata, in filum educta. Setæ ex cauliculis pallidæ, uncia breviores. Capsulæ erectæ, cylindricæ, multo minores, operculo longe aristato.

1752. HYPNUM ramis teretibus, foliis pilo terminatis, capitulis ovatis, inclinatis, mucronatis.

Muscus myosuroides squamosus, minor, capitulis incurvis VAILLANT. *t.* 27. *f.* 6.

Muscus trichoides humilis, ramosus, capitulis oblongis, tumidiusculis donatus, HIST. OXON. p. 628. *t.* 6. *f.* 3.

Hypnum myosuroides tenuius, capitulis nutantibus DILLEN.

Hypnum surculis ramosissimis, ramis subulatis, utrinque adtenuatis, teretibus LINN. p. 1596.

In der Wabern holen Strasse. Circa *les Plans.*

Myosuroides, reptans, ramis copiosis, teretibus, foliis ovato lanceolatis, in brevem pilum abeuntibus, setis ex ramorum origine uncialibus, capitulis ovatis, inclinatis, operculis acutis, non aristatis.

1753. HYPNUM caulibus teretibus, foliis pilo terminatis, capsulis obliquis, aristatis. †

Hypnum sericeum, surculis rectioribus & longioribus, capsulis incurvis, DILLEN. *Sylv. musc.* p. 325. *t.* 52. *f.* 60.

Similibus locis, simili habitu, utique laxo & longiori, neque terete. Discrimen invenio in capsulis multo minoribus, obliquis, non erectis, ad initia minorum ramorum prodeuntibus; deinde in granulis, seu gemmulis, quas rotundas, squamosas, passim in surculis sterilibus reperi.

1754. HYPNUM ramis teretibus, foliis filo terminatis, capsulis ovatis, inclinatis, mucronatis.

Muscus squamosus ramosus, tenuior, capitulis incurvis VAILLANT. p. 138. *t.* 26. *f.* 9.

Hypnum velutinum, capsulis ovatis cernuis DILLEN. *Sylv. musc.* p. 326. *t.* 42. *n.* 61.

Hypnum surculo repente, ramis confertis, erectis, foliis subulatis, antheris subnutantibus LINN. p. 1595.

Vulgaris, ad radices arborum perinde provenit, ut priores.

Cauliculi longe reptantes numerosissimos, ex ordine, brevesque ramos & simplices edunt. Folia sicca tempestate adpressa, ut rami toti teretes sint, alias laxata, lanceolata, viridissima, pilo terminata brevi. Ex ortu ramorum setæ uncia breviores. Capsulæ ovatæ, transversæ. Operculum conicum, breve, argute mucronatum.

β. *Hypnum terrestre minimum & breve, capitulis tumidioribus & cernuis* DILLEN. *Syn. III.* p. 84.

Operculum longe aristatum.

γ. In aquaticis idem Hypnum laxatur, & folia habet viridissima; frequenter etiam crispa, ad alterum latus conjecta.

1755. HYPNUM foliis peranguſtis, filo terminatis, capsulis inclinatis, breviter aristatis. †

Muscus trichoides terrestris, minimus, capitulis recurvis, HIST. OXON. *III.* p. 629. *sect. XV. t.* 6. *f.* 16.

Hypnum sericeum ramosius & tenuius, capsulis acuminatis DILLEN. *t.* 42. *f.* 62. p. 326. Ob acus, nam nostro caules non sunt teretes.

Similibus locis.

Folia nostro, quam priori, rariora, graciliora, pene capillaria, tamen ovato lanceolata, in pilum terminata. Setæ ex trunco Musci albæ, unciales. Capsulæ curvulæ, subvirides, cernuæ, graciles. Sed opercula in brevem acum educuntur, qua sola nota abunde dignoscas.

Varietas ejus est, in qua rami in fili tenuitatem contrahuntur; sed capsula eadem est.

1756. HYPNUM caulibus prostratis, foliis minimis, pilo terminatis, capsulis cylindricis erectis, mucronatis.

Muſcus terreſtris, omnium minimus, capitulis majuſculis oblongis, erectis, HIST. OXON. *III.* p. 625. *t.* 6. *f.* 14. VAILLANT. *t.* 28. *f.* 2. 6. 7. 8. ubi varietates foliorum tenuiorum & craſſiorum exprimuntur. Sed male capſulæ pinguntur inclinatæ, ſi noſter eſt.

Hypnum trichoides ſerpens, ſetis & capſulis longis erectis DILLEN. *Sylv. muſc.* p. 329. *t.* 42. *f.* 64.

Hypnum ſtirculis repentibus, ramis filiformibus, foliis obliteratis LINN. p. 1596.

In ligno putrescente, in fontium alveis.

Variabilis planta, ceſpitoſa, minima, latos tamen ceſpites efficit. In junioribus & ſiccis folia cauliculos teretem in ſpeciem ambeunt: in ultimis ramis & maturiora folia recedunt a caule, & patent, rariuſcula, alterna, flavida, ovato lanceolata, in pilum terminata. Vaginæ ex caule, qui cum ramis proſtratus eſt. Setæ altiores, unciales & humiliores, corallinæ, ſuperne pallentes. Calyptræ albæ. Capſulæ erectæ, ortu gracili; inde cylindricæ, uti in *ſericeo*, tamen & inclinatæ. Sed etiam capſulæ magnitudine multum ludunt. Operculum conicum, argute mucronatum, non ariſtatum.

Adgnoſcitur vel ſola innumerabilium cauliculorum florigerorum congerie.

*1757. HYPNUM minimum, foliis ovato lanceolatis, capſulis erectis, operculis conicis. †

Circa *Bex* in ſubalpinis.

Omnium Hypnorum minimum, cauliculis paucarum linearum, ſubteretibus, tamen ramoſis, foliofisque. Folia, quæ capillaria videntur, ovato lanceolata, in mucronem pili ſimilem terminata. Capſulæ ex longis in caule ſeſſilibus vaginis, ſetisque ad ſummum ſemuncialibus, purpureis: ipſæ cylindricæ, in medio contractæ, erectæ, operculo in longum conum educto. Cilia magna.

Icon *Hypni denticulati, exigui, penduli, atrovirentis*, DILLEN. p. 332 t. 43. f. 67. proxime accedit, & capſulæ etiam habitum exprimit.

II. FOLIIS PATULIS, INORDINATIS.

*1758. HYPNUM foliis diſtichis, lanceolatis, pilo terminatis, capſulis ovatis, inclinatis, ariſtatis.

Muſcus filicinus minor VAILLANT. *t.* 23. *f.* 9.

Hypnum ſtirculis ſubpinnatis, decumbentibus, ramulis remotis, foliolis ovatis, antheris cernuis LINN. p. 1591.

Hypnum repens filicinum, triangularibus parvis foliis prælongum, DILLEN. p. 278. *t.* 35. *f.* 15.

Miſit Cl. GAGNEBIN, etiam ipſe reperi, & a DILLENIO habeo.

Similitudo aliqua eſt cum Hypno 2. Sed noſtrum multo tenuius & minus eſt. Folia fere, ut in præcedentis terreſtris minimi minoribus exemplis, rara, diſtincta, lanceolata, in pilum terminata, ſubfuſca. Setæ ex origine ramorum: petioli unciales. Capſulæ inclinatæ, ovatæ, incurvæ, operculo longe ariſtato.

*1759. HYPNUM foliis ovato lanceolatis, pilo terminatis, rariſſimis, ſetis de medio caule erectis. †

Etiam Cl. GAGNEBIN miſit, & paſſim reperi, eſtque inter *Buxbaumiana & Stæbeliniana* Hypna.

Caules in aquis pedales & longiores, parum ramoſi, in ſiccis breviores & ramoſiores, foliis conſtanter iisdem. Foliola ovato lanceolata, pilo terminata, rariſſima, alterna, patula, ut caulis inter ea longe nudus adpareat, & paulum retrorſum curva. Vaginæ ad medium caulem longiſſimæ, ſub apice. Setæ uncia breviores, purpureæ. Calyptræ albæ. Capſulæ ſaturate fuſcæ, inclinatæ, operculis rubellis, conicis, mucronatis, non ariſtatis, qua nota a priori 1758. differt, tum foliis rariſſimis.

*1760. HYPNUM caulibus fluitantibus prælongis, foliis lanceolatis, capſulis inclinatis. †

Hypnum fluitans, foliis tenuiſſimis, capſulis exilibus DILLEN. p. 546. *t.* 83. *f.* 7.

Ex America habeo, & legi in alpina valle *Chapuiſe*.

Multo ſtrictior eſt habitus. Caulis pariter filiformis, prælongus, nitens. Folia præterea patula, non retroverſa, longiora, lanceolata, prælongo mucrone, pallentia. Ego capſulas non vidi. DILLENIUS habet longas ſetas, inclinatas, cylindricas.

A priori differt ramis frequentibus, foliis longioribus & minus latis, neque pilo ariſtatis.

1761. HY-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0034-3 DFG

*1761. HYPNUM caule fluitante, prælongo, foliis raris lanceolatis, adſcendentibus. †
Muſcus fluitans foliis & flagellis longis tenuibusque RAI. VAILLANT. *t.* 33. *f.* 6.
An & *Muſcus paluſtris, foliis & flagellis rigidiusculis, ſeminibus in foliorum alis* VAILLANT. *t.* 28. *f.* 10?
An *Hypnum erectum, aut fluitans, foliis oblongis peranguſtis, acutis* DILLEN. *Sylv.* p. 299. *t.* 38. *f.* 33?
Miſit Cl. LA CHENAL. Etiam circa *Dachsfelden*, *Bruntrut*.
Satis adfine Hypno STÆHELINI 1759, tamen diverſum. Caules etiam prælongi, parum ramoſi. Sed folia adſcendentia, non reflexa, gracilia, lanceolata, in ſumma planta convoluta. Nunquam hactenus capſulæ detectæ fuerunt, ut ſuſpicio DILLENIO nata ſit, pertinere ad Fontinales.

III. CAULIBUS PINNATIS, PINNIS IN EODEM PLANO CONSTITUTIS.

FILICINA.

His longi caules, ramis hinc & inde pene pinnatis, ordinatim decreſcentibus, ut filicum frondes ſolent.

*1762. HYPNUM ramis duris, teretibus, foliis appreſſis, ovato lanceolatis, pilo ariſtatis.
Hypnum luteſcens, ramis ſubulatis tenacibus DILLEN. *Sylv. muſc.* p. 280. *t.* 35. *f.* 17.
Hypnum ſurculis pinnatis teretiuſculis, remotis, inæqualibus LINN. p. 1591.
Circa *Ferriére*, & *les Plans*. STÆHELINUS *auf dem Dürrek*. GAGNEBIN in ſuprema via *du droit de Renan*, *à la Joux perret*, *à Valanvron*.
Caules & rami teretes, foliis adpreſſis, luteoli, graciles, tenaces. Folia ex ovatis lanceolata, in mucronem extenuata, pili ſimilem; cæterum in ſumma planta curvula, cauli & ramis ita appreſſa, ut non alius Muſcus teretior ſit. Setæ, capſulæ & opercula mihi ignorantur. LINNÆUS ſolitarias ſetas facit, calyptram rectam, capſulam valde recurvam, cilia patula.

*1763. HYPNUM caulibus teretibus clavatis & fileſcentibus. †
In alpibus Aquilejenſibus. Etiam a Cl. BELLARDO habui.
Peculiaris planta. Principia caulis magna, fere ut in ſplendente Myoſuroideo: folia latiuſcula, ovato lanceolata, teretia, diſticha. Deinde finis cujusque rami alias in clavæ quaſi modum intumeſcit, alias & frequenter, ſubito decreſcit, & in fili ſimilitudinem extenuatur, in qua microſcopio breviſſima foliola diſtinguas. Finis ultimus ſæpe ſimplex, alias ſcyphuli aliquam ſimilitudinem habet, ut putes, Mnium Te videre. Capſulas nondum vidi.

1764. HYPNUM ramis teretibus pinnatis, pinnulis pinnatis, foliis adpreſſis.
Muſcus filicinus minor, repens LOESEL. p. 167. *ic.* 44. ad habitum.
Muſcus filicinus minor, floridus HIST. OXON. *III.* p. 625. *t.* 6. *f.* 21.
Muſcus filicinus minor VAILLANT. p. 140. *t.* 23. *f.* 9. etiam alio relatus & nimis parvus.
Hypnum filicinum, Tamariſci foliis minoribus, non ſplendentibus DILLEN. p. 276. *t.* 35. *f.* 14. ubi rami perbreves pinguntur.
Hypnum ſurculis plano pinnatis, continuatis, pedunculis aggregatis LINN. p. 1590. non vero ſynonyma.
Nihil vulgatius ad arborum radices, paulo tamen rarius floret.
Caulis longe repit, ramis fere oppoſitis, ut pinnatus ſit, & longe decreſcentibus. Rami demum pinnati, & pinnulæ pinnatæ. Folia ovato lanceolata, mucronata, plerumque ſublutea, brevia, adeo appreſſa, ut vix absque vitro convexo diſtinguas. Vaginæ nitentes, conicæ, inferne de caule exeunt. Setæ purpureæ, uncia & longiores & breviores. Calyptræ nitidæ luteſcunt. Capſulæ curvæ, ſubpurpuraſcentes. Operculum ariſtatum.

1765. HYPNUM caule ſubrecto, flexuoſo, ramis teretibus pinnatis, pinnulis pinnatis; operculis ariſtatis.
Muſcus filicinus minor C. B. *Prodr.* p. 151. ex fide horti ſicci.
Muſcus filicinus major, ſericeus VAILLANT. *t.* 29. *f.* 1. optime.
& *Muſcus filicinus flaveſcens major, ramoſus* EJUSDEM *t.* 28. *f.* 1. minus bene.
Muſcus filicinus major HIST. OXON. *III.* p. 625. *ſ. XV. t.* 5. *f.* 20. VAILLANT. *t.* 25. *f.* 1. BUXBAUM. *Centur. II.* p. 2. *t.* 1. *f.* 2.

Hypnum filicinum, Tamarisci foliis majoribus, splendentibus DILLEN. p. 274. *t.* 35. *f.* 13.
Hypnum surculis proliferis, plano pinnatis, pedunculis aggregatis LINN. p. 1590. non autem synonyma.

Ex formosissimis Muscis, sylvarum amans abiegnarum. Bernæ frequens; in alpes adscendit.

Arbusculæ figuram refert. Caulis sæpe nudus, etiam angustis foliis tectus, ita adscendit, ut ad singuli rami originem ductum mutet. Rami in eodem plano alterni, decrescentes, iterum ramosi. Quisque ramus Filicis folium refert, omnibus foliis inter se, & cum rami trunco, in eodem plano positis. Folia minima, ovato lanceolata, mucronata, imbricata, nitentia, læte virentia. Ex ramorum trunculo frequentes, conicæ, nitentes vaginæ, unde setæ fere biunciales, purpureæ. Calyptra flava, nitida. Capsula inclinata, ventricosa, ex fusco virens. Operculum aristatum.

1766. HYPNUM caulibus pinnatis, pinnis distantibus, alterne longioribus, ex apice confertis, foliis cincinnatis.
Muscus pinnatus minor, cauliculis ramosis, in summitate veluti spicatus, LOESEL. p. 167. *ic.* 43.
& *Muscus palustris abietinus* VAILLANT. *t.* 23. *f.* 12. nisi est tenax 1762.
Hypnum repens filicinum, crispum DILLEN. *Sylv. musc.* p. 282. *t.* 36. *f.* 13.
Hypnum surculis pinnatis, ramulis distantibus, foliolis imbricatis, incurvis, acutis, secundis, LINN. p. 1590.

In paludosis frequens, etiam in alpes adscendit.

Caulis prostratus, pinnatus, pinnis pinnatis, alterne majoribus. Folia falcata, deorsum curva, crispa, sublutea. Rami subito in summo caule plurimi, conferti. Setæ biunciales, ex vaginis nitidis, maximis, subluteis. Capsula inclinata, gracilis. Operculum conicum, acumine brevi, absque arista.

*1767. HYPNUM ramis pinnatis, pinnis ramosis, foliis cincinnatis. †
Hypnum filicinum sericeum, molle & pallidum, mucronibus aduncis, DILLEN. p. 286. *t.* 36. *f.* 22.
Muscus terrestris repens, subflavus, &c. VAIELANT. *t.* 27. *f.* 14. bene.

Satis notarum invenio, ut separetur.

In alpinis passim reperi.

Habitus multo minor est, & tenerior. Cauliculi vix unciales, non congestis ad summum ramis, sed ab ima usque radice innumerabilibus, non simplicibus, ut in Hypno cristam referente, sed ramosis. Folia crispa, falcata, capillaria, in pilum continuata, cincinnata, ramique ipsi cincinnati. Vaginæ graciles, multo minores, quam priori. Setæ uncia breviores. Capsulæ breves, ovatæ, præcrassæ, operculo rubro, conico, non aristato.

A *spicato* 1766. differt spicæ defectu, a cristæ simili 1768. ramis ramosis, setis brevioribus, habitu triangulari & diminuto ramorum.

1768. HYPNUM foliis pinnatis, pinnis simplicibus, æqualibus, foliis cincinnatis.
Muscus pennatus major, cauliculis ramosis, in summitate veluti spicatus LOESEL. p. 167. *ic.* 42. bene.
Muscus cristam castrensem repræsentans, flavescens, nemorosus, ramosus, Cassubicus, BREYNE apud BOBART. HIST. OXON. *III.* p. 625. *s. XV. t.* 6. *f.* 8. ex DILLENIO, nam icon abludit.
Hypnum filicinum, cristam castrensem repræsentans DILLEN. p. 286. *t.* 36. *f.* 20.
Hypnum surculis pinnatis, ramis approximatis, apicibus recurvis LINN. p. 1591.

Bernæ in sylvis frequens; tum alibi in Helvetia.

Formosa planta, utique singulo caule Struthiocameli plumulam refert. Quisque enim numerosissimas pinnas, sibi parallelas, lentissime decrescentes educit, sibi vicinissimas, non ramosas. Folia ramos totos tegunt, falcata, in pilum educta, deorsum versa, crispa, ut pinnarum plumulæ mollissima, ex luteo viridia. Vaginæ nitentes ex ramo principe. Seta uncialis & ultra. Capsula cylindrica, curvula, inclinata. Operculum conicum, brevissime aristatum.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0036-5 DFG

IV. RAMIS PINNATIS.

II. FOLIIS DISTICHIS.

HYPNA TAXIFORMIA.

1769. HYPNUM caule plano, foliis diſtichis ovatis, nitidis, transverſim undulatis, operculis ariſtatis t. 45. f. 5. *a*).

Muſcus pennatus major C. B. *Prodr.* p. 151. ex fide horti ſicci.

Muſcus terreſtris major, ramulis confertis, ſuperficie criſpis, HIST. OXON. *III.* p. 625. *ſ. XV. t.* 5. *f.* 10.

Hypnum pinnatum & undulatum, criſpum. ſetis & capſulis brevibus, DILLEN. *Sylv. muſc.* p. 273. *t.* 36. *f.* 12.

Hypnum ſurculis ramoſis, frondibus ſubpinnatis, foliolis undulatis, planis LINN. p. 1589.

In Helvetia montana fere vulgo. Etiam circa *Roche*, *Vervai*, *aux Sublins*, in mont. *Danſez*; circa *Zweylütſchinen*, inter *Urſelen & Realp. Aux Combes de Valanvron* &c.

Trunci ſemiſubrecti, rami diſtantes, inordinati: & rami & caules complanati, tecti foliis majorem, quam in omnibus hactenus dictis, Muſci ſuperficiem obtegentibus, nitidis, magnis, ovatis, tribus, & ultra, rugis in transverſum inſignitis. Setæ pallentes, vix unciales. Calyptra longa, apice fulvo. Capſula erecta, ovata, longe ariſtata.

Exempla habeo, ex alpinis Aquilejenſibus, quæ diverſiſſima videntur, foliis planis, absque ulla ruga, nitentibus, reflexis & cincinnatis, deorſum verſis. Sed ejusmodi folia etiam in aliquibus ramis vulgatioris ſpeciei reperi.

*1770. HYPNUM caule plano, foliis diſtichis, obiter rugoſis, nitidis, operculo conico.

Muſcus Adianthi capitulis, Lycopodii in modum per terram ſe ſpargens, HIST. OXON. *III.* p. 626. *t.* 6. *f.* 33.

Hypnum pennatum & undulatum Lycopodii inſtar ſparſum DILLEN. *Sylv.* p. 271. *t.* 36. *f.* 11.

Hypnum ſurculis ramoſis, frondibus ſubpinnatis, foliis undulatis, complicatis, LINN. p. 1589. non vero ſynonymum meum.

In ſubalpinis Aquilejenſibus, & olim *um die Schluft. En Pondenan.*

Proximum certe priori. Folia acutiora, quæ priori, ſubrotunda, rugis multo minus conſpicuis, minusque elegantibus, nitore minore. Setæ longiores. Capſulæ inclinatæ, operculo conico, non ariſtato. Punctum in apice calyptræ fuſcum DILLEN.

1771. HYPNUM caule diſticho, foliis ovatis, planis, capſulis ovatis ariſtatis.

Muſcus terreſtris repens, primæ ſpeciei ſimilis, ſed multo minor HIST. OXON. *III.* p. 625. *t.* 5. *f.* 5.

Muſcus trichomanoides, filicifolius, ſplendens VAILLANT. *t.* 23. *f.* 4.

Hypnum pennatum compreſſum & ſplendens, capſulis ovatis DILLEN. *Sylv. muſc.* p. 268. *t.* 34. *f.* 7.

Hypnum fronde pinnata, ramoſa, foliolis imbricatis acutis, complicatis, compreſſis LINN. p. 1588.

Vulgo ad arborum cortices.

Pulchro Muſco caules longi, ſemipedales, ramoſi, tecti foliis diſtichis, ſurſum convexis, deorſum concavis, imbricatis, nitidis, ex ellipticis acuminatis. Ex ſuprema parte cauliculorum ſetæ plurimæ rubræ. Capitula erecta, brevia, cylindrica, rubra. Calyptra alba, operculo conico, longe ariſtato.

β. An *Hypnum pennatum, trichomanoides, ſplendens, ramoſum* DILLEN. *Sylv. muſc.* p. 289. *t.* 34. *f.* 8?

Non adeo ad arborum corticem, quam ad terram humectam, ſecundum rivos.

Altius priori, ſemipedale, foliis acutioribus, cætera ſimilia. Capſulas non vidi. DILLENIUS habet tenuiores, cylindricas, inclinatas & cernuas.

Proximum priori, & forte idem.

*1772. HYPNUM foliis laxis, pinnatis, ovato lanceolatis, ariſtatis, retroverſis.

Muſcus pennatus, capitulis Adianti HIST. OXON. *III.* p. 626. *t.* 6. *f.* 36.

Muſcus pinnatus denticulatus minor VAILLANT. *t.* 29. *f.* 8.

Hypnum denticulatum pinnatum, pinnulis duplicibus recurvis DILLEN. p. 266. *t.* 34. *f.* 5.

Hypnum fronde pinnata ſimplici, pinnis duplicatis, baſi pedunculifera LINN. p. 1588.

In cavis montium ſemitis. Circa *les Plans.*

Tener Muſcus & pallidus. Caules pinnati, foliis diſtinctis, diſtichis, falcatis, ſed latis, mucrone piliformi, retrorſum flexo, cæterum ita ſibi vicinis, ut quaſi gemella videantur. Vaginæ in baſi ramorum. Capſulæ cylindricæ, cilio denſo, inclinatæ, maturæ erectæ. Calyptra nitens. Operculum breve, non ariſtatum.

 *1773. HY-

a) Ubi capſula a pictore fiſſa pingitur, qualem eliſam viderat.

*1773. HYPNUM denticulatum pinnatum, pinnulis ſimplicibus rectioribus DILLEN. p. 267. t. 34. f. 6. †

Au Chemin des Ecots.

Plurima habet ſimilia, a præcedente tamen Muſco differt ſetis ex ramis prodeuntibus, non ad radicem, tum operculis ariſtatis.

*1774. HYPNUM foliis planis pinnatis, parium quadraginta.

Muſcus taxiformis ramoſus VAILLANT. *t.* 28. *f.* 5.

Muſcus filicifolius, ſeu pinnatus minor, pinnulis plurimis, ad mediam coſtam adnexis BUXBAUM *Cent. II.* p. 3. *t.* 1. *f.* 4.

Hypnum taxiforme, paluſtre, ramoſum, majus & erectum DILLEN. *Sylv. muſc.* p. 264. *t.* 34. *f.* 3.

Hypnum fronde pinnata, ramoſa, erecta, media pedunculifera LINN. p. 1588.

In valle alpina *Chapuiſe*: circa aditum ſuperiorem cuniculorum *aux Fondemens.*

Inter taxiformes maximus, pinnarum paribus circa quadraginta: eæ planæ, lanceolatæ, antrorſum inclinatæ. Setæ florales incerto loco, ex vaginis, ſubtus nervo adnatis, & propius radicem, & pene ad frondis apicem uſque; unciales eæ, folio breviores. Capſulæ parvæ, pro ratione foliorum, ovatæ, fuſcæ. Operculum ariſtatum. Calyptra alba.

1775. HYPNUM foliis planis pinnatis, parium duodecim, ſetis radicalibus.

Muſcus pennatus, capitulis Adianti VAILLANT. *t.* 24. *f.* 11. optime.

& *Hypnum taxiforme minus, baſi capſuliferum* DILLEN. *Sylv. muſc.* p. 263. *t.* 34. *f.* 2.

Hypnum fronde ſimpliciſſima, pinnata, lanceolata, baſi pedunculifera LINN. p. 1589.

Paſſim reperi, in ſylvis, circa Bernam, prope *Roche*, *aux Sublins*, in monte *Danſez.*

Pinnata, ut in 1774. folia, ſed pinnarum numero circa 12, cæterum ſimilia, magis imbricata. Vagina ad baſin folii brevis. Setæ uncia breviores. Capſulæ cylindricæ inclinatæ, ad operculum latiſſimæ. Operculum longe ariſtatum.

1776. HYPNUM foliis planis pinnatis, parium ſeptem, ſetis ex ſummitate.

Muſcus polytrichoides exiguis capitulis, in ſummis ſurculis, ſeu foliis ſubrotundis erectis HIST. OXON. *III.* p. 629. *ſ. XV. t.* 6. *f.* 11. VAILLANT. *t.* 24. *f.* 13. bene.

Muſcus capillaris, capitulis tenuiſſimis erectis BUXBAUM. *Cent. II.* p. 6. *t.* 2. *f.* 8.

Hypnum taxiforme exiguum, verſus ſummitatem capſuliferum DILLEN. *Sylv. muſc.* p. 262. *t.* 34. *f.* 1.

Hypnum fronde ſimpliciſſima, pinnata, lanceolata, apice pedunculifera LINN. p. 1590.

Ex minimis Muſcis. Bernæ ad adclives cavarum ſemitarum ripas paſſim, ut in via ad villam *der Spiegel.*

Cauliculus vix ſemuncialis; folia diſticha, parium pinnarum ſeptem, octo. Earum ultimæ confertæ, ſuprema reliquis non longior, unde retuſa facies. Cis ſummum cauliculum, inferne ex nervo, ſua de vagina perbrevi ſeta brevis, trium linearum, purpurea, quæ brevem gerit & erectam capſulam, carneam, cujus operculum acu ariſtatum eſt, & ruberrimum. DILLENIUS vaginam non vidit, quam vitrum convexius manifeſtat.

V. HYPNA BRYODEA.

His habitus erectus, parum ramoſus, qui Bryo; ſed ſetæ ex vaginis prodeunt. Hæc Hypna DILLENIUS omnia inter Brya reliquit, neque LINNÆUS errorem emendavit; ſi vero quidquam characteres valent, hæ plantæ omnino cum Hypnis relinqui debent, & in nonnullis ſpeciebus Cl. Viri mecum conſenſerunt *b*).

1777. HYPNUM foliis falcatis, heteromallis, vaginis multifloris.

Muſcus coronatus medius, foliis tenuiſſimis, pallidis, longiuſculis, capitulis erectis, acutis HIST. OXON. *III.* p. 630. *ſ. XV. t.* 7. *f.* 11.

& *Muſcus coronatus humilis, corniculis longiſſimis, acutiſſimis* IDEM ibid. *f.* 13.

Muſcus capillaceus major, pedunculo & capitulo tenuioribus VAILLANT. *t.* 28. *f.* 12. in qua icone perichætium DILLENIANUM non negligitur.

Bryum recliniatum, foliis falcatis, ſcoparium effigie, DILLEN. p. 377. *t.* 46. *f.* 16. qui vaginas pingit ad b. c.

Bryum antheris erectiuſculis, pedunculis aggregatis, foliis ſecundis recurvatis, caule declinato, LINN. p. 1582.

Refert huc *Muſcum capillaceum, foliis pallidis, pediculis pluribus ex communi theca egredientibus* BUXBAUM *Centur. II.* p. 8. *t.* 4. *f.* 1.

Vulgo

b) In Hypno 1777. WILLICH. *diſſ. inaugur.* p. 3. In 1778. LA CHENAL. *diſſ.* p. 12.

Vulgo in ſylvis, ad arbores, & eorum radices.

Caulis ſubrectus, inclinatus, ramoſus. Folia prælonga, ad quatuor lineas, falcata, in longiſſimum mucronem producta, qui ad alterum latus conjicitur. Ad ortum novorum ramorum manifeſtiſſima vagina, ex ovata teres. Seta luteola, uncialis. Capſula cylindrica inclinata, curvula, ſulcata. Operculum ariſta ſeſquilineari armatum. Aliquando duæ & tres ſetæ ex eadem vagina prodeunt.

*1778. HYPNUM foliis ſubulatis vagis, pilo terminatis, capſulis cylindricis inclinatis, operculis ariſtatis *Emend. III.* n. 36. †

Accedit ad *Bryum paluſtre pellucidum, capſulis & foliis brevibus recurvis* DILLEN. *Sylv. muſc.* p. 364. *t.* 46. *f.* 23.

Nova, quantum video, planta, ex altiſſimis alpibus, in mont. *Javernaz*, & vallis Auguſtæ alpibus ſpicam Celticam ferentibus.

Caules erecti, ramoſi, parvis foliis tecti, longis, ſubulatis, in longum fluitantem pilum eductis, non raro ad alterum latus converſis. Setæ unciales, ex vaginis, in trunci parte ſuprema, ſeſſilibus. Calyptræ longe mucronatæ, flaveſcentes. Capſulæ inclinatæ, graciles, operculo ariſtato.

*1779. HYPNUM foliis lanceolatis, falcatis, ſetis alaribus, capſula ovata, inclinata, operculo mammillari *Emend. V.* n. 3. †

Nova planta, & a Cl. LA CHENAL reperta ſecundum villam *die Hardt*, & a nobis ſupra *les Plans*. Circa *Spiez*. In montibus *Ormondenſibus*, *la Paraz*. &c.

Polytrichorum faciem refert, niſi quod totus habitus mollior eſt. Caules erecti, purpurei, craſſi, bryoidei, parum ramoſi. Folia longe lanceolata, acuta, dorſo eminente, criſpa. Seta ſeſcuncialis, ex vagina de caule infra novos ramos nata, foliosa, laxa, inſigni. Calyptra flava, ſtrictiſſima. Capſula inclinata, grandis, piriformis, ventricoſa, operculo craſſo, mammillari.

1780. HYPNUM ramis alternatim brevioribus, foliis piloſis, petiolis brevibus flexuoſis, t. 45. f. 4.

Muſcus terreſtris, vulgari ſimilis, lanuginoſus HIST. OXON. *III.* p. 625. *t.* 5. *f.* 7.

Muſcus alpinus ramoſior, erectus, flagellis brevioribus & lanuginoſis PLUKNET. *almageſt.* p. 255. *t.* 47. *f.* 5.

Bryum hypnoides polycephalon, lanuginoſum, montanum DILLEN. *Sylv. muſc.* p. 372. *t.* 47. *f.* 32.

Bryum antheris erectis, caule erectiuſculo, ramis lateralibus brevibus, fertilibus LINN. p. 1584.

In *Bructero* monte olim repereram, deinde paſſim in alpinis *Chapuiſe*, *les Plans*.

Caules longi ſuberecti, ramis numeroſis alternis, brevibus. Folia ramos caulesque totos tegunt, teretesque reddunt. Folia imbricata, longe lanceolata, in pilum album vagumque educta. Vaginæ per ramos ſolos conicæ. Setæ breves, erectæ, uncia breviores, ſæpe contortæ. Capſulæ craſſæ, ovatæ, erectæ. Operculum longe ariſtatum, ut ariſta capſulæ longitudinem ſuperet.

Bryum hypnoides hirſutie caneſcens vulgare DILLEN. *Sylv. t.* 17. *n.* 27. differt foliis paucioribus, plerisque nigris, & vix incanis, ſolis in apicibus pilum fluitantem producentibus. Sed capſulæ ovatæ, ariſtatæ, cum noſtro conſentiunt.

*1781. HYPNUM caulibus teretibus, foliis lanceolatis imbricatis, capſulis erectis, ovatis ariſtatis *It. hercyn.* n. 30. f. 2. †

Bryum hypnoides aquaticum, calyptris acutis DILLEN. p. 367. *t.* 46. *f.* 26.

Muſcus aquaticus, pilis acutis PETIVER. *muſ. n.* 74. HIST. OXON. *III.* p. 626. *ſ. XV. t.* 5. *f.* 29. VAILLANT. *t.* 27. *f.* 16.

Olim ad DILLENIUM miſi.

Plurima prioris habet, potiſſimum etiam capſulas ovatas, longiſſime ariſtatas. Differt pili albi defectu, & foliolis ſimpliciter lanceolatis, nervo conſpicuo diviſis.

*1782. HYPNUM caulibus teretibus, foliis pilo ariſtatis, ſetis breviſſimis. †

Hypnum 21. *Bium. Stirp. Helvet.*

Bryum hypnoides alpinum, ſetis & capſulis exiguis DILLEN. p. 370. *t.* 47. *n.* 29. ex fide plantæ ſiccæ DILLENIANÆ.

Ad ſaxa alpina. Miſit ILL. GESNERUS.

Satis prioris ſimile, cauliculis bryoideis teretibus, parum ramoſis, foliis nigricantibus, ovato lanceolatis, arguto & filiformi apice repandis. Ex vaginis albicantibus, de

ſummis ramis ſetæ breviſſimæ, duarum linearum. Capſulæ erectæ ovatæ. Opercula ariſtata.

1783. HYPNUM cauliculis teretibus, foliis mucronatis, capſulis ventricoſis. †
Muſcus ſquamoſus ramoſus, tenuior, capitulis inclinatis VAILLANT. *t.* 26. *f.* 9.
Bryum paluſtre brevifolium, capſulis nigricantibus DILLEN. *Sylv. muſc.* p. 377. *t.* 47. *f.* 39.
Lectum *en Chapuiſe.* Etiam alpinum, ubique humillimum, ſemuncem ſuperans.
Caules teretes, quaſi catenulati, foliolis tecti, inferne fuſcis, lanceolatis, argutis, mucrone piliformi, ſuperne laxatis, etiam ad latus rejectis, cæterum repunt, & ramos ſolos erigunt. Vaginæ manifeſtæ, ad radicem ramorum novellorum, albæ, teretes. Setæ unciales. Capſulæ ventricoſæ, inde cylindricæ, atropurpureæ. Operculum breve & acutum.

*1784. HYPNUM ramis compreſſis, foliis pilo ariſtatis, nitentibus, capſulis erectis, operculis conicis *Emend. III.* n. 34. †
Hypnum paluſtre erectum trichoides, ramulis crebris, luteo & ruſovirentibus, glabris DILLEN. *Sylv. muſc. t.* 39. *f.* 37. p. 303.
In udis lapidoſis ſubalpinis, ſupra *Bex*, in valle *Chapuiſe*, *autour de la Ferriére*, & alibi.
Caules parum ramoſi; rami ex teretibus compreſſi, toti tecti foliis imbricatis, gracilibus, rectis, lanceolatis, in pilum deſinentibus, raro liquide virentibus, plerumque ſubluteis, aut rubris. Germina ſupremorum ramorum conica, acuta, ruberrima. Ex ipſis cauliculis exque vaginis gracilibus, teretibus, ſetæ biunciales. Capſula pene cylindrica, gracilis, erecta. Cilia alba. Operculum miniatum, conicum, acutum.

1785. HYPNUM caulibus erectis teretibus, foliis imbricatis fragilibus, capſulis inclinatis ariſtatis.
Muſcus trichoides erectus, montanus, albidus, fragilis, HIST. OXON. *III.* p. 630. *t.* 6. *f.* 12. VAILLANT. *t.* 26. *f.* 13.
Bryum albidum & glaucum, fragile, majus, foliis erectis, ſetis brevibus DILLEN. *Sylv.* p. 362. *t.* 46. *f.* 20.
Bryum antheris erectiuſculis, operculo curvato, foliis erectis imbricatis, ſurculis ramoſis LINN. p. 1582.
In Helvetia non rarum. Supra *Drakau* ad dextra. In ericeta cis *Vervai.*
Facies ſingularis. Caulis teres, ramoſus, imbricatus, totus tectus foliis peculiariter fragilibus, albis ſubvirentibus, denſiſſime imbricatis, lanceolatis, argutis, carinatis. Ex ſupremis ramis ſetæ, manifeſtiſſima cylindrica vagina ſuſceptæ, breves, intra unciam. Capſulæ ovatæ, per ætatem inclinatæ, longiſſimis ariſtis, ex conico operculo eductis.
Vaginam & DILLENIUS pinxit & VAILLANT.

*1786. HYPNUM foliis capillaceis congeſtis, criſpeſcentibus, capſulis ovato cylindricis, breviſſime ciliatis *Emend. IV.* n. 3. †
Muſcus minimus &c. MICHELI *n.* 60. p. 112.
Bryum cirrhatum & ſtellatum, tenuioribus foliis DILLEN. p. 379. *t.* 48. *f.* 42. ex planta DILLENII.
Paſſim in alpinis & ſubalpinis, inque monte *Gurten*, qua a Specula ad *Kiniz* deſcenditur, in *Chapuiſe.*
Multa ſimilia Bryi ſequentis.
Sed totus habitus humilior, ceſpites lati, inferne nigricantes, ſuperne ex luteo virentes. Folia lanceolata, capillaria, ſæpe longe quaſi criſpa. Cauliculi ſemunciales ramoſi. Setæ pene unciales, ſub apice evidentiſſima a foliis diverſa vagina. Capſula erecta, ovata, cylindrica, baſi ventricoſa. Cilia brevia, os contractum. Operculum longe mucronatum & ariſtatum, labiliſſimum. Calyptra nitens, apice gracili & fuſco.
A Bryo 41. DILLENII differt calyptra longa ſtricta; a Bryo crinito multis modis, & potiſſimum pectine brevi. In aqua calida apex patulis fit congeſtis foliis, æque longis. Stellam parum refert.

1787. HYPNUM foliis ſubulatis cincinnatis, capſulis cylindricis, longiſſime ciliatis.

Muſcus

Muſcus alpinus cirrhoſus, ſeu crinium retortorum ad inſtar criſpatus SCHEUCHZER. *It.II.p.*138. *t.* 19. *f.* 5.

Muſcus alpinus ramoſus, &c. MICHELI *n.* 68.

Bryum cirrhatum, capſulis & ſetis longioribus DILLEN. *Sylv.* p. 377. *t.* 48. *f.* 40.

Bryum antheris erectis, foliis ſetaceis, involucris ſiccitate retorquentibus LINN. p. 1583.

In omnibus alpinis vulgare, etiam in planitiem deſcendit, & abunde proxime *Roche* naſcitur, *à l'Eau froide*, tum *aux Sublins* prope *le Bevieux*. Etiam in Jura monte.

Caules ceſpitoſi, biunciales. Folia juniora recta, longa, lanceolata, pene ſubulata; in planta adultiori falcata, criſpa, ſerpentum glomeres Meduſæque comas imitantur, etiam in eodem cauliculo criſpa, & non criſpa. Setæ ex caule ſummo, de vagina pallida c), a foliis diverſa, purpureæ cæterum, & unciales. Capſula multo, quam præcedenti major, pene cylindrica, longa, ciliis prælongis, rubris, intortis. Operculum longe conicum, ariſtatum.

*1788. HYPNUM cauliculis teretibus, foliis lanceolatis repandis, capſulis erectis, cylindricis ariſtatis *Emend. III.* n. 52.

Bryum ſtellatum nitidum, pallidum, capſulis tenuiſſimis, DILLEN. p. 381. *t.* 48. *f.* 44. ex fide Epiſtolæ Summi Viri.

Mnium antheris erectis, operculis filiformibus, longitudine antherarum LINN. p. 1575. Non tamen credo roſulas ſcobiferas vere habere.

Ad lapides circa torrentem *l'Eau froide*, *les Plans*, &c.

Ceſpitoſum, cauliculis rariter foliofis, terminatis ſtellulis foliorum nitidorum, lanceolatorum, pilo terminatorum. Totus viridiſſimus ceſpes junior videtur ſtratus exiguis quaſi nodulis, diſtinctis, qui totidem ſunt roſulæ. In adulta planta cauliculi pene unciales fiunt, & Aloes ſimiles, teretes, viridiſſimi, foliis lanceolatis, paulum apice repandis. Ex cauliculorum parte ima ſetæ flavæ, ex croceo purpureæ, capſulis cylindricis, longis, pergracilibus, ex evidentiſſimis vaginis, operculo longe ariſtato.

1789. HYPNUM caulibus erectis, foliis lanceolatis, pilo fluitante terminatis, capſulis erectis, longe roſtratis.

Muſcus capillaris tectorum, denſis ceſpitibus naſcens, capitulis oblongis, foliis in pilum oblongum deſinentibus RAI. VAILLANT. *t.* 25. *f.* 3.

Muſcus erectus hirſutus, capitulis longis acutis, unguibus avicularum ſimilibus, vulgatiſſimus, HIST. OXON. *III.* p. 628. *t.* 6. *f.* 1.

Muſcus capillaceus, foliis Linariæ, capitulis corniculatis longiſſimis BUXBAUM. *Cent. V. t.* 44. *f.* 1.

Bryum rurale unguiculatum & hirſutum majus & ramoſus DILLEN. *Sylv.* p. 352. *t.* 45. *f.* 12.

Bryum antheris erectiuſculis, foliis piliferis recurvis LINN. *skonska reſa* p. 118.. *Spec.* p. 1582.

β. Varietas calva absque pilo. In *Valeſia*.

In Tuguriorum tectis ſtramineis, muris vetuſtis, & marginibus viarum.

Caules biunciales, erecti, etiam ramoſi, ceſpitoſi. Folia latiuſcula, lanceolata, nervo in pilum fluitantem educto, patula cæterum, fere ſublutea, aut fuſca. Setæ ex manifeſta vagina conica, ad novorum ramorum originem naſcuntur, firmiſſimæ, ex rubris pallidæ. Capſulæ erectæ, cylindricæ, ſpadiceæ. Calyptræ fulvæ, apice fuſco. Operculum prælongum, conicum, non vere ariſtatum. Cilia prælonga.

1790. HYPNUM foliis ovato lanceolatis, ariſtatis, patulis, capſulis ovatis, obtuſis, pendulis.

Muſcus capillaris, capitulo parvo reflexo, pediculi ima rubro parte purpureo, ſuperiori luteo viridi RAI. HIST. OXON. *III.* p. 629. *t.* 6. *f.* 15.

Muſcus capillaceus minimus, capitulo nutante, pediculo purpureo VAILLANT. *t.* 29. *f.* 7.

Bryum pendulum ovatum ceſpititium, piloſum, ſeta bicolore DILLEN. *Sylv.muſc.*p.396.*t.*50.*f.*66.

Bryum antheris pendulis, foliis lanceolatis, acuminato ſetaceis, pedunculis longiſſimis LINN. p. 1586.

In glareoſis, & ad terram vulgare, elegans & mutabile. Ceſpites facit denſiſſimos & viridiſſimos, & caules ſteriles purpureos, qui omnium maxime ſtellati nomen merentur. Folia nitida, ovato lanceolata, ariſtata; in juniori plantula bulbum efficiunt conniventem, in adulta ſtellulam. Ex bulbis anni prioris, de vagina propria & conſpicua ſeta fere uncialis prodit, inferne purpurea, ſuperne pallida, erecta; tum calyptra longa, fuſco mucrone. Capſula pendula, ovato cylindrica, ſæpe & ipſa bicolor, ima parte obſcure viridi, ſuperne ſublutea, operculo mammillari.

 1791. HY-

c) Etiam Cl. LA CHENAL p. 13.

1791. HYPNUM foliis ovato lanceolatis aristatis, capsulis ovatis pendulis, operculis conicis.
Muscus capillaris, folio rotundiore, capsula oblonga incurva MAGNOL. *Hort. reg. Monspel.* p. 138 cum icone.
Muscus capillaceus major, capsulis crassioribus, cylindraceis, nutantibus VAILLANT. *t.* 24. *f.* 6.
Muscus capillaris, foliis angustis, capsulis reflexis longissimis, BUXBAM. *Cent.* I. p. 44. *t.* 63. *f.* 4.
& *Muscus capillaris, capitulis longioribus inflexis* EJUSDEM *Cent. II.* p. 9. *t.* 4. *f.* 3. Utrumque incertum, & capsulæ nimis longæ, cylindricæ.
Bryum foliis latiusculis congestis, capsulis longis nutantibus DILLEN. p. 398. *t.* 50. *f.* 67.
Bryum antheris pendulis, foliis ovatis setiferis, carinatis, pedunculis longissimis LINN. p. 586.
Similibus locis, persimilis Muscus, ad muros *unter der Brunngasse.*
Caules teretes paulum altiores, unciales. Folia magis ovato lanceolata. Capsulæ majores, & potissimum operculum acuminatum, etiam cum aristæ imagine, qua nota a priori planta, cætera simillima, separatur.

V. HYPNA CAPSULIS SESSILIBUS.

Huc FONTINALIS DILL. RIVINI.

Nullum huic generi verum ab Hypno discrimen reperi. Petiolus enim brevis, sed aliquis est.

1792. HYPNUM caulibus teretibus ramosis, foliis ovato lanceolatis, pilo aristatis, operculo conico.
Muscus terrestris cupressinus, nanus, sirienſis BOCCONE *mus. di piant.* p. 161. *t.* 108.
Muscus capillaris ramosus, capitulis candicantibus SCHEUCHZER. *It. II.* p. 138. *It. VII.* p. 516.
β. Junior, totus viridis.
Muscus saxatilis tortuosus & nodosus I. R. H. VAILLANT. *t.* 27. *f.* 8.
α. β. *Sphagnum nodosum. hirsutum & incanum* DILLEN. *Sylv. musc.* p. 246. *t.* 32. *f.* 5.
LINNÆUS cum sequente rubro conjungit, cum nomine *Bryum antheris sessilibus terminalibus, calyptra minima* p. 1579.
Ramosi caules & magnos in cespites congesti. Folia ovato lanceolata, pilo aristata, totos ramos imbricata tegunt, redduntque teretes, mucrone reflexo. Eadem modo tota viridia vidi, ut gemmæ solæ incanæ essent, alias omnia incana, albo pilo lanuginosa: & summis in ramis imprimis tota folia alba rosulam faciunt. In vetustioribus cauliculis, ad ortum rami, quo novi surculi germinabunt, gemmæ pilosæ ponuntur, in quorum plusculis tecta latet, sessilis in brevissimo pedunculo, capsula ovata, sub initia viridis coloris, operculo brevi, fere plano. Calyptra acuta, brevissima, caduca, aurea. Maturæ capsulæ aurantiæ fiunt, & ampliter patent.
Vulgo ad saxa & arbores.

1793. HYPNUM caulibus ramosis, foliis lanceolatis, hirsutis, operculo aristato.
Muscus apocarpos, saxis adnascens, capitibus obscure rubris VAILLANT. p. 129. *t.* 27. *f.* 15.
Sphagnum subulatum obscure virens, capsulis rubellis DILLEN. *Sylv. musc.* p. 245. *t.* 32. *f.* 4.
LINNÆUS conjungit cum 1792.
Ubique ad saxa frequens.
Cauliculi ramosi, breviores. Folia lanceolata, arguta, æque tamen in pilum breviorem terminata, e viridi fusca. Capsulæ sessiles per superiora cauliculorum, nudæ, & cylindricæ, dilute rubræ, operculo lato, purpureo, convexo, breviter ex medio aristato: intus cilia se ex ambitu communi operculi & capsulæ introrsum conferunt *d*). Calyptra brevissima, ex luteo albida, basi lata.

1794. HYPNUM foliis complicatis, ovato lanceolatis, capsulis ex alis petiolatis, ovatis.
Muscus aquaticus, folio expanso C. B. *Prodr.* p. 152.
Muscus aquaticus denticulatus LOESEL. *Flor. Pruss.* p. 173. *ic.* 53.
Muscus aquaticus. viticulis longis, minus acinosis, lucidis, foliis acutis triangularibus cinctis, HSIT. OXON. *III.* p. 626. *t.* 6. *f.* 32.
Muscus squamosus acutissimus, in aqua nascens VAILLANT. p. 140. *t.* 32. *f.* 5. MICHEL. *t.* 59. *f.* 9.
Muscus apocarpos aquaticus, foliis triangularibus complicetis, &c. RUPP. p. 84.
Muscus aquaticus, terrestri vulgari similis, sed minor BUXBAUM. *Centur. III.* p. 39. *t.* 69. *f.* 2.
Fontinalis triangularis major, complicata, ex foliorum alis capsulifera, DILLEN. *Sylv. musc.* p. 254. *t.* 33. *f.* 1.
Fontinalis foliis complicato carinatis, trifariis, acutis, antheris lateralibus LINN. p. 1571.

In

d) DILLEN. *e.*

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0043-3
DFG

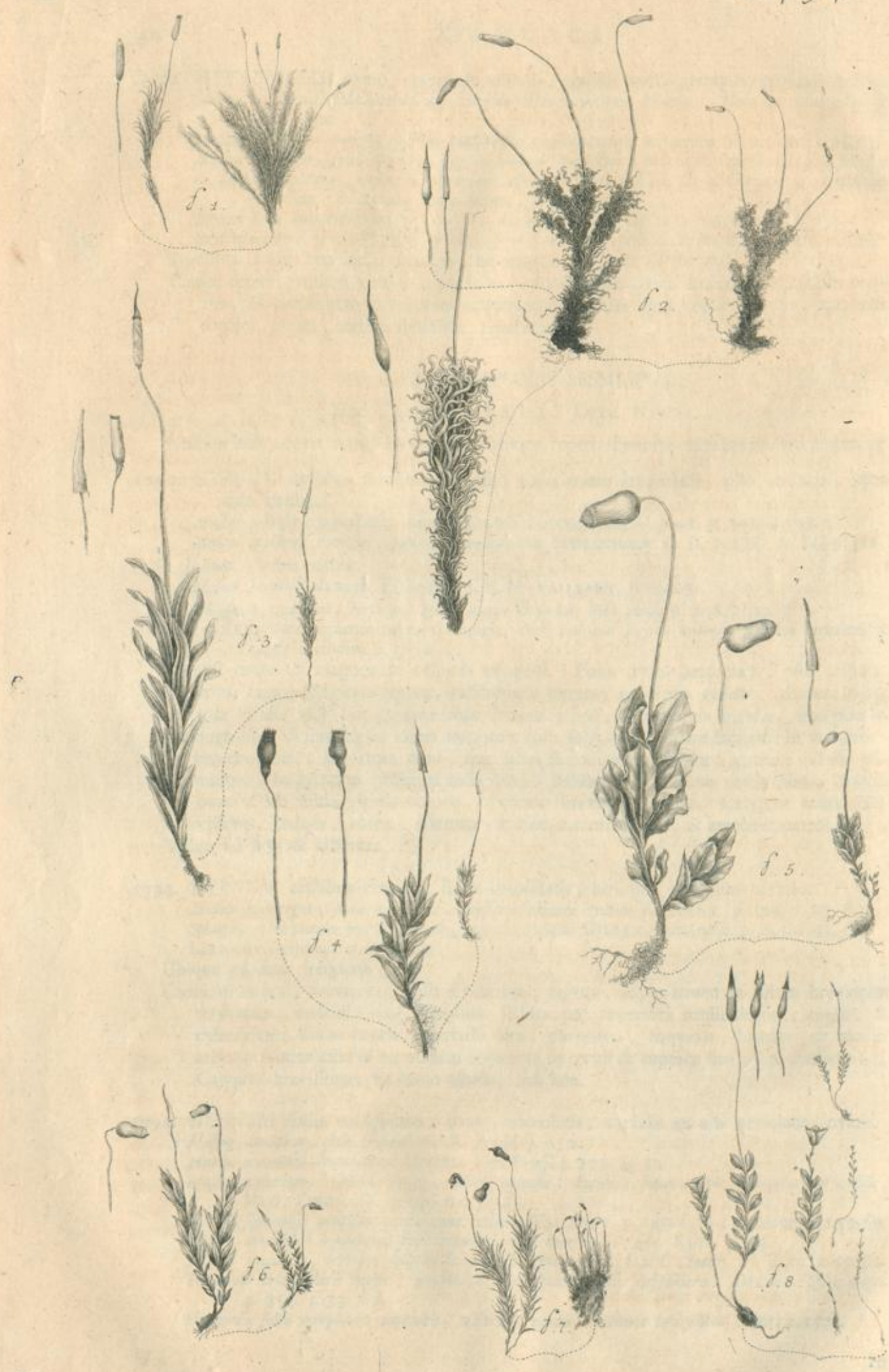

C. J. Rollmann Mal. C. delin.

G. D. Heumann pinxit. Gottingæ Sculpsit. 1762.

In *Arolæ* ripis glareosis ad lapides. In *Sila* fl. in *lacu Rivario*, &c.

Caules dodrantales purpurascentes, ramosi, fluitantes. Folia valde lata, duplicata, alterna, imbricata, lanceolata, peracuta, extrorsum cava, introrsum convexa, imbricata. In inferiore & media parte plantæ per foliorum alas gemmæ foliaceæ, sessiles, ovatæ, foliolis factæ ovatis, obvolventes capsulam breviter petiolatam, petiolo squamis brevissimis adsperso, ovato cylindricam, operculo conico aristato, cilio longo rubro; calyptra conica.

*1795. HYPNUM foliis ovatis lanceolatis, carinatis, apicibus capsuliferis.

Fontinalis minor, foliis triangularibus minus complicatis, capitulis in summis ramis sessilibus RAI. *Syn. III.* p. 79.

Fontinalis triangularis minor carinata, e cymis capsulifera, DILLEN. *Sylv. musc.* p. 257. *t.* 33. *f.* 2.

Fontinalis foliis ovato lanceolatis, trifariis, acutis, passim geminis, antheris terminalibus LINN. p. 1571.

Cl. MIEGIUS inventam mecum communicavit. Multa habet prioris similia, habitu minori: folia pariter lata, cæterum multo obtusiora, ovata, non perinde dense imbricata. Capsulæ in summis ramis nascuntur, ut quisque ramus in vaginam terminetur. Vagina brevior, foliis ovato lanceolatis. Capsula breviter petiolata, minor, operculo aristato: sic calyptra, cilio evidenti.

*1796. HYPNUM foliis ovato lanceolatis, pilo terminatis, capsulis per alas sessilibus.

Fontinalis minor lucens I. B. III. p. 1571.

Fontinalis squamosa, tenuis, sericea, atrovirens DILLEN. *Sylv.* p. 259. *t.* 33. *f.* 3.

Fontinalis foliis imbricatis, subulato lanceolatis, capitulis lateralibus LINN. p. 1571.

Abunde in alveo torrentis *l'Eau froide* prope *Roche e*). Misit etiam D. GAGNEBIN ex *Dubi*, & ex *Suze* fl. prope *Sombeval* Cl. LA CHENAL.

Multo strigosior, caulibus minus distiche foliosis, foliis ovato lanceolatis, brevi pilo terminatis, saturate virentibus, etiam atris, linea divisis. Per caulis alas inferiores, & medias, teretes gemmæ, foliis factæ ovatis, de quibus capsula eminet, breviter petiolata, cylindrica. Operculum aristatum, carnei coloris, calyptra acutissima, corona ciliorum solita rubella.

Non potest dissimulari, plantam DILLENII, quam siccam ab ILL. Viro olim missam coram video, a nostra differre videri. Nostræ enim folia latiora, vaginæ vero folia peracuta, etiam in pilum terminata, quæ in DILLENIANIS iconibus, inque plantis a DILLENIO missis, ovata sunt.

*1797. HYPNUM caulibus distichis, ramosis, foliis ovatis, transversim undosis. Tab. 45. f. 2.

Muscus terrestris major, ramulis compressis, superficie crispis VAILLANT. p. 129. *t.* 27. *f.* 4.

Sphagnum pennatum, undulatum, vagina squamosa DILLEN. *Sylv. musc.* p. 250. *t.* 32. *f.* 9.

Fontinalis foliis bifariis, patentibus, capsulis lateralibus LINN. p. 1571.

Muscus arboreus apocarpus, foliis pinnatis BUXBAUM. *Eph. Nat. Cur. Vol. I. obs.* 8. Videtur idem, cum præterea ex BUXBAUMIANIS plantis siccis inter meas sit.

In Quercubus, qua primum ab urbe sylva *Bremgarten* aditur, ad viæ regiæ *Arbergam* ducentis dextra. J. GESNER in sylvis montis *Uetliberg*.

Pulchra planta Hypno filicino foliis compressis similis, strigosior, flore differt. Cauliculi ramosi, triunciales, distichi, foliis ovatis, nitidis, per superficiem transversis lineis distinctis, latis, imbricatis, ut anteriorem faciem caulis tegant. Ex cauliculis frequentes teretesque gemmæ prodeunt, foliolis factæ ovato lanceolatis, non undulatis. Ex iis eminent sessiles capsulæ, cylindricæ, aurantiæ, operculo conico acuto, in quo calyptram subrubellam manifestam vidi, ut omnino ad Fontinalem pertineat. Pecten brevis.

Sphagnum pinnatum undulatum, vagina pilosa DILLEN. p. 249. *t.* 32. *f.* 8. ut ex icone adparet, & ex speciminibus olim ab ILL. Viro mecum communicatis, huic nostro proximum est, aut idem; etsi ex Patagonia habuit.

BRYUM

e) *Emend. III. n.* 52.

BRYUM *a*) LINN. n. 1194.
BRYUM DILLEN. p. 338.
& aliquæ MNII atque POLYTRICHI Species.

Omnino utile videtur, Cl. LINNÆUM *b*) hic sequi. Etsi enim in aliis classibus, in quibus characterum est satis, nolim a sexu notas sumere, hic tamen, in tanta similitudine stirpium simplicium, non negligenda videtur nota, quæ genus immensum minuit; & Polytrichi artificiale genus, a villosa calyptra sumtum, expungit, cum præterea is villus non in omnibus speciebus manifestus sit. Bryum ergo erit, cui præter antheras nihil est floris simile: Mnium, cui præter antheras rosulæ foliosæ, scobe plenæ, quæ plerumque, ut continuo dicemus, folia esse videntur. Ab Hypno Bryum differt, quod setas absque vaginis producat. Obliquitatem calyptræ excludo, quæ a plurimis absit: vide vel solum Bryum exstinctorii simile. Et, ut dicam, quod res est, vagina, seu perichætium, non bonum characterem genericum præstat. In multis Bryis DILLENII manifestissima adest, in aliis obscurior, ut quis finis sit, difficulter dicatur. Non tamen aliam notam reperi, quæ præter habitum Bryum ab Hypno distinguat, neque duo nimium ampla genera in unum volui unire, uti natura forte exigeret. ADANSONIUS iterum alia genera fecit, quorum species nondum edidit *c*).

I. BRYUM CALYPTRA VILLOSA.

POLYTRICHI DILLENII Species p. 419. appendice destitutæ.

1798. BRYUM setis brevissimis alaribus, calyptris cylindricis villosissimis.
Muscus capillaceus minimus, calyptra villosa VAILLANT. p. 130. *t.* 27. *f.* 9.
Polytrichum capillaceum crispum, calyptris acutis pilosissimis DILLEN. *Sylv. musc.* p. 433. *t.* 55. *f.* 11.
Bryum antheris sessilibus sparsis, calyptris striatis sursum pilosis LINN. p. 1579. qui sequentem Muscum pro varietate habet.

Ad arborum cortices, magnos in cespites congregatur.

Caules recti, ramosi, vix unciales. Folia imbricata cauliculos tegunt, ovato lanceolata, glabra, striata, per ætatem crispa. Setæ ex annuis cauliculis, sub origine novellorum ramorum, cæterum perbreves, bilineares. Capsula junior piri forma, sursum crassior, delapso operculo longa, cylindrica. Cilia lata, triangularia, repanda, divergunt in radiorum speciem. Operculum aristatum. Calyptra flava, villis conspicuis, sursum rigentibus, longa & cylindrica.

DILLENIUS ob sola folia crispa separat, sed ea certe nota non perpetua est, vel DILLENII iconibus consentientibus. Mihi discrimen præbent calyptræ graciles, cylindricæ, multo evidentius villosæ, & capsulæ cylindricæ graciliores. Cilia nostro Bryo apprime conspicua, sed calyptra continuo ductu ex cylindrica conica, cum in sequente superne angustam in acum exeat, inferne latescat.

1799. BRYUM setis brevissimis alaribus, calyptris villosis conicis. †
Muscus humilis tectorum, subfuscus, capitulis brevibus, pileatis, erectis, pediculis curtis HIST. OXON. *III.* p. 629. *t.* 6. *f.* 17.
Muscus capillaceus minimus acaulos, capsula striata VAILLANT. *t.* 27. *f.* 10. bene.
Polytrichum Bryi ruralis facie, capsulis sessilibus minus DILLEN. *Sylv.* p. 431. *t.* 55. *f.* 9.

Ad arborum cortices abunde.

Cauliculi vix unciales, ut in priori, & folia lanceolata, non tamen unquam crispa. Setæ similes, brevissimæ, deinde longiores, præpilatæ. Calyptra conica, latiori, quam priori, inferne lacera, pilis aut nullis, aut paucioribus, pariter fulva. Capsula ovata, operculo aristato, ciliis.

β. Aliquanto altior & ramosior, caule ad biuncem adscendente, ramis laxioribus.
Muscus apocarpos, arboreus, ramosus, VAILLANT. *t.* 25. *f.* 5. absque calyptra, & operculo non bene conico, obtuso.
& Muscus capillaceus ramosus, capitulis pluribus caulibus adhærentibus VAILLANT. *t.* 25. *f.* 6.
Polytrichum Bryi ruralis facie, capsulis sessilibus, majus DILLEN. *Sylv. musc.* p. 430. *t.* 55. *f.* 8.

Satis

a) Bryi nomine in nostris arboribus sunt cani arborum villi, in Quercu maxime PLIN. L. XII. c. 23. &c. Est ergo Usnea. Inter impositiones in podagra restringentes βριος ARETÆUS *Cur. diut. II.* c. 12.

b) *Sem. musc.* p. 17.

c) II. p. 491.

Satis adparet, vel ex DILLENII verbis, non verum inter α. & β. discrimen intercedere.

γ. Non puto recedere *Polytrichum capsulis sessilibus, foliis brevibus, rectis, carinatis*, DILLEN. p. 432. *t.* 55. *f.* 10.

*1800. POLYTRICHUM foliis serratis, capsulis ovatis, basi turbinatis t. 46. f. 6.

Polytrichum alpinum ramosum, capsulis e summitate ellipticis DILLEN. *Sylv. musc.* p. 427. *t.* 55. *f.* 4 OEDER. *ic.* 296.

Polytrichum caule ramosissimo, pedunculis terminalibus LINN. p. 1573.

In alpium ericetis, *Gotthardo*, &c.

Habitus varietatis β. Polytrichi n. 1799. caule tamen altiori, unciali, & sescunciali, etiam ramoso, setis ex summo caule prodeuntibus. Appendix, quæ vocatur, nulla, & ejus loco initium capsulæ conicum. Capsula inclinata, ovata. Operculum aristatum. Membranæ loco cilia. Folia primæ speciei, etiam dentata. Rosulæ manifesto nihil, nisi gemmæ. Vaginæ foliosæ virides.

*1801. POLYTRICHUM caule ramoso, ex alis florigero, foliis serratis, capsulis cylindricis.

Polytrichum ramosum, setis ex alis vernigeris DILLEN. *Sylv. musc.* p. 427. *t.* 55. *f.* 6.

Muscus erectus, Juniperi folio, ramosus VAILLANT. *t.* 28. *f.* 13.

Polytrichum caule ramosissimo, pedunculis axillaribus LINN. p. 1573.

Icon OEDERI *t.* 296.

Hoc in Helvetsa frequentius. Circa *Ellé*.

Habitus plantarum 1798. 1799. foliis acutis, congestis, serratis, caulibus ramosis; setis ex alis foliorum, ad originem novorum surculorum uncialibus, calyptris cylindricis, sub operculo latioribus, ostio ciliato. Nullum vestigium appendicis.

II. CALYPTRA NON VILLOSA.

BRYA DILLEN.

I. FOLIIS PERANGUSTIS.

*1802. BRYUM foliis mollibus subulatis, setis brevissimis, alaribus, capsulis ovatis *Enum.* n. 4. t. 45. f. 8. *It. Helvet. II.* n. 55. t. 1. †

Potuerit esse *Polytrichum aureum acaulon* BOCCONE *mus. di piant.* p. 149. *t.* 107.

In alpium sylvis frequens, proxime sub balneo *Gurnigel*, & ubique in Aquilejensibus, supra *les Plans*. In mont. *Javernaz*, *Splügen*, *Maloja*. Etiam in Jura monte. In M. *Mola*.

Pulchra planta caulibus rectis, rubigine rubra obductis, cæterum crassis, albisque & cespitosis. Folia omnino capillaria, viridissima, longa, conferta, imbricata. Ex alis foliorum, de caule, frequentes setæ, linea longiores, ex bulbillo vero, amplectante, exiguo quidem. Calyptra acuta, pallens, in tenera tantum & gracili capsula conspicua. Capsula ex maximis, ovato cylindrica, cinnamei coloris, striata, pectine rubro conspicuo. Operculum parvum, conicum, umbilicatum, rubrum, perbreve. Cilia 12. & sedecim, crassa, ovata, ruberrima, intus denticulata. Sacculus intra capsulam liber, spatio aliquo a suæ capsulæ pariete distinctus, filis saccum interiorem cum pariete capsulæ unientibus. In medio sacco columna, sive placenta pellucida, cylindrica. Inter placentam & cutem sacci farinacea pulpa, intense fusca.

ILL. DILLENIUS & Cl. SCOPOLI *d*) ad Bryum proximum maliforme retulit p. 340. cum quo nihil commune habet. Ei enim setæ, ex summo caule: Capsulæ globosæ. Opercula pulvinata. Facie ad varietatem γ. ejus Musci hactenus accedit, sed toto flore differt.

In epistola post opus suum ad me data DILLENIUS revocat ad suum *Sphagnum subulatum viridissimum, capsulis ovatis* p. 245. t. 32. f. 3. Sed nostrum calyptram habet.

1803. BRYUM foliis subulatis, setis verticalibus, capsulis sphæricis.

Muscus trichoides minimus, sericeus, capillaceus, capitulis sphæricis, HIST. OXON. *III.* p. 628. *s. XV. t.* 6. *f.* 6.

Muscus capillaceus medius, capitulis globosis VAILLANT. *t.* 24. *f.* 9. & 12.

Muscus capillaceus major, capitulis globosis BUXBAUM. *Cent. V. append. n.* 4.

d) p. 142.

Bryum capillaceum, capitulis sphæricis DILLEN. *Sylv.* p. 339. *t.* 44. *n.* 1.
Bryum antheris erectis sphæricis LINN. p. 1580.

Vulgo ad viarum margines, ad rupes, &c.

Caulis uncialis, inferne rubiginoso tomento obsitus. Folia lanceolata, sed angusta, ut capillaria videantur, longa, crispa, conferta. Seta novella ex summa planta, unciali minor, ex bulbillo exiguo piloso nata. Calyptra alba. Capsula junior gracilis, adulta sphærica fit, sulcata, operculo conico, ruberrimo.

β. Varietas foliis obscurioribus & laxioribus.

γ. Alia viridissimis foliis, rectissimis, capitulis maximis, cauliculo late albo *Enum. I.* t. 45. f. 7.

Insignis varietas, nolim tamen separari.

*1804. BRYUM foliis capillaceis, capsulis cylindricis, operculis aristatis.
Bryum pilosum molle, setis intortis DILLEN. *Sylv. musc.* p. 373. *t.* 47. *f.* 33.
Bryum antheris erectis, foliis setaceis, pedunculis flexuosis LINN. p. 1583.

Ad dextra fontis *Glaßbach* in ligno putrido, & in terra argillosa. Etiam in alpibus supra *les Plans*, in valle Lepontia, &c.

Cauliculi densi, congesti, erecti, semunciales, unciales, biunciales. Folia lato ortu, in progressu angusta, sublutea, subulata. Seta flava, uncialis, ex supremo cauliculo, sæpe intorta, etiam serpentina, de vagina conica, & acuta, surgit. Calyptra ex luteo pallens, acutissima. Capsula erecta, cylindrica, ciliata. Operculum longe aristatum.

Non separo longe majus *Bryum*, in subalpinis Aquilejensibus repertum, *foliis falcatis, ad alterum latus conjectis, sine gracilissimo & fluitante.*

*1805. BRYUM caule sessili, foliis capillaribus, capsulis ovato cylindricis, operculo conico. †
Bryum acaulon heteromallum, setis longis pallidis DILLEN. p. 389. *t.* 49. *f.* 57.

Valde accedit, etsi Vir ILL. ex Virginia habuit. A Cl. LA CHENAL habeo.

Priori 1804. valde accedit foliis, & habitu. Habet tamen sua discrimina. Caulis nihil est, nisi sessilis foliorum rosula, quæ capillaria, & alias recta sunt, alias ad alterum latus conjecta. Setæ aliquanto altiores, sescunciales, flavæ, ex vaginis striatis brevifoliis, obscuris. Capsula erecta, ex ovata cylindrica. Operculum longe conicum, qua sola nota ab aristato Bryo 1804. facile distinguitur.

*1806. BRYUM cauliculis erectis, foliis capillaribus vagis, capsulis cylindricis, operculo conico *Emend. III.* n. 46. *Enum. Stirp. Helvet. I.* n. 7. t. 46. f. 1. †

Plurimis in Helvetiæ locis subalpinis & montanis. Circa *les Plans*, *Chamoseire*; *Ferriere*; in *Chapuise*, *Javernaz*, *Enzeindaz*, *Audon*; *gypseis collibus & labyrinthis* montis *d'Ansez*. In monte *Scheidek*. Cl. LA CHENAL circa *Montbeillard*.

Caulis albidus, crassiusculus, erectus, uncialis & ultra, inferne rubiginoso tomento obsitus. Folia viridissima, adscendentia, vaga, etiam heteromalla. Setæ purpureæ, ex summo caule natæ, ex vagina inferne squamosa, superne foliosa. Calyptra longa, striata. Capsula ovalis, sed non turgida, exigua, erecta, matura cinnamomea. Operculum, ut in 1805. conicum, non aristatum, qua nota ab intorto 1804. & a plumoso 1807. differt. Juniores caules teretes, foliis appressis.

1807. BRYUM foliis capillaribus heteromallis, capsulis ovatis, operculis aristatis.
Muscus capillaceus minimus, plumosus, elegans VAILLANT. *t.* 27. *f.* 7.
Bryum heteromallum DILLEN. *Sylv. t.* 47. *f.* 37. p. 375.
Bryum antheris erectis, foliis setaceis secundis LINN. p. 1583.

In truncis arborum, cavisque semitis Helvetiæ minime rarum.

Cauliculi erecti, humiles, tamen unciales vidi. Folia in origine latiuscula, longe capillaria, plerumque ad alterum latus conversa, etiam tota falcata. Setæ flavæ, sæpe undulatæ, ut in 1804. ex vagina amplectente. Capsulæ erectæ, ovatæ, qua nota ab 1804. differt. Operculum miniatum, in longam acum eductum, sæpe inclinatum.

*1808. BRYUM cauliculis cernuis, foliis capillaribus heteromallis, capsulis curvulis, cylindricis, operculis conicis.

Muscus

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0048-2 DFG

Muscus coronatus minimus, foliis capillaceis, capitulis oblongis HIST. OXON. *III.* p. 631. *f. XV. t.* 7. *f.* 19.

Bryum trichoides, capsulis rubris cernuis DILLEN. *Sylv. musc.* p. 390. *t.* 50. *n.* 59.

Bryum antheris oblongis nutantibus, foliis subulatis, surculo simplicissimo, medio pedunculifero, LINN. p. 1587.

Ad semitarum cavarum argillosos margines, v. gr. qua itur ad villam *der Spiegel.*

Ex minimis Muscis, cujus cauliculus ægre trilinearis sit. Folia subulata, plerumque ad unum latus conjecta, inferne cauliculo adpressa, superius laxa, explicata. Ex summo caule seta erecta, ruberrima, semuncialis. Capsula sub operculo latior, curvula, inclinata, operculo maximo, dimidiæ capsulæ æquali, conico, non aristato. Eo delapso capsula erigitur. Cilia rubra, prælonga.

1809. BRYUM foliis capillaribus, capsulis ovatis aristatis.

Muscus capillaceus, omnium minimus, foliis longioribus & angustioribus VAILLANT. *t.* 29. *f.* 5.

Bryum capillaceum breve, pallide & late virens, capsulis ovatis DILLEN. *Sylv. musc. t.* 48. *f.* 43. capsulis, quam nostro, crassioribus.

Bryum antheris erectis, ovatis. foliis lanceolatis acuminatis, imbricato patulis LINN. p. 1584.

Ad aggeres fossarum. *Au Bouillet, aux Sublins.*

Exigua plantula, cauliculo plerumque vix lineam longo, tamen etiam succrescente & longiori. Folia Aloes foliis similia, viridissima, in origine latiuscula, inde longe lanceolata, pene subulata, per siccitatem crispa. Ex media foliorum rosula seta flava, semunce brevior. Capitulum erectum, ovale. Operculum longa acu aristatum.

*1810. BRYUM foliis capillaribus, cauliculo sessili, capsulis ovatis, aristatis *Emend. III.* n. 50.

Bryum trichoides acaulon, palustre, minimum, setis & capsulis brevissimis DILLEN. *Sylv.* p. 387. *t.* 49 *f.* 53.

Bryum acaulon, foliolis setaceis, antheris obtusissimis, patulis LINN. p. 1584.

Pariter minimus, *aux Sublins*, & supra *Ostermundigen* in petris udis, invisibilis futurus, nisi cespitosus proveniret.

Caules nihil, nisi rosam sessilem producunt, foliorum fuscorum. Seta pallida, fere bilinearis. Calyptra aliqua. Capsula ovata, etiam lata, ad cyathi modum patens. Operculum aristatum.

*1811. BRYUM cauliculis subnudis ramosis, foliis subulatis brevibus, capsulis ovatis.

Bryum palustre æstivum, Conferva facie DILLEN. *t.* 47. *f.* 36. bene.

Id est *Bryum antheris erectis subrotundis, axillaribus, foliis subulatis, distantibus* LINN. p. 1585.

Etiam *Bryum pilosum verticillatum* valde consentit DILLEN. ibid. *f.* 35. tantum, quod folia nostro aliquanto magis incurva sint & nudiores cauliculi.

Id est *Bryum antheris erectis. pedunculis siccitate retortis, foliis piliferis, surculis fastigiatis,* LINN. p. 1585.

Bernæ reperi, & super *les Plans*, in stillicidiis fere aquarum.

Cauliculi in densissimos cespites stipati, sescunciales, exigua parte foliosi, ramosi, foliis rariusculis, brevibus, parum exstantibus. Folia saturate viridia, angusta, lanceolata, subulata, in summa planta conferta, decussata, brevem faciunt penicillum. Setæ flaventes, perexiguæ, vix trium linearum, de summo ramo exeunt. Calyptræ subluteæ, longæ, apice fusco. Capsula ovata, brevis, ciliis brevissimis. Operculum caducum; DILLENIUS aristatum facit.

Persimile Bryo 42. DILLENII differt tenuitate caulium, & longitudine, setarum parvitate, &c.

*1812. BRYUM foliis capillaceis erectis, setis longissimis, capsulis sursum latescentibus, operculo brevissimo *Emend. III.* n. 49.

Bryum trichoides aureum, capsulis incurvis obtusis, in setis longis DILLEN. p. 389. *t.* 49. *f.* 58.

Bryum antheris erectiusculis, ore ciliato, absque annulo, pedunculo longissimo LINN. p. 1585.

In sylva super *Drakau*, super *Ostermundigen*, in pyramidibus gypseis montis *d'Ansex*, in monte *Chapuise.*

Cauliculi vulgo perbreves, videntur sessili fieri rosa, foliorum viridissimorum, angustorum, non capillarium, recta sursum tendentium. Vere tamen longiores, & ramosi, & sescunciales cauliculi sunt. Seta ex summo cespite brevissima, dum floret, inde biuncialis, pallida, superne purpurea. Capsula, angustiori principio, sursum latior, crassa, sulcata, inclinata. Operculum miniatum, perbreve, obtusum.

*1813. BRYUM foliis capillaceis, capsulis piriformibus pendulis t. 46. f. 7.
Bryum trichoides late virens, capsulis cernuis oblongis DILLEN. p. 391. *t.* 50. *f.* 60.
Bryum antheris oblongis nutantibus, foliis subulatis, surculo simplicissimo, medio pedunculifera. LINN. p. 1587.
Prope pontem *Teufelsbrüke. Aux Plans.* In *Chasseralle*, *Rodæ* Thuringiæ.
Folia capillaria, in brevibus cauliculis semuncialibus. Seta vix uncialis, flava. Capsula cucurbitacea, eundo latior, in medio angustior, pendula, operculo in nostris aristato.

II. FOLIIS LATIUSCULIS.

*1814. BRYUM foliis lanceolatis imbricatis, capsulis erectis cylindricis, aristatis. †
Bryum tenue imberbe & pallidum, foliis crebrioribus DILLEN. *Sylv. musc.* p. 382. *t.* 48. *f.* 46.
Muscus capillaris, capitulis tenuissimis erectis BUXBAUM. *Centur. II.* p. 6. *t.* 2. *f.* 8.
Ad muros & locis gramineis vulgo.
Cauliculi gregarii, unciales, ramosi. Folia lanceolata, longe subulata, crebra & congesta, ut caulis teres sit. Sub summo caule prodit seta uncialis, purpurea. Capsula erecta, cylindrica, basi tamen modice ventricosa. Operculum rubrum, longe aristatum. Cilia longa, rubra.
Ab isto Bryum 47. DILLENII vix credo differre. Nam etiam in 46. DILLENII setæ juniores, ex summo caule, adultæ ex latere rami interim subnati prodeunt.

*1815. BRYUM foliis subulato lanceolatis, capsula inclinata, operculo conico.
An diversum a priori?
Cauliculus sescuncialis & uncialis. Folia viridia, subulato lanceolata, absque pilo, seta flava, ex ortu junioris rami. Capsula perparva, ciliis magnis, ora suprema latiori, operculo perbrevi, conico, præterea inclinato. Ea nota a præcedente differt.
In M. *Mole* Cl. DE SAUSSURE.

1816. BRYUM foliis lanceolatis subulatis, capsulis erectis, operculis conicis.
Muscus trichoides parvus, foliis Musci vulgaris, capitulis longis acutis HIST. OXON. *III.* p. 628. *t.* 6. *f.* 4.
Bryum tenue stellatum, setis purpureis DILLEN. *Sylv.* p. 386. *t.* 49. *f.* 51.
Mnium caule dichotomo, axillis pedunculiferis, anthera erecta, foliis carinatis LINN. p. 1545.
Rosulas scobiferas non vidi.
Nihil frequentius in sylvis & ad vias.
Cespites facit viridissimos. Cauliculi erecti, foliis brevioribus, in apice paulum ramosi, foliorumque ibi collectorum rosula terminati lanceolatorum, fine gracili, piliformi. Setæ ad originem novi rami ruberrimæ, unciales, erectæ. Capsulæ cylindricæ, erectæ, paulumve inclinatæ. Operculum miniatum, conicum, non aristatum, qua nota a vicino, cætera non dissimili, separes. Cilia longa, rubra.

1817. BRYUM foliis lanceolatis, laxe imbricatis, capsulis cylindricis, aristatis. †
Bryum tenue & barbatum, foliis angustioribus & rarioribus DILLEN. *Sylv.* p. 385. *t.* 48. *n.* 49.
Frequentissimus ad terram, per sylvas.
Prioribus similis. Folia tamen laxe disposita, rara, pallida, lanceolata habet, inter quæ nudus adparet cauliculus. Ad ortum novi rami seta uncialis, saturate rubra. Capsula erecta, cylindrica, in basi crassior. Operculum aristatum.

*1818. BRYUM foliis lanceolatis, laxe imbricatis, capsulis cylindricis, obliquis, operculis conicis. †
Bryum polytrichoides palustre, setis longioribus rubris sericeis DILLEN. *Sylv.* p. 387. *t.* 49. *f.* 52.
Altior priori & uncialis, foliis lanceolatis, multo longioribus, pariter raris, ut ruber, aut albus, inter folia nudus adpareat. Setæ ex principio ramorum sescunciales, rubræ. Capsulæ cylindricæ, erectæ. Operculum conicum.

*1819. BRYUM foliis lanceolatis aristatis, stellatis, capsulis ovatis aristatis, refectis. †
In rupibus circa *Vauvry.*
Folia conveniunt, sed capsulæ dissentiunt. Cauliculi aliquot linearum subnudi, in apice stellulam habent foliorum radicalium, viridium, lanceolatorum, in capillos exeuntium.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0050-2 DFG

tium. Setæ ex summo caule flavescentes, duarum triumve linearum. Capsulæ multo breviores & crassiores, quam prioribus, ovatæ, longa arista præditæ, operculo plano, quasi resecto. Gemellæ etiam setæ ex una rosula.

A *Bryo cirrhato & stellato, majoribus foliis* DILLEN. p. 379. *t.* 48. *f.* 42. differt capsulis setisque perminutis.

*1820. BRYUM foliis imbricatis lanceolatis, setis alaribus, capsulis ovatis, aristatis.

Bryum montanum hemiheterophyllum, operculis acutis DILLEN. p. 366. *t.* 26. *f.* 25.

Bryum antheris erectis, operculo aciformi, foliis erectis subsecundis LINN. p. 1583.

Ad DILLENIUM olim misi, montanum.

Caules erecti, perennes, sublignosi, superne foliosi, teretes. Folia imbricata, lanceolata, nervo distincta. Seta sub summo caule, ex alis foliorum, sæpe intorta, uncia brevior. Capsula erecta, ovata, longe aristata. Bulbus oblongus, pallidus.

1821. BRYUM cauliculis teretibus, capsulis ovatis, acuminatis, pendulis.

Muscus minimus, e viridi argenteus, capitulis oblongis cernuis HIST. OXON. *III.* p. 629. *t.* 6. *f.* 17.

Muscus squamosus argenteus, Ericæ folio VAILLANT. *t.* 26. *f.* 3.

Bryum pendulum julaceum argenteum & sericeum DILLEN. *Sylv. musc.* p. 392. *t.* 50. *f.* 62.

Bryum antheris pendulis, surculis cylindricis imbricatis, levibus LINN. p. 1586.

In arboribus humidis abunde.

Pulchræ plantulæ cauliculi teretes, ad semuncem & unciam longi. Folia ovato lanceolata, mucronata, ad caulem appressa, ut teretem catenulam referat: juniora virent, adulta argenteo nitore conspicua sunt. Ad basin caulis nascitur seta bicolor, ad semuncem alta. Calyptra spadicea. Capsula brevis, ovata, nigra. Operculum conicum, breve, acuminatum.

β. *Bryum pendulum, surculis teretibus viridibus* DILLEN. p. 394. *t.* 50. *f.* 67.

Bryum trichoides, capitulis reflexis, viridissimum, holosericeum DILLEN. *Catal. Giess. append.* p. 86. *t.* 2.

Reperi circa *les Plans.*

Pro varietate cum LINNÆO habeo, quæ nativum virorem conservat.

III. FOLIIS LATIORIBUS.

1822. BRYUM foliis lanceolatis, pilo terminatis, capsulis pendulis, ovatis, aristatis.

Muscus trichoides hirsutie canescens, capsulis subrotundis reflexis, in perbrevibus pediculis HIST. OXON. *III.* p. 629. *t.* 6. *f.* 21.

Muscus capillaceus densissimus, lanuginosus VAILLANT. *t.* 29. *f.* 2.

Bryum orbiculare pulvinatum, hirsutie canescens, capitulis immersis DILLEN. *Syn.* p. 390. *t.* 50 *f.* 65.

Bryum antheris subrotundis, pedunculis reflexis, foliis piliferis LINN. p. 1586.

Ad lapides & muros.

Cespites densi, lati, orbiculati, convexi, ex viridi & atro varii, incani. Folia lanceolata, carinata, in pilum incanum producta, longum, & fluitantem. Setæ luteolæ, ex origine novorum ramorum natæ, perbreves, vix duarum linearum, erectæ, dum calyptram gerunt, basi laxiori, lata, fusco mucrone: inde reflexæ. Capitulum pendulum, ovale. Operculum longam acum educit.

1823. BRYUM foliis lanceolatis serratis, capsulis cylindricis, inclinatis, aristatis.

Muscus capillaceus minor, capitulo longiori falcato VAIELANT. *t.* 26. *f.* 17. cum charactere.

Bryum phyllitidis folio rugoso, acuto, capsulis incurvis DILLEN. *Sylv.* p. 360. *t.* 46. *f.* 16.

Bryum antheris erectiusculis, pedunculis subsolitariis, foliis lanceolatis carinatis, undulatis, patentibus, serratis LINN. p. 1582.

Ad vias inque sylvis pervulgatum.

Caules ex speciosioribus, biunciales, erecti, foliosi, foliis maximis, linearibus, lanceolatis, serratis, sæpe falcatis, in summitate congestis, carinatis. Seta, ex summo caule, principio crassiori, etiam duæ ex eadem rosula prodeunt. Capsulæ magnæ, erectæ, deinde curvæ, inclinatæ, spadiceæ, operculo conico, aristam emittente prælongam. Calyptra pallida, conica, longo cornu. Ex ima basi calyptræ columna fusca adscendit, dimidia capsula minor *a*).

*1824. BRYUM foliis ovato lanceolatis, aristatis, reflexis, capsulis ovatis, obliquis.

a) Habet etiam Cl. LA CHENAL *diss.* p. 13.

Bryum erectis capitulis brevibus, foliis reflexis DILLEN. *Sylv.* p. 365. *t.* 46. *f.* 24.
Bryum antheris erectiusculis, foliis recurvis acutis, caule hirsuto LINN. p. 1583.

Gen. DE SAUSSURE circa *Chamouny* Sabaudiæ, quæ vallis solo monte a Valesia dirimitur.

Caulis erectus purpureus, ramosus, ad aliquot uncias longus. Folia viridia, nitida, lanceolata, curvula, patula & reflexa, pilo aristata. Setæ ex summis ramis unciales, quas nunquam vidi. Capsulæ subinclinatæ, exiguæ, ovatæ, ciliatæ.

1825. BRYUM cauliculis brevissimis, foliis ovato lanceolatis patulis, pilo terminatis, capsulis aristatis.
Muscus muralis, omnium vulgatissimus, villosus VAILLANT. p. 133. *t.* 24. *f.* 15.
Muscus capillaris minor, capitulis erectis MICHEL. *t.* 59. *f.* 7.
Muscus minimus, foliis acutis, in pilum canescentem desinentibus, BUXBAUM. *Centur. I.* p. 45. *t.* 64. *f.* 4.
Bryum tegulare humile, pilosum & incanum DILLEN. *Sylv.* p. 355. *t.* 45. *f.* 14.
Bryum antheris erectis, foliis piliferis rectiusculis, surculis simplicibus cespitosis LINN. p. 1581.
Iconem dat HOOKE *obs.* 2.

In muris vetustis, tegulis, & semitis glareosis.

Facit cespites convexos. Foliorum rosula ad radicem sessilis, patula, tamen etiam in cauliculum succrescens. Folia lanceolata, pene subulata, cava, nervo in pilum album fluitantem producto. Seta uncialis. Capsula longa, fusca, cylindrica, longo cilio rubente, operculo longe aristato.

1826. BRYUM cauliculo brevissimo, foliis ovato lanceolatis patulis, capsulis aristatis. †
Bryum humile, pilis carens, viride & pellucidum DILLEN. p. 356. *t.* 45. *f.* 15.
Muscus vulgaris, omnium vulgatissimus non villosus VAILLANT. *t.* 24. *f.* 14. *t.* 25. *f.* 4.
Muscus minimus latifolius, capitulis erectis longioribus BUXBAUM. *Centur. I.* p. 44. *t.* 64. *f.* 2.
LINNÆUS pro varietate prioris habet.

Similibus locis cum priori.

Rosulæ similes. Folia ovato lanceolata, breviter mucronata. Setæ juniores ex rosula, adultæ ad initia novorum ramulorum natæ. Capsulæ similes, una cum setis minores. Cilia rubra, pariter prælonga.

*1827. BRYUM caule brevissimo, foliis lanceolatis, capsulis longissimis, operculo prælongo.
Muscus capillaris, cauliculis longissimis & acutissimis HIST. OXON. *III.* p. 631. *t.* 7. *f.* 13.
Muscus capillaceus, corniculis longissimis incurvis VAILLANT. *t.* 25. *f.* 8.
Bryum capsulis longis subulatis DILLEN. *Sylv.* p. 350. *t.* 45. *f.* 10.
Bryum antheris erectis subulatis, surculis acaulibus LINN. p. 1581.

In Helvetia ad terram passim; supra *Drakau*, in semita cava supra *Wabern*, in monte *Plantour*, ad torrentem *l'Eau froide*, ad *Gryonne* fluv. prope ostium superius *des Fondemens*.

Similis, ut in prioribus, foliorum in brevi & perenni caule rosula. Sed folia ex maximis, ad tres lineas longa, longe lanceolata, nervo in brevissimum pilum exeunte. Seta firma, flava. Capsula cylindrica, longissima, trium linearum. Calyptra flava, apice acutissimo. Operculum longum, conicum, miniatum, cornu, non arista, terminatum, idemque sæpe apice defringitur, ut cylindricus truncus superfit.

*1828. BRYUM caule foliosо, calyptra cylindrica, ciliata, longe aristata. †
Bryum calyptra, exstinctorii figura, majus & ramosum DILLEN. p. 350. *t.* 45. *f.* 9.
LINNÆUS pro varietate sequentis habet: facile tamen separantur.

Multis locis reperi, supra *Drakau*, *Ostermundigen*, *les Plans*: circa *Panex*, in monte *Chamoseire*. STÆHELINUS in sylva *die Hardt*.

Caulis teres, foliosus, uncialis, tomento obsitus, raro florens. Folia longe lanceolata, nervo eminente. Seta rubra, pro plantæ magnitudine brevis, semuncialis. Calyptra maxima, pro capsula cylindrica, basi dentata & ciliata, & pro arista longo & angusto cornu terminata. Capsula cylindrica, pro plantæ magnitudine parva, operculo arguto, longo, rubello, ciliis longis.

Idem puto esse *Bryum* 71. DILLEN.

*1829. BRYUM caule brevissimo, calyptra cylindrica, longe aristata.
Muscus capillaris minimus cucullatus NISSOLII apud MAGNOL. *Hort Reg. Monspel.* p. 139. cum icone.
Muscus capillaceus minimus, calyptra longa, conoidea, nitida VAILLANT. *t.* 26. *f.* 1.

Bryum

Bryum calyptra exstinctorii figura, minus DILLEN. *Sylv. muſc.* p. 349. *t.* 45, *f.* 8.
Bryum anthera erecta oblonga minori, calyptris laxis æqualibus LINN. p. 1581.

In alpium ſcopulis, *Audon*, *Enzeidaz*, *Scheidek*, *Dolaz*, unde paſſim in planitiem deſcendit, circa *Spiez*, *&c.*

Caulis brevior, teres, folioſus. Folia ovato lanceolata, nervo diviſa. Seta ſimilis. Calyptra etiam ſimilis, cylindrica, minor, acumine firmo, gracili terminata, ora inferiori minus evidenter lacera. Capſula ſimilis & minor. Operculum longe conicum.

*1830. BRYUM foliis ovato lanceolatis, ariſtatis, capſula piriformi, terminata cylindro.
Muſcus aureus capillaris, minor, capitulis geminatis, mutuo incubitu adnatis HIST. OXON. *III.* p. 629. *t.* 6. *f.* 10.
Muſcus capillaceus minor, capitulis geminatis VAILLANT. *t.* 26. *f.* 4.
Bryum ampullaceum, foliis Thymi pellucidis, collo ſtrictiori DILLEN. *Sylv.* p. 341. *t.* 44. *f.* 3.
Splachnum umbraculo ampullaceo ſeu obconico LINN. p. 1572.
A la Chaux d'Abelle GAGNEBIN.

Roſæ folioſæ magnæ. Caulis brevis. Folia ovato lanceolata, arguta. Seta uncialis, aut paulo minor aut major. Calyptra brevis, triangularis, nitida. Capſula ſingularis naturæ: junior baſin habet ventricoſam, inde contrahitur: matura habet capſulam baſi ventricoſa, inde longum collum, cylindricum, ore craſſo, ciliato & tumente terminatum. Partem imam tumentem LINNÆUS pro umbraculo habet.

*1831. BRYUM foliis ovato lanbeolatis, capſula piriformi, breviſſime papillata *Emend. VI.* n. 5. †
Bryum erectis gigartinis capitulis, foliis Serpylli pellucidis obtuſis RAI. *Syn. III.* p. 93. *t.* 3. *f.* 2.
Bryum ampullaceum, foliis Serpylli pellucidis, collo craſſiore DILLEN. *Sylv.* p. 344. *t.* 44. *f.* 4.
Icon OEDERI *t.* 192.

Paſſim in alpibus Aquilejenſium reperi, *Enzeindaz*, *Fouly*, *Taveyannaz*, *Panex Roſſaz*, *les Martinets*, *&c.* ad terram putridam.

Foliorum ovato lanceolatorum roſulæ pene ſimiles. Setæ firmæ, flavæ, unciales. Calyptræ nitidæ, minimæ, triangulares, deinde cylindro ſubtus auctæ. Capſulæ piriformes, erectæ, ut pars craſſior ſuperior ſit. Cilia magna, patula. Operculum breve, obtuſiſſimum. Columna ex medio operculo minima, aliqua tamen exit.

1832. BRYUM caule breviſſimo, foliis ovato lanceolatis, capſulis erectis ovatis, operculo brevi.
Muſcus coronatus humilis, ſtellaris, foliis latiuſculis, capitulis piriformibus, erectis, turgidiuſculis HIST. OXON. *III.* p. 631. *t.* 7. *f.* 16.
Muſcus capillaceus minimus. capitulis piriformibus turgidis VAILLANT. *t.* 29. *f.* 3.
Muſcus minimus latifolius, capitulis erectis turgidis BUXBAUM. *Cent. I. t.* 64. *f.* 5.
Bryum Serpyllifolium pellucidum, capſulis piriformibus DILLEN. *Sylv.* p. 345. *t.* 41. *f.* 6.
Bryum antheris erectis obovatis, calyptra ſubulata, ſurculis acaulibus, foliis ovatis, muticis, LINN. p. 1580.

In terra argilloſa & in agris circa Bernam abunde.

Roſulæ foliorum ſeſſiles, in caule breviſſimo. Folia pallida, ovato lanceolata. Seta brevis, vix ſemuncialis, pallens. Calyptra ſatis ſimilis calyptræ Bryi exſtinctorii forma, in longum cornu producta, inferne lacera. Capſula ovata, erecta. Operculum breve, obtuſum, exiguo foramine patulum.

1833. BRYUM foliis ovato lanceolatis, capſulis erectis, ovatis, ariſtatis.
Muſcus coronatus minimus, foliolis & capitulis oblongis in pediculis breviſſimis HIST. OXON. *III.* p. 631. *t.* 7. *f.* 18.
Muſcus capillaceus, omnium minimus VAILLANT. *t.* 26. *f.* 2.
Muſcus ſtellaris minimus, pediculo breviſſimo, capitulis turgidis BUXBAUM. *Centur. II.* p. 4. *t.* 2. *f.* 2.
Bryum exiguum, ruberrimis capitulis, rufis DILLEN. *Sylv.* p. 347. *t.* 45. *f.* 7.
Bryum antheris erectis, ſubrotundis, operculo mucronato LINN. p. 1584.

Variabilis planta in argilloſis & cavis ſemitis, abunde, etiam in alpes adſcendit.

Roſulæ foliorum pallidorum, ovato lanceolatorum, linea diviſorum, in brevem ariſtam prodeunte. Cauliculus brevis, in quo ſupremo roſula ſedet. Seta duarum linearum, aut paulo ultra. Calyptra alba, cornu acutiſſimo, ſæpe curvo. Capſula ovata, craſſa. Operculum breviter ariſtatum. Eo delapſo capſula lata, quaſi truncata, patet.

Intercurrunt exempla, quorum capſulæ majores vix Bryo 1832. cedunt. Talia in alpinis circa *les Plans.*

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0053-9 DFG

*1834. BRYUM foliis lanceolatis rarioribus, capsulis ovatis pendulis *Enum.* t. 46. f. 6.
Bryum lanceolatum pellucidum, capsulis rotundis pendulis, carneis DILLEN. p. 400. *t.* 51. *f.* 69.
Muscus stellaris humilis, capitulis pendulis BUXBAUM. *Centur. II.* p. 5. *t.* 2, *f.* 5. nimis humilis.
Bryum antheris pendulis subglobosis; foliis acutis alternis LINN. p. 1587.

Reperi olim supra *Drakau*, & in semita *um Wabern zum Spiegel* ducente, in terra argillosa, & ad DILLENIUM misi; nuper etiam in valle *Chapuise* legi. Misit etiam Cl. LA CHENAL.

Præcedenti 1833. satis simile, sed foliis pallidis rarioribus, laxius in cauliculo oblongo dispositis, lanceolatis, mucronatis, pene aristatis. Caulis ruber. Seta brevior, vix uncialis, rubens, ex annotino caule. Capsula pendula, ovata, rotunda, rubra: Operculum conicum, obtusum. Calyptra ex fusco rubens, brevissima.

MNIUM.

MNIUM LINN. n. 1193.
& POLYTRICHI Spec. LINN. n. 1192.
MNIUM DILLEN. p. 229.
POLYTRICHI DILLEN. spec. p. 429.
BRYI DILLEN. Spec. p. 338.

Mnio character est habere duorum generum flores. Nempe in aliis caulibus capsulas habet calyptratas, quales in Bryo sunt & in Hypno. In aliis vel rosulas scobe foliosa plenas, vel globulos nudos sessiles, aut petiolatos.

I. MNIA ROSULIS FOLIOSIS.

I. CALYPTRIS VILLOSIS.

POLYTRICHA DILLEN.

Hæ plantæ a Mniis vix possunt separari. Habent equidem vaginam, a foliis reliquæ plantæ diversam, quæ setam nascentem excipit: marginem in summa seta eminentem, qui capsulæ subjicitur: calyptram villosam, striatam, laceram, & sub operculo anulum integrum, non ciliatum: quibus notis a Mnio possint separari. Summa tamen adfinitas est inter rosulas Polytrichi, quæ pro femininis habentur, & simillimas foliosas Mnii veri rosulas. Appendicem etiam a charactere oportet ejicere, quæ duarum tantum specierum sit.

Quæ pistilla articulata ex MICHELIO *a*) LINNÆUS vocat, ea mihi videntur folia esse, ipsasque rosulas gemmæ genus, ex quo novi rami germinent *b*), etiam repetito.

1835. MNIUM calyptris villosis, foliis serratis, capsulis quadrangulis, disco insidentibus.
Polytrichum aureum TABERNÆMONT. p. 797. bene.
Muscus scoparius LOBEL. *ic. II.* p. 245.

β. Cum rosulis.
Muscus capillaceus major, pediculo & capitulo crassioribus VAILLANT. *t.* 23. *f.* 8. absque flore. PLUMIER. *Filic. American. t.* 8. *f.* 6.

α. β. *Polytrichum quadrangulare vulgare, Yuccæ foliis serratis* DILLEN. *Sylv. musc.* p. 420. *t.* 54. *f.* 1.
Polytrichum caule simplici, antheris parallelipipeda LINN. p. 1573.

In sylvis abiegnis, & ericetis.

Caules rectissimi, aliquot unciarum, foliis tecti adscendentibus, planis, sed facile se convolventibus, marginibus in aciem extenuatis, serratis, mucrone duro, cæterum modo ad caulem contractis, modo expansis, in siccis margines convolventibus, ut dentes abscondant. Horum caulium alii ex vagina squalente & longa educunt setam valentem, erectam. Capsula margini insidet dilatatæ setæ, ipsa parallelepipeda, operculo plano, paulum conico, acum emittente. Ciliorum loco membrana capsulam claudens, in medio villosa operculi basis, ore tumente marginato. Calyptra villosa, lacera, inferne alba, ad mucronem fulva. Capsulam duo sacci componunt, cum aliquo intervallo, exterior quadrangularis, interior quater emarginatus.

In

a) t. 59. f. 1. *b*) DILLEN. t. 54. f. 1.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0054-5 DFG

In aliis, sed ejusdem cespitis, cauliculis summis calyces sunt, latis facti foliis, cavitatem intercipientibus, in quibus folia lanceolata, sensim teneriora, & scobs demum minoribus, cætera similibus, facta foliis *c*). Novi caules gemmarum, quales in Hypnis descripsi, in principio simillimi sunt *d*).

Dantur, qui inter capillares numerent, dicantque Polytrichum *e*). Aqua stillatitia sudorem dicitur movere *f*).

α. γ. *Polytrichum quadrangulare, Juniperi foliis brevioribus & rigidioribus*, DILLEN. *Sylv. musc.* p. 424. *t.* 54. *f.* 2.
Muscus Juniperi folio, roseus, prolifer VAILLANT. *t.* 23. *f.* 7.
Muscus capillaceus, floribus in apice coccineis expansis BUXBAUM. *Centur. I. t.* 57. *f.* 2.
Muscus coronatus medius pileolo villoso tenuiori HIST. OXON. *III.* p. 630. *t.* 7. *f.* 6.
& *Muscus coronatus humilis rigidior, capitulis longis sessilibus, erectis* ibid. *t.* 7. *f.* 8.

Caules breviores, cætera similia. ut omnino non putem separari posse.

1836. MNIUM calyptra villosa, foliis serratis, pilo aristatis, capsula quadrangula, insidente disco. †
Muscus erectus, Juniperi folio rigido, glauco, calyptra longissima VAILLANT. *t.* 23. *f.* 6.
Polytrichum aureum montanum, minimum Eph. Nat. Cur. Cent. V. VI. append. t. 10. *f.* 25.
Muscus capillaceus stellatus, prolifer VAILLANT. *t.* 23. *f.* 7.
Polytrichum quadrangulare minus, Juniperi foliis pilosis DILLEN. *Sylv. musc.* p. 426. *t.* 53. *f.* 3.

In ericetis & torfaceis. Ad pedem montis *Gurten*, sub villa *der Spiegel* in via cava. In ericetis *das Löhr*. Circa *Bellelai* Cl. LA CHENAL: misit etiam Cl. GAGNEBIN.

Caulis humilior, vix semunce altior. Folia congesta, in pilum canescentem & fluitantem producta, quales pili, in modica foliorum rosula, in penicillum colliguntur. Seta vix uncialis, margine circulari. Capsula minor, calyptra & reliqua similia. Folia serrata esse negat DILLENIUS. Rosulæ læte coccineæ.

1837. MNIUM calyptra villosa, acaulon, foliis serratis, capsulis cylindricis erectis. †
Adiantum aureum medium, in ericetis proveniens VAILLANT. *t.* 29. *f.* 11. Nullos tamen dentes habet.
Polytrichum parvum, Aloes folio serrato, capsulis oblongis DILLEN. *Sylv. musc.* p. 429. *t.* 55. *f.* 7.
Mnium calyptra tomentosa LINN. p. 1576. sed rosulam scobiferam non vidi.

Passim Bernæ *in der holen Strasse von Wabern nach dem Spiegel*; etiam *über Ostermundigen*.

Rosula brevis, ut in sequente, ad terram sessilis; in adulta tamen planta cauliculus longior. Folia Juniperina, argute serrata, non pilosa. Seta uncialis: capitulum ellipticum erectum, operculo convexo. Calyptra lata, brevis, alba. Rosulas habet femininas, foliolis latiusculis expansis.

*1838. MNIUM acaulon, calyptra villosa, capsula cylindrica, foliis integerrimis. †
Adiantum aureum minus, capitulis coronatis PETIVER. *mus. n.* 22.
Muscus coronatus rigidus minor & humilior, capitulis villosis brevioribus, HIST. OXON. *III.* p. 630. *f. XV. t.* 7. *f.* 7.
Muscus capillaceus minor, calyptra tomentosa VAILLANT. *t.* 26. *f.* 15.
Polytrichum Aloes folio serrato, capsulis subrotundis galeritis, oblongis DILLEN. *t.* 55. *f.* 7. p. 429.

Um die Drakau; misit etiam Cl. LA CHENAL.

Multo molliora folia, in Aloes speciem congesta, lanceolata, non serrata *g*), neque perinde arguta, absque ulla caulis longitudine. Seta uncialis & humilior. Capsula ovata, absque appendice, ciliata, operculo conico, aristato. Calyptra villosa, brevis, lacera. Cilia brevia, incurva, rubra, pene ad quadraginta. Sub ciliis membrana horizontalis alba, capsulam claudens. Columna octaedra, diaphana, alba, medium capsulæ a fundo ad apicem occupat, ejus columnæ sectio crucem refert. Capsulæ cortex duplex, exterior crassus, opacus, cylindricus: interior tenerior, semidiaphanus, inflexus, subit crucis columnæ depressiones, ut etiam hujus corticis sectio crucem referat. Inter utramque capsulam viridissimus pulvis.

Proxima priori omni dote, præter folia.

c) IDEM p. 421. 423. t. 54. f. 1. g. h. i. k. l. m.
d) IDEM ibid. o. p. q.
e) BORCLER. ad HERMAN. *Cynosur. I.* p. 566.
f) RONGEARD Chirurgus GUILIELMI III. civis Vivisensis, ex religiosa donatione celebris, apud TOURNEFORT. *Plant. autour de Paris* p. 497.
g) Adde SCOPOLI p. 134. 135.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0055-1 DFG

I. ROSA FOLIOSA. II. CALYPTRA LEVI.

BRYA DILLEN.

1839. MNIUM foliis ovato lanceolatis congeſtis, patulis, ſetis numeroſis, capſulis pendulis, ovatis, acuminatis.

Muſcus ſtellaris roſeus C, B. I. B. III. p. 765. BUXBAUM. *Centur. II.* p. 2. *t.* 1. *f.* 3.
Bryum ſtellare roſeum majus, capſulis ovatis pendulis DILLEN. *Sylv.* p. 411. *t.* 52. *f.* 77.
Mnium pediculis aggregatis, foliis roſaceo congeſtis, lanceolatis, acutis, LINN. p. 1578. Conf. ROSEN. *obſ.* p. 58.

In udis abunde, ut circa rivum *Glaßbach*. Iu muris pagi Vaudenſis ſupra *Roche*, ſecundum viam ducentem *au pont de Gras*.

Pulcherrimus cauliculus nudus, uncialis erigitur, & roſam foliorum nitentium, in tota claſſe Muſcorum maximorum præfert; nitida ea, firma, ſubcartilaginea, ovato lanceolata, argutiſſima, oris non ſerratis. Ex iis roſulis ſetæ etiam confertæ prodeunt, ex uno ceſpite plures, firmæ, etiam biunciales, purpureæ. Capſulæ cylindricæ, craſſæ, nutantes, operculo miniato, conico, acuminato *b*). Alii cauliculi roſulas proferunt ſimiles, ſcobe plenas, ex quibus, ut in Polytricho, novi ſubinde cauliculi prodeunt.

Setas olim DILLENIO, VOLCAMERO & nuper CLAYTONO ignoratas, primus BUXBAUMIUS depinxit: inde DILLENIUS. Abunde eas reperi, circa *vitreum fontem*, & in dumeto ſuper molendinum Rupenſe.

*1840. MNIUM foliis in ſummo caule congeſtis, lanceolatis, ſerratis, criſpis, capſulis pendulis, ariſtatis *Emend. V.* n. 8. *Emend. III.* n. 55. †

Circa *Elle*, *Oſtermundigen*, *Großholz*, *um die Halle*, *&c.*

Ad Mnium Serpyllifolium 1845. accedit, altius tamen eſt, foliis longis, leviter ſerratis, per ætatem criſpatis, in ſummo tantum caule congeſtis, multo majoribus, ellipticis, non ariſtatis, ſetis longioribus, ſeſcuncialibus, ſolitariis, calyptris albis, apice viridi, capſulis pendulis, ovato cylindricis, ciliis longis, operculo longe ariſtato, qua nota ad hornum 1842. accedit, a quo foliorum figura apprime differt. Setæ ſæpe plures.

Nullum ſatis certum ſynonymon reperio.

An fuerit *Mnium cuſpidatum* LINN. p. 1577. n. 14. β? Non poteſt, cum operculum vocet acutum.

An *Bryum* 80. DILLENII? obſtat operculum.

An varietas *ovati* 1845? Diſtat foliis, habitu.

*1841. MNIUM foliis ovato lanceolatis, confertis, ſerratis, capſulis nutantibus obtuſis, *Emend. IV.* n. 7. *Emend. III.* n. 56. *Emend. V.* n. 6. †

Bryum n. 32. *Enum. Stirp. Helvet. t.* 46. *f.* 5.
Bryum pendulum, foliis variis pellucidis, capſulis ovatis DILLEN. *t.* 53. *n.* 79. p. 413.
Muſcus paluſtris, foliis ſubrotundis VAILLANT. *t.* 26. *f.* 16.

LINNÆUS pro varietate Mnii 1845. habet. Differt foliorum figura, ora ſerrata.

Vulgare ſatis in Aquilejenſibus ſupra *Roche*, in monte *Danſex*: ad aditum ſuperiorem *des Fondemens*, *en Chapuiſe*.

Caules alii erecti, purpurei, ima parte nudi, ſuperne folioſi, terminati roſula. Folia ovato lanceolata, per ſiccitatem criſpata, pene Aquifolii, oris ſerratis, mucrone ariſtato, nitida cæterum & viridiſſima. Setæ unciales, ſolitariæ, flavæ, deinde purpureæ, firmæ. Calyptræ albæ, ſuperne rubræ. Capſulæ totæ pendulæ, ovatæ, breves, miniatæ, operculo conico, brevi, acuminato.

Alii caules procumbunt, ad aliquot uncias protenſi. Alii roſulas gerunt ſcobiferas. Novi caules non florentes mira facie folia habent, latorum, difformium, profunde ſerratorum, pallidorum, fere pellucidorum.

*1842. MNIUM foliis pinnatis, lanceolatis, ſerratis, capſulis nutantibus ariſtatis *Emend. III.* n. 54. *Emend. IV.* n. 8. *Emend. V.* n. 5. *Enum.* t. 46. f. 4. †

In montanis minime rarum. Bernæ in ſemita cava a *Wabern* ad villam *der Spiegel*. In ſylva ſupra *Uſſire*, in cava ſemita ſylveſtri ad dextra viæ regiæ. In Aquilejenſibus non infrequens, *à la Marbriére*; circa *les Plans*, ad aditum ſuperiorem *des Fondemens*.

b) *Emend. IV.* n. 58.

Cauliculus

Cauliculus foliosus, foliis continuis, fere pinnatis. Folia minus firma, quam priori, quasi pinnata, & in universum minora, lanceolata, per oram serrata, etiam crispa. Seta unica, brevis, robusta, uncialis, ima sede purpurea, superne pallens. Calyptra conica, alba, atro mucrone. Capsula crassa, recta, cernua, demum pendula, ortu graciliori, fine ovato, cinnameo colore, prr ætatem tota cylindrica. Operculum longe aristatum.

Alii cauliculi, foliis rarioribus cincti, erecti, gerunt insignes rosulas, pulcherrimas, foliosas, patentes, scobiferas, foliorum ovatorum. Alii caules longe repunt.

*1843. MNIUM foliis lanceolatis aristatis, in vertice congestis, capsulis inclinatis, operculo mammillari *Emend. IV.* n. 6. †

Quærit Cl. GRIMM, & ego quæsivi, num sit *Bryum pendulum, hornum, molle, foliis & lanceolatis & gramineis* DILLEN. *Sylv.* p. 401. *t.* 51. *n.* 70. Nostro tamen folia multo longiori sunt arista.

Nobis alpinum est, lectum in mont. *la Varaz*, *Chapuise* & valle *Freniere*. Circa *Drakau* & in mont. *Pantigen*, *Isenau*.

Caulis purpureus, inter folia nudus. Folia inferne rariuscula & minora, superne congesta, tenera, virentia, nitida, non serrata, lanceolata, brevi pilo aristata. Setæ ex summo caule purpureæ, unciales, longæ, graciles, cylindricæ, basi ventricosæ. Capsulæ virentes, maturæ in medio angustiores, inclinatæ, deinde pendulæ. Operculum breve, mammillare, convexum, album, in basi circulo rubro cinctum. Intra capsulam columna, graciliori pedunculo intra partem capsulæ strangulatam sustentata, quam totam, excepto pedunculo, pulpa farinosa intense fulva circumdat. Cilia alba. Alii caules rosulas foliosas aristatas proferunt, in quibus rubra scobs.

*1844. MNIUM foliis cordatis, ellipticis, setis aggregatis, capsulis ovatis, obtusis, pendulis. †

Muscus ramosus, erectus, oblongifolius LOESEL. *Flor. Pruss.* p. 168. *n.* 46. Caules steriles.

Musci polytrichoidei HIST. OXON. *III.* p. 630. *t.* 6.

Muscus Polygoni folio I. R. H. *t.* 326. *ic.* E. MICHEL. *t.* 59. *f.* 5.

Muscus roseus polycephalos, Linariæ foliis & undulatis VAILLANT. *t.* 24. *f.* 3.

Muscus erectus, folio Linariæ major BUXBAUM. *Centur. V. t.* 71. *f.* 1. & minor *f.* 1.

Bryum dendroides, polycephalon, Phyllitidis folio undulato, pellucido, capsulis ovatis pendulis, DILLEN. *Sylv.* p. 410. *t.* 52. *f.* 76.

LINNÆUS habet pro varietate *rosei*, a quo longissime differt.

Vulgo satis ad sepes, in aquosis, &c. Cum flore circa *Drakau*, & *Glaßbach*.

A Mnio foliis ovatis, & a *roseo*, continuo se distinguit foliis fere flavis, multo molioribus, undulatis, subserratis. Caules alii procumbunt longi, Bryorum fere longissimi, foliis patulis, fere distichis, ellipticis, undulatis, serratis.

Alii caules minores eriguntur, breviores isti, foliis repandis, patulis, rosam florentem efficientibus. Ex ea plures setæ flavæ, valentes, unciales adsurgunt. Calyptræ, ut solent, erectæ, subflavæ, nitentes. Capsulæ ovatæ, operculo oonico, obtuso, miniato, qua nota cum priori 1841. convenit, a 1840. valde differt. Cilia alba, longa. Alii caules rosulas scobiferas gerunt. Et ad florigeræ rosæ, & scobiferæ basin ramus novus nascitur.

*1845. MNIUM foliis ovatis, integerrimis, capsulis pendulis, ovatis, aristatis.

Frequens Muscus est variabilis, foliis semper plenissimis, non dentatis, etsi sæpe undulata sunt.

Muscus polytrichoides palustris, major, Serpylli latiore folio pellucido HIST. OXON. *III.* p. 627. *t.* 7. *f.* 31. & *f.* 40. absque flore utrinque.

Muscus folio lato subrotundo, capitulo singulari nutante, deinde pedunculo longo subrubenti insidente VAILLANT. *t.* 26. *f.* 5.

& *Muscus polytrichoides polycephalos, Chamæsyces folio* EJUSDEM *t.* 26. *f.* 18.

Bryum pendulum, Serpylli folio longiore, pellucido, capsulis oblongis cuspidatis DILLEN. p. 416. *t.* 53. *f.* 80. nisi id fuerit planta paulo prior.

Bryum pendulum, Serpylli folio rotundiore, pellucido, capsulis ovatis DILLEN. p. 416. *t.* 53. *n.* 81.

Frequens omnino ad muscosas viarum oras, & in sylvis, atque palustribus.

Caules imi rubigine obsiti; alii, prostrati longe erepunt, Nummulariæ similes, foliis distinctis, ovatis: alii eriguntur breviores, infimis foliis paucis, & exiguis, superioribus magnis, confertis, omnibus pellucidis, viridissimis, nitidis, subcartilagineis, nervo conspicuo, per oras etiam undulatis, non vero serratis. Setæ ex summo caule

caule plures, erectæ, validæ. Calyptra alba, longa. Capsulæ pendulæ ovatæ. Operculum longa acu aristatum. Hac nota cum 1840. hactenus convenit, figura foliorum, & ora integra abunde diversum.

LINNÆUS conjungit cum *roseo*, foliis argutissime mucronatis, & cum Dendroide foliis undulatis obtusis. Præterea roseo opercula obtusa sunt, polytrichoidi aristata.

*1846. MNIUM foliis lanceolatis, imbricatis, capsulis pendulis cylindricis, obtusis.

Bryum stellare hornum sylvarum, capsulis magnis nutantibus DILLEN. p. 71. *t.* 51. *n.* 71. cum capsula nimis brevi.

Muscus capillaceus major stellatus I. R. H. cum vagina MICHELI *t.* 59. *f.* 2. VAILLANT. *t.* 24. *f.* 5. & *f.* 4.

Mnium antheris pendulis, pedunculo curvato, surculo simplici, foliolis margine serratis LINN. p. 1576.

In sylvis udis & riguis rupibus infrequens.

Non est Mnium 1842. a quo vel solo operculo obtuso satis differt; neque 1841. cujus aristas non habet.

Caulis altus, inferne rubiginosus, trium, quatuorve unciarum, superne foliosus, foliis non rosaceis, sed erectis, lanceolatis, pallidis, mucronatis, non aristatis, neque serratis, pro latitudinis ratione prælongis. Seta florigera uncialis, secunda etiam biuncialis, rubra, superne pallens. Calyptra miniata, gracilis. Capsula maxima, inclinata, deinde pendulis, cylindrica, subvirens. Operculum breve, mammillare. Rosulæ scobiferæ patulæ.

*1847. MNIUM caulibus rubiginosis, foliis lanceolatis alternis, capsulis pendulis piriformibus, obtusis *Emend. III.* n. 60. *Emend. V.* n. 11.

Bryum lanceolatum binum, setis & capsulis longis pendulis DILLEN. *Sylv. n.* 73. *t.* 51. p. 405.

In paludosis alpinis, in *Javernaz*, *Isenau*.

Caules purpurei, prælongi, triunciales & ultra, inferne rubigine obducti: pars superior caulis foliosa. Folia inordinata, patula, longe lanceolata, sed mollia, pallida, in summo caule congesta, in rosulæ speciem; eademque aristata, imbricata, multiplici ordine. Setæ triunciales, sub novo germine prodeunt. Calyptra, ut priori, purpurea & spadicea. Capsula cylindrica, longa, ad originem latior, matura pendula, dolii forma, collo angusto. Operculum conicum, mucronatum, leniter quasi aristatum, flavum. Maturæ capsulæ breviores sunt & crassiores, quam exspectes. Aliæ sunt rosulæ foliorum sterilium aristatorum, etiam proliferæ.

*1848. MNIUM foliis ovato lanceolatis, imis patulis, supremis congestis, myosuroideis, *Emend. III.* n. 11. †

Non reperio inter Muscos DILLENII.

In paludosis alpium abundat, ut in scaturiginibus rivi *Jvoettaz*, in mont. *Javernaz*, *Chapuise*, *Ovannaz*.

Caules similes, purpurei, inferne rubiginosi. Folia inferius rara, ovato lanceolata, breviter patula; in suprema parte collecta, in clavam incurvam, teretem, myosuroidem, pilosam, pilis etiam ad alterum latus conflexis. Seta ad basin novi rami uncialis & ultra. Capsula collo angusto, inde latior, cylindrica, pectine longo, brevi. Rosulæ similes patulæ, aristatæ, scobiferæ.

*1849. MNIUM caulibus prælongis, rubiginosis, foliis ovato lanceolatis, capsulis ovatis pendulis *Emend. IV.* n. 12.

Bryum annotinum palustre, capsulis ventricosis pendulis DILLEN. p. 404. *t.* 51. 52. *f.* 72.

Mnium foliis trifariis, patulis, subulato lanceolatis LINN. p. 1578.

In valle *Chapuise*.

Folia ovato lanceolata, circa summam plantam in teretem clavam collecta. Ex summa aristata rosula seta prodit, rubra, superne pallens, calyptra rubescente; dum floret uncia brevior; in planta adulta & capsula maturescente triuncialis & ultra. Capsula cylindrica, piriformis, progressu tumens. Seta alba. Operculum conicum, acutum, breve. Ad latus rosulæ novum germen enascitur, eamque superat. Alii caules rosula scobifera terminantur foliorum, pilo terminatorum. Adgnoscitur setis prælongis, capsulis piriformibus.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0058-8 DFG

*1850. MNIUM foliis cespitosis, lanceolatis, aristatis, capsula inclinata, cylindrica, aristata. †

Bryum stellare roseum minus, capsulis & setis longioribus DILLEN. p. 412. *t.* 52. *f.* 78.

An *Muscus Adianto aureo similis, minor* BUXBAUM. *Centur. I. t.* 63. *f.* 1 ?

Ad gramineas viarum oras, circa Bernam, dudum non repertus, sed olim in *Enumeratione* recensus.

Rosei satis similis est, sed multo humilior & minor: foliis pariter rosulam fere sessilem efficientibus, subcartilagineis, viridibus, nitidis, aristatis. Ex iis seta uncialis, flava. Capsula inclinata, cylindrica, operculo aristato. Calyptra perangusta *i*); utraque nota a Bryo stellari roseo evidenter differt. Aliæ rosulæ scobe rubiginosa plenæ sunt.

*1851. MNIUM caulibus teretibus, erectis, ex vertice multifidis, *Emend. III.* n. 59. *Emend. IV.* n. 10.

Muscus trichoides palustris erectus, coronatus, capitulis sphæricis amplioribus HIST. OXON. *III.* p. 628. *t.* 6. *f.* 8.

Muscus stellatus alpinus palustris, major, &c. MICHELI *t.* 59. *f.* 4.

Muscus parvus stellaris PLUKNET. p. 255. *t.* 47. *f.* 6.

Muscus capillaceus tenuissimus, pediculo longissimo purpurascente, capitulo rotundiori VAILLANT. *t.* 24. *f.* 10. absque capitulis, cum rosula sterili.

Bryum palustre, capitulis teretibus stellatis, capsulis magis subrotundis. DILLEN. *Sylv.* p. 340. *t.* 44. *f.* 2.

Mnium caule simplici, geniculis inflexo LINN. p. 1574.

Icon OEDERI *t.* 298.

In terra spongiosa, aqua ebria, scaturiginum & paludum. Passim *in der Eymatte* prope Bernam, in mont. *Gotthardo*, *Fouly*, *Pilato*; in mont. vallis Augustæ, cum spica Celtica, in mont. *Chapuise*, *Larce*, &c.

Elegans planta, caules habet teretes, rubiginosos, foliis ovato lanceolatis, aristatis, inter quæ inferne rubigo adparet. Superne nulla rubigo, sed clavæ myosuroideæ, foliis in alterum latus conversis, teretibus, imbricatis, pallidis. Supremi rami amant ex uno puncto in multas ejusmodi clavas findi. Setæ ex hac ipsa stella ramorum divergentium, breves, inde unciales. Calyptræ angustæ, pallentes. Capsulæ inclinatæ, curvæ, crassissimæ, lineatæ, hinc convexæ, inde rectæ aut cavæ, virides, rufo tinctæ, orificio brevi, operculo parvo, conico, mucronato. Cauliculi alii terminantur rosula foliorum luteorum, undique rigentium, pallidorum, etiam aurantiorum, aurantiam scobem continentium, & ab ejus rosulæ origine rami illi discedunt, in quos caulis finditur.

Juniores illi rami, in quos caulis secedit, rigentes hactenus, teretes, & acuti, & divergentes videntur esse *Muscus alpinus*, *viticulis longis bifurcatis*, &c. MICHELI p. 109. t. 59. f. 3. In hisce teretibus ramis Vir ILL. globulos aliquos adpingit T. V. V. qui mihi videntur juniorum foliorum apices.

1852. MNIUM foliis ovato lanceolatis conniventibus, capsulis ovatis reflexis.

Muscus capillaceus, folio rotundiore, capsula oblonga incurva VAILLANT. *t.* 26. *f.* 16. parvum exemplum.

Bryum bulbiforme aureum, calyptra quadrangulari, capsulis piriformibus nutantibus, DILLEN. *Sylv.* p. 407. *t.* 52. *f.* 75.

Mnium acaule, anthera nutante, calyptra reflexa tetragona LINN. p. 1575.

Frequentissimum ad muros.

Cauliculus primi anni bulbus est foliorum conniventium: altero anno longius producitur, & folia laxantur. Folia e luteo virent, cum nitore, ovato lanceolata, omnibus prioribus latiora, nervo in filum educto. Setæ sescunciales, aurantiæ. Calyptra, inferne lata, superne in mucronem educta. Juniores capsulæ erectæ, ovatæ, maturæ curvæ, sulcatæ, pendulæ. Operculum exiguum, convexum, ora rubente. In aliis cauliculis folia patula, scobem continent puniceam.

Sunt qui hunc Muscum inter quinque plantas capillares recipiant *k*).

i) DILLEN. mammillare.

k) DALE *pharm.* p. 113. edit. Brem.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0059-6 DFG

III. MNIA CAULIBUS ALIIS CAPSULIGERIS, ALIIS NUDOS GERENTIBUS GLOBULOS.

Ita vulgo sumitur. Nam microscopium in eo, quem putant, globulo folia distinguit.

*1853. MNIUM caule simplicissimo, foliis ovato lanceolatis, seta fungifera foliosa *It. Alp. II.* n. 56. & *Enum.* t. 46. f 8.

Mnium perangustis & brevibus foliis BUXBAUM. *Comm. Acad. Petrop.* T. III. p. 273. *t.* 14. *f.* 2. SCHMIEDEL. *t.* 3. optime & plenissime.

Mnium Serpylli foliis tenuibus pellucidis DILLEN. p. 232. *t.* 31. *f.* 2.

Muscus trichoides parvus, capitulo conglomerato, seu botryoide MICHEL. p. 108. *t.* 19.

Mnium caule simplici, foliolis ovatis LINN. p. 1574. qui vero sequentem Muscum adjungit. OEDER. *t.* 300.

DILLENIANUM *Mnium* 2. non 1. ad nostrum pertinere, duabus ex notis constat; setis rosulas gerentibus foliosas, & operculo quasi fisso.

Nostrum in dejectis arboribus Bernæ & Gottingæ vulgatissimum est: etiam in alpibus, & Jura monte.

Cauliculi cespitosi, pene unciales, non ramosi. Folia viridissima, inde rufescentia, ex ovatis lanceolata, mucronata. Seta ex apice, uncialis, pallida. Calyptra bicolor, superne fulva, inferne pallida. Capsula erecta, cylindrica, fulva, inferne lacera & alba. Cilia longissima. Operculum conicum, miniatum, in duas partes fissile, & ipsas divisas, ut bicorne sit, cornubus bifidis. Alii surculi foliosi pariter, superne tamen folia rariora habent & minora, ut demum supremus cauliculus perexigua parte nudus sit. Eum coronat rosula latiuscula foliorum *l)* ovato lanceolatorum, compressorum, minutissimorum, quam pro capitulo pulverulento habere possis, si nudis oculis usus fueris. Sed coram habeo circa *Bex* lecta exempla, in quibus hæc folia in conspicuam magnitudinem adoleverunt.

*1854. MNIUM caule simplici, cauliculis rosiferis, subnudis.

Mnium perangustis brevibus foliis DILLEN. *Cat. Giess. append. t.* 1. *f.* A. B. C. *Sylv.* p. 232. *t.* 31. *f.* 1. Qui *Muscus capillaceus minimus, capitulo minimo pulverulento* VAILLANT. *t.* 29. *f.* 6.

Muscus trichoides parvus, capitulo conglomerato, seu botryoide, MICHELI p. 108. *t.* 59. *f.* 8. foliis nimis capillaceis.

Musci parvi elegans species in truncis arborum BUXBAUM. *Comm. Acad. Petrop.* T. III. p. 273. *t.* 14. *f.* 2. OEDER. *t.* 299.

Huic, quod non memini me in patria legisse, sed a Cl. DE SAUSSURE in M. *Mole* lecto, setæ rariter foliosæ, rosam gerunt, quæ multo minor est, dilatata tamen ranunculo similis adparet. Porro folia & longiora sunt & angustiora. Capsulæ breviores, neque perinde latæ rosulæ, conicæque magis, ut omnino separari mereatur. Conjungit LINNÆUS, separat DILLENIUS.

*1855. MNIUM caulibus rubiginosis bipartitis, foliis lanceolatis mollibus, capsulis cylindricis acuminatis *Emend. III.* n. 61.

Muscus palustris, flagellis erectis luteolis, raro divisis, capitulis oblongis Adianti HIST. OXON. *III.* p. 629. *t.* 6. *f.* 9.

Muscus capillaris palustris, flagellis longioribus bifurcatis VAILLANT. *t.* 24. *f.* 1.

Muscus stellaris ramosus palustris, pediculo aureo erecto, capitulo magno sphærico, BUXBAUM. *Centur. I.* p. 45. *t.* 65. *f.* 1. 2. 3. 4. cum malo nomine.

Mnium majus, flagellis longioribus bifurcatis DILLEN. *Sylv* p. 233. *t.* 31. *f.* 3.

Mnium caule dichotomo, foliis subulatis LINN. p. 1574.

In pratis udis non rarum. In solitudine *die Eymatte*, sub *Pümpliz*. In palude exigua *zwischen dem Burgdorfhölzlein und Siechenhause*. In prato *les Baumes Rupensi*, circa *Vervai*.

Mutabilis planta, non dissimilis Mnii bimi. Cauliculus pariter rubens, prælongus, rubigine adspersus, summo vertice bifido, rosulis in exemplis sterilibus, patulis, rubigine pariter adspersis. Folia longiora, neque crispa, neque in alterum latus conversa, potius aut patula, & rara, ut caulis inter folia adpareat, aut imbricata, & in conum congesta. Setæ, ex divisione caulis, purpureæ, sescunciales. Calyptra striata, e flavo fusca. Capsulæ pendulæ, longæ, graciles, cylindricæ, sulcatæ. Operculum mammillare, acutum. Denique in aliis exemplis hujus plantæ rosulis scobiferis plures, breves, vix semunciales setas undique edit, basi foliosas, quæ eriguntur, & fungosa pulverulenta clava, absque membrana & calyptra finiuntur. Eam tamen accurate speculatus, reperies foliorum dentatam esse rosulam.

l) SCHMIEDEL.

1856. MNIUM

Tom. III. Tab. 46. pag. 56.

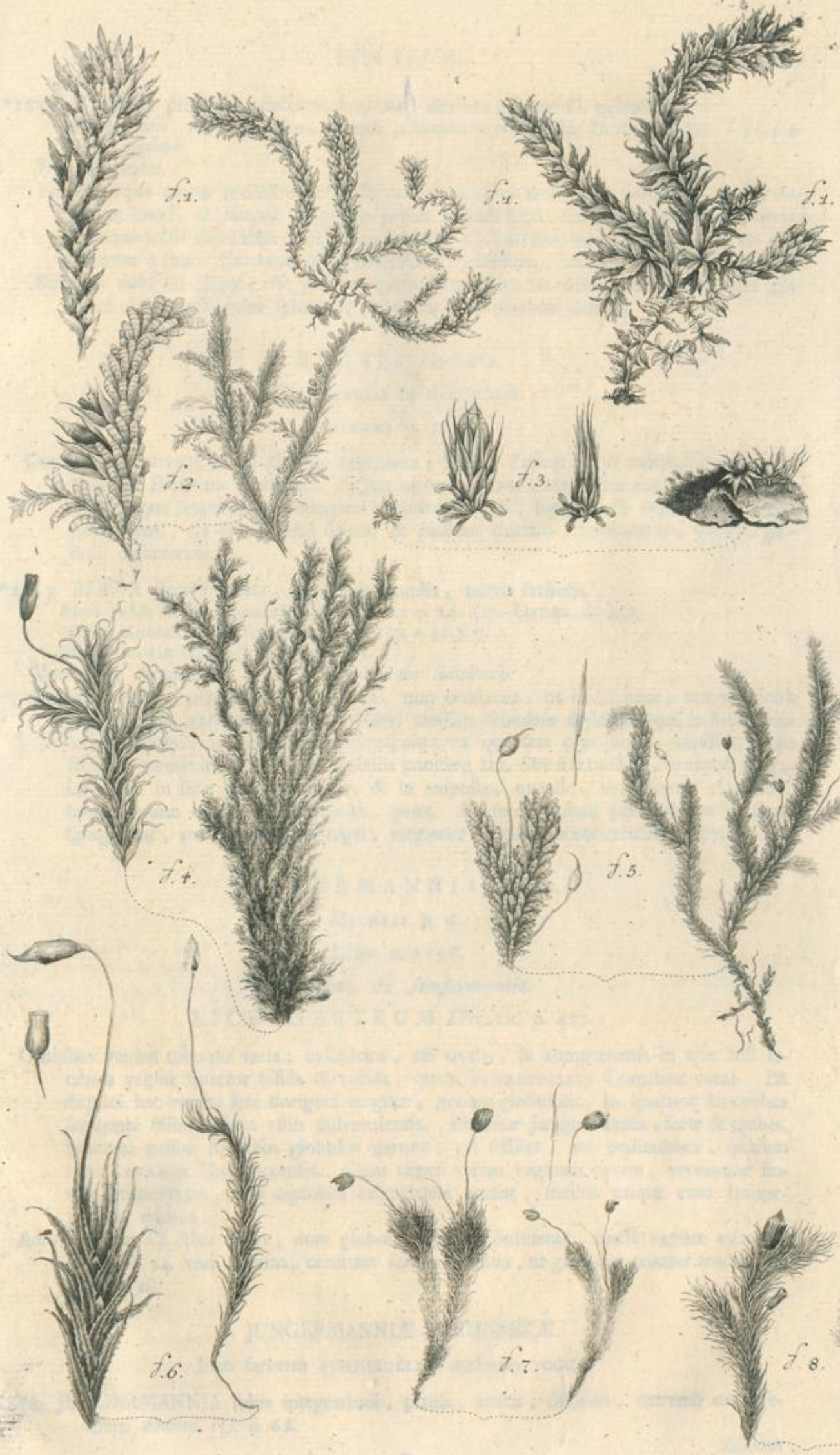

C. J. Rollmann Med. Cand.

G. D. Heumann fe. Acad. Gotting. Sculptor. 1743.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0062-9
DFG

*1856. MNIUM prolixum, fluitans, petiolatis alaribus, ſphærulis pulveriferis. †

Mnium majus, minus ramoſum, capitulis pulverulentis crebrioribus DILLEN. p. 235. *t.* 31. *f.* 4. optime.

Im Gyrenmoos.

Folia undique multis ordinibus expanſa, non diſticha, ex lanceolatis ſubulata. Caules cæterum longi, & ramoſi. Ad folia paſſim globuli hirti, ſubvirides, ad microſcopium undique foliis ſubalbidis facti. Non videntur ad fructificationem pertinere. Nam perforantur a folio. Extrema folia complicata viridiſſima, aliquid videntur includere.

Suſpicio mihi eſt aliqua, eſſe plantæ, quam inter Clavarias dicam, primam faciem glabram: ejusmodi enim ſphærulæ in eodem rivo plurimæ fuerunt.

BLASIA MICHELI.

SCHMIEDELII in diſſ. propr.

LINNÆI p. 1605.

Cum Mnio convenit, ſeta globulo terminata, nuda. Differt variis modis. Nam capſulis caret Bryorum ſimilibus: & ſeta ex vagina ovato lanceolata naſcitur, cava utraque: inque ſetam & ampullaceam vaginam globuli, ſuperne de capitulo diſſoluti, deſcendunt. Ea ſeta, apice aperto & paulum dilatato, terminatur, quando globuli defluxerunt.

*1857. BLASIA fronde lobata, lobis ſubrotundis, nervis ſetiferis.

Blaſia puſilla Lichenis pyxidati facie MICHELI p. 14. *t.* 7. OEDER. *ic.* 45.

Mnium Lichenis facie DILLEN. *Sylv.* p. 257. *t.* 31. *f.* 7.

Blaſia SCHMIEDEL. *diſſ.* LNN. p. 1605.

Verſus *die Drakau* Cl. DICK. In ſylva *der Sedelbach.*

Folioſa expanſio utriculoſa, viridiſſima, non cruſtacea, ut in Lichene, ramoſa, lobis ſubrotundis, rotunde crenatis. Nervi mediam frondem dividunt, qui in lobis, paulo cis apicem, in ampullam intumeſcunt; ex qua ſeta cava ſurgit, capitulo parvo Mniode terminata. Id meris globulis conſtare ILL. SCHMIEDELIUS, eosque globulos etiam in ſetæ tubulo reperiri, & in ampulla, quando, evaneſcente capitulo, tubulus nunc oſtio, quaſi reſecto, patet. Præterea globuli per frondem undique ſparguntur, per maturitatem nigri, eleganter in globulorum reticulum diviſi.

JUNGERMANNIA RUPPII.

MICHELI p. 6.

LINN. n. 1196.

SCHMIEDEL. de *Jungermannia.*

LICHENASTRUM DILLEN. p. 479.

Omnibus vagina tubuloſa varia, cylindrica, vel ovalis, & comprehenſa in ejus baſi ſecunda vagina interior bifida & trifida, quam SCHMIEDELIUS Corollam vocat. Ex duplici hac vagina ſeta florigera erigitur, gerens globulum, in quatuor lanceolata ſegmenta fiſſum, plena villis pulverulentis. Plurimæ Jungermanniæ, forte & omnes, præterea paſſim farinoſos globulos gerunt, vel ſeſſiles, vel pediculatos, quarum iſtos LINNÆUS Mniis accenſet. Cum tamen veram vaginam cavam, verumque florem quadrifidum, non capſulam calyptratam gerant, melius utique cum Jungermannia manent.

Addidit nuper Cl. MULLERUS, dum globulus vagina continetur, ineſſe vaginæ etiam fila 12. ad 24. vera ſtamina, centrum verſus nutantia, ut globulus crinifer fructus eſſe videatur *a*).

I. JUNGERMANNIÆ FARINIFERÆ.

Eam farinam SCHMIEDELIUS antheras vocat.

1858. JUNGERMANNIA foliis integerrimis, planis, ovatis, diſtichis, extremo caule ſetifero *Emend. III.* n. 62.

Mnium

a) *Flor. Fridrichsdal.* p. 188.

Mnium Trichomanis facie, foliis integris DILLEN. *t.* 31. *f.* 5. p. 236.
Mnium foliis distichis integerrimis LINN. p. 1578.
Jungermanniæ Spec. ILL. SCHMIEDELII *diss. de Jungerman. f.* 17.

Non rara in terra argillosa, supra *Drakau*, ad dextrum latus viæ ad villam ducentis.

Tenera planta, prostrata, terræ adpressa, cauliculis vix uncialibus, foliis planis, in eodem cum caule plano positis, ovatis, subacutis, neque rotundis, inferne densius compactis, ad initium cauliculi minoribus. Extremi cauliculi eriguntur, teneris foliolis vestiti, ut in Mnio 1853. geruntque in apice capitulum, quod ex foliis fit, in rosulam compactis, in adultis exemplis evidentissimis. Vera est Jungermannia, quæ vaginas & calyces suo tempore proferat *b*).

*1859. JUNGERMANNIA foliis bipartitis, auriculatis, imbricatis, supremis punctiferis. *Emend. III.* n. 67.

Lichenastrum auriculatum, pinnis minoribus crenatis DILLEN. *Sylv. musc.* p. 490. *t.* 71. *n.* 18.
Jungermannia nemorosa, foliis acutioribus crenatis, tenuissime dentatis, flore insidente pediculo breviori MICHELI.
Jungermannia frondibus supra bipinnatis, apice floriferis, foliolis ciliatis LINN. p. 1598. *t.* 5. *f.* 8.

In *Engewald*, *Sedelbach*, &c.

Cauliculi breves, semisubrecti, firmuli & robusti. Folia imbricata, sulcata, circumserrata. Quodque difforme, ex parte minori fit, & majori, minori lanceolata, superne cauli imposita & eminente; majori disticha, ovata. Ita hæc folia caulis mediam fere partem amplectuntur. In summo ramo aliqui grandes, nigri, globuli, sessiles, in apice minoris folii.

Cum vaginis habui, ex summis ramis natis, floribusque quadrifidis, in sylva *Engewald*.

1860. JUNGERMANNIA foliis rotundis, alterne imbricatis, caule plano, multifloro, setis brevissimis.

Muscus muralis floridus, foliis subrotundis, creberrime imbricatim dispositis, sive Muscus muralis platyphyllos HIST. OXON. *III.* p. 627. *t.* 6. *f.* 44.
Lichenastrum petaloides, squamosum majus DILLEN. *Eph. Nat. Cur. Cent. V. append.* p. 92. *t.* 10. *f.* 29. *Cat. Giess. append. t.* 16.
& *Lichenastrum imbricatum majus, squamis compressis & planis* DILLEN. *Sylv.* p. 496. *t.* 72. *f.* 26.
Hepaticoides foliis & surculis Thuyæ instar compressis major VAILLANT. *t.* 19. *f.* 9. bene.
Jungermannia foliis circinatis, acutis, imbricatim dispositis, ex viridi flavescentibus, MICHELI p. 7. *t.* 5. *f.* 21.
Jungermannia surculis repentibus, foliolis inferne auriculatis, duplicato imbricatis, ramis æqualibus LINN. p. 1599.

Nihil in arborum corticibus vulgatius, & frequentissime etiam in tota gente floret.

Caulis valde ramosus, crustas efficit late corticem tegentes, læte ex luteo virentes. Folia alterna, duorum ordinum, rotunde serratim sibi commissa, imbricata, subrotunda, cum minima inferne appendice. Passim de caule & de ramis vaginæ veluti truncatæ: seta perbrevis, linea vix longior; globulus niger in quatuor subhirsuta, rufa, latiuscula segmenta dissiliens.

Cl. SCHMIEDELIUS in foliorum margine farinosos quasi acervos reperit.

*1861. JUNGERMANNIA foliis amplexicaulibus subrotundis *Emend. III.* n. 66.

An *Jungermannia alpina palustris purpurea, Cambrica, foliis rotundioribus auritis tenuissime denticulatis* MICHELI *t.* 5. *f.* 16?
Lichenastrum alpinum purpureum, foliis auritis & Cochleariformibus DILLEN. *Sylv.* p. 479. *t.* 69. *f.* 1. varietas alia.
Mnium foliis distichis, pinnis subtus auriculatis LINN. p. 1579.

En Chapuise, *aux Martinets*, in rupibus circa aditum superiorem *des Fondemens*. Circa *Interlachen*, *Im Ostermundigenholz*.

Caulis crassus, distinctus, fuscus. Folia lata basi caulem oblique amplexa, ut appendicem minorem exigere videantur, quæ nulla est, ambitu ovato; eadem pinnata, superne magis conferta, non serrata, viridissima, etiam fusca. In supremo caule vaginas vidi teretes, setas easdem.

LINNÆUS ad Mnia refert. MICHELIUS vaginam bilabiatam, pulverem fundentem depingit C. D. Ego, qui nunquam farinosos globulos vidi, ne fidem ILL. LINNÆO denegem, hic relinquo.

1862. JUNGER-

b) SCHMIEDEL. n. 15.

*1862. JUNGERMANNIA foliis laceris, multidentatis, sessilibus. †
A' la pare d'Ormond.
Nullos habet caules reptantes, sed brevissimos cauliculos latos, erectos, stipatos, paucarum linearum, tectos foliis undique laceris & tridentatis, aut multidentatis, lata basi cauli adplicatis. In summo cauliculo vagina cylindrica, fine lacero, & in ea globulus niger, ex quo in seta argentea flaccida flos exit, niger, quadrifidus. An fuerit alpinæ 1861. prima facies?

*1863. JUNGERMANNIA foliis imbricatis bicuspidatis, globuliferis *Emend. III.* n. 71. †
Jungermannia bidentata SCHMIEDEL. *f. XIV.*
β. Globulos farinosos habet MICHELI t. 5. Q. S. T. &c.
In sylva *Sedelbach & Drakau.*
Vulgo in humo, & arborum corticibus.
Cauliculus prostratus, planus, distichus, ramosus. Folia viridissima & tenera, profunde excisa & bifida, semilunari incisione, utroque cornu aristato, ad caulem oblique adposita, ut imbricata videantur, & serrata linea medium cauliculum percurrat. In altero minori cornu globulus est farinosus. Rami de medio caule de apice undique erigunt densissimas vaginas laceras, & setas floriferas. Semina DILLENIUS non vidit, ego sæpe.

*1864. JUNGERMANNIA foliis bidentatis, in apice fragifera.
Mnium foliis distichis bifidis LINN. p. 1579.
Mnium Trichomanis facie, foliolis bifidis DILLEN. *musc.* p. 237. *t.* 31. *f.* 6.
Im Ostermundiger Großholze.
Diversa planta a priori, foliis acute bidentatis, distichis, caule quasi serrato, apice caulis in seta brevi ruberrimam quasi fragum ferente.

1865. JUNGERMANNIA foliis distichis bicuspidatis, summis ramis globuliferis.
Lichenastrum pinnulis acutissime bifidis, minimis DILLEN. p. 488. *t.* 70. *f.* 13.
& ut puto, *Lichenastrum* 14. quod
Jungermannia minima repens, foliis bifidis, vagina floris ventricosa MICHELI *f.* 15. DILLENIUS enim propriam plantam non habuit, quæ esset Jungermannia sua 14. MICHELIANAM plantam a sua diversam putavit.
Certius est *Jungermannia bicuspidata* SCHMIEDELII *f.* 16. adeoque *Jungermannia frondibus simpliciter pinnatis, medio floriferis, falcatis, bidentatis* LINN. p. 1598.
Nostra in ligno putrido adprime vulgaris; *im Großholze* supra *Ostermundigen*, &c.
Teneri, pallidi cauliculi, prostrati, & terræ adfixi, breviores. Folia rara, disticha, distincta, inique fere bifida, latere a caule remoto ad lunæ dimidiæ modum exciso, cornubus peracutis. Extremi rami folia rara habent, & dissita, ut recte SCHMIEDELIUS, & rosulam in apice gerunt, quæ mihi foliosa videtur, quam tamen globuli farinosi similem vir ILL. pingit. Sub ea vero rosula aliquoties vidi quasi fragum rubrum, ad microscopium veri fragi simile.
DILLENIUS setas florales ex caule medio educit.
Differt a paulo priori foliis multo minoribus, in extremis ramis laxis, argutissime incisis.

*1866. JUNGERMANNIA caulibus convexis, foliis descendentibus, imbricatis, tridentatis. †
An *Lichenastrum multifidum majus, ab extremitate florens*, DILLEN. p. 494. *t.* 71. *f.* 23? sed habitum convexo concavum non exprimit.
Jungermannia alpina nigricans, major, pedes gallinaceot squamis suis mentiens RUPP. nam in loco natali legi, & *Eisenaco* Cl. GRIMMIUS misit.
Non possum plantam non rarissimam apud LINNÆUM, aut MICHELIUM detegere.
Circa Bernam frequens *im Ostermundigerholze*, circa *Drakau*, & in sylva Hercynia.
Caulis procumbens, aut semisubrectus, ramosus, vere gallorum pedes referens, superne longe convexus, deorsum curvus, valleculam comprehendens, in qua longissimæ radiculæ. Folia imbricata, magna, trapezia, & decrescentia, quæ tribus, etiam quatuor, denticulis non profunde inciduntur: & alius ordo foliorum minorum, cauli adnatorum, transversim latorum, inferne accedit. Ab extremis ramis vaginæ floridæ.
Non differt, ut comparatis plantis video

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0065-6 DFG

Jungermannia foliis latiusculis, obtusis, undulatis & veluti angulosis MICHELI *t.* 5. *f.* 10.
Lichenastrum pinnulis obtuse trifidis, nervo geniculato DILLEN. *Sylv.* p. 493. *t.* 71. *f.* 22.
Jungermannia frondibus subtus bipinnatis, foliolis quadratis, obsolete trilobis LINN. p. 1599.

In sylva *Plantour*, & *Chapuise*.

Muscus viridissimus, foliis firmis Trichomani similibus: crassus & subruber. Caulis teres. Folia inferne oblique ad caulem adnata, ad extremos ramos pinnata, disticha & distincta, fere quadrata, fine distincto, tridentato & quadridentato.

MICHELIUS racemos exiguos globulorum pingit, de caule passim prodeuntes, quos nunquam vidisse contigit.

*1867. JUNGERMANNIA foliis planis, lanceolatis, tridentatis *Emend. IV.* n. 15. †

Suspicor esse *Jungermanniam* MICHELI *f.* 14. male depictam, ut conniventis folii tertius denticulus omitteretur; similes enim rosulas, sæpe geminas, habet.

Subalpina, ex monte *Chapuise*, & circa *les Plans*.

Cauliculus in eodem cum suis ramis plano, Lauri Alexandrinæ perminutæ similis, ramis ad magnos angulos natis, foliis distichis, quæ tenera & viridia sunt, & lanceolata cum videantur, tamen lente vitrea aucta, pene quadrangula, longiora, ulteriori ora tridentata adparent. Ex summis ramis evidentissima in petiolo rosula, in qua pollen niger est, eadem sæpe gemina.

Proxime inter omnes ad Mnia accedit.

II. JUNGERMANNIÆ FARINOSIS GLOBULIS DESTITUTÆ.

Id volo, nullos mihi innotuisse, aliisve Cl. Viris.

1868. JUNGERMANNIA foliis pinnatis, subrotundis, serratis, ex apice florifera.

Muscus bifolius procumbens, foliis subrotundis LOESEL. *Flor.* p. 167. *ic.* 45. bona, sed absque flore.
Muscus Trichomanis facie, &c. MORIS. p. 627. *t.* 6. *f.* 41.
& *Muscus Trichomanoides, &c.* ibid. *f.* 42.
Lichenastrum Asplenii facie, pinnulis laxioribus DILLEN. *Sylv.* p. 482. *t.* 69. *n.* 2.
Jungermannia major, foliis brevioribus, obtusioribus non dentatis, MICHELI *t.* 5. *f.* 3. Ita DILLENIUS. Sed folia dentata sunt.
Jungermannia frondibus simpliciter pinnatis, foliis ovatis subciliatis LINN. p. 1597.

In sylvis ad terram vulgatissima.

Nostrarum maxima, semipedalis, semisubrecto caule, foliis oblique cauli admotis, quasi pediculatis, cæterum subrotundis, per oram tenuiter ciliatis, supremis complicatis. Ex ramorum apice vaginæ longissimæ, cylindricæ, ex quibus unciales argenteæ setæ, quæ globulum & deinde florem quadrifidum atropurpureum, latifolium gerunt.

β. *Lichenastrum Asplenii folio, pinnulis confertioribus* DILLEN. *Sylv.* p. 483. *t.* 69. *n.* 6.
Hepaticoides, Polytrichi facie VAILLANT. *t.* 19. *f.* 7.
Jungermannia major, foliis subrotundis, tenuissime denticulatis MICHELI *t.* 5. *f.* 1.
& *Jungermannia major altera, foliis subrotundis, tenuissime denticulatis* EJUSD. p. 7. *t.* 5. *f.* 2.

Conjungit LINNÆUS, & satis ex DILLENII verbis adgnoscas, non vere distinctam esse. Huic folia pinnis frequentioribus, magisque complicatis sunt.

1869. JUNGERMANNIA foliis pinnatis subrotundis, ex caule florifera.

Jungermannia terrestris, viticulis longis, foliis perexiguis densissimis, ex rotunditate acuminatis MICHELI *t.* 5. *f.* 4.
Lichenastrum Trichomanis facie, ex basi & medio florens DILLEN. *t.* 69. *f.* 7.
Jungermannia frondibus simpliciter pinnatis, foliolis subulatis LINN. p. 1597.

Ad terram.

Multa habet prioris 1868. similia, in exemplis potissimum majoribus. Cauliculi ramosi, pinnati, pinnis planis, aut sursum conniventibus, ovatis, non crenatis, magnitudine varia, densioribus etiam aut rarioribus, minima parte imbricatis, lata diametro ad caulem adnatis. Vaginæ dentatæ, ex caulis nervo passim, in ramorum initio & progressu natæ. Setæ uncia majores. Flos aliquanto, quam paulo priori, minor.

1870. JUNGERMANNIA foliis pinnatis, ovatis, ex caule florifera *Emend. III.* n. 67.

Jungermannia palustris repens, ex rotunditate acuminata MICHELI *t.* 5. *f.* 5.

Lichenastrum

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0066-2 DFG

Lichenastrum Trichomanis facie, polyanthemum, breve & repens DILLEN. *Sylv.* p. 486. *t.* 70. *f.* 9.
Jungermannia frondibus simpliciter pinnatis, foliolis integerrimis imbricatis, convexis, LINN. p. 1597.

Passim ad vias & terram.

Planta exigua. Cauliculi breves, vix unciam æquantes, pinnati. Folia ovata, paulum imbricata, disticha. Per totum caulem frequentes brevesque vaginulæ, setis semuncialibus, flore ex fusco rufescente.

1871. JUNGERMANNIA foliis pinnatis, ovatis, confertis, ex apice florifera *Emend. III.* n. 65.

Jungermannia palustris minima, repens, foliis subrotundis densissimis, late virentibus MICHELI *t.* 5. *f.* 6.
& *Jungermannia palustris minima, foliis subrotundis densissimis, late virentibus* ibid. *t.* 5. *f.* 7.
Lichenastrum Trichomanis facie minus, ab extremitate florens DILLEN. p. 486. *t.* 70. *f.* 10.
Jungermannia frondibus simpliciter pinnatis, lanceolatis, apice floriferis, foliolis integerrimis, LINN. p. 1597.

Frequenter per terram latos cespites efficit, cauliculis semisubrectis, vix uncialibus. Folia ei, quam dico, confertissima, potissimum in apice congesta, ut caulis rotundo capitulo finiatur, cæterum ovata, dense pinnata, nervo crasso, fusco, ut similitudo alpinæ Jungermanniæ nasceretur, nisi planta multoties minor foret, etiam obliqua & paulum auriculata, & in apice congesta, paulumque incurva. Etiam purpurea vidi. Summo ex caule subrecto seta erigitur, & flos nigricans, ex gentis more.

Ad Jungermanniam 20. DILLEN. proxime accedit, sed foliis differt rotundioribus.

1872. JUNGERMANNIA foliis imbricatis, lanceolatis, superne planis alternis, inferne concavis quinquefariis.

Lichenastrum petaloides squamosum minus DILLEN. *Eph. Nat. Cur. Cent. V. VI. append. t.* 10. *f.* 30. VAILLANT. *t.* 21. *f.* 17.
Muscoides squamosum majus atro virens, foliis subrotundis MICHELI *t.* 6. *f.* 3. non vero synonyma: tum M. EJUSDEM ibid. *f.* 4.
Lichenastrum arboris vitæ facie. foliis minus rotundis DILLEN. *Sylv.* p. 505. *t.* 22. *n.* 32.
Jungermannia surculis procumbentibus subtus imbricatis, foliolis cordatis acutis LINN. p. 1600. *n.* 17.

Ad arbores & petras perfrequens.

Caulis longus, valde ramosus, imbricatus, superne duobus alternis foliorum ovato lanceolatorum, ordinibus imbricatis tectus, inferne concavus, triplici ordine minorum foliorum vestitus. Summos ramos terminant compressæ gemmæ, Brizæ locustis similes, quas pro fructibus MICHELIUS habet: veros tamen juniores ramos esse, ex foliis serrate commissis facile adgnoscas. Ex foliorum alis vaginæ laxæ, pene rotundæ, bivalves, ex quibus in brevissimis setis globuli primo rufi, deinde flos quatuor latis, hirsutis, segmentis incisus provenit.

β. *Muscoides squamosum saxatile maximum, compressum, ex obscuro virescens, foliis subrotundis, nonnihil denticulatis* MICHELI *t.* 6. *f.* 1.
Lichenastrum arboris vitæ facie, foliis rotundioribus DILLEN. p. 502. *t.* 72. *f.* 33.

Varietas prioris foliis brevioribus, rotundioribus, cordatis; cæterum tota fabrica superiori & inferiori eadem.

1873. JUNGERMANNIA foliis imbricatis rotundis, superne alternis convexis, inferne quadrifariis.

Lichenastrum petaloides squamosum, minus DILLEN. *Eph. Nat. Cur. Cent. V. VI. append.* p. 53. 92. *t.* 30.
Muscoides squamosum saxatile, nigro purpureum, surculis angustioribus, foliis circinatis minoribus MICHELI *t.* 6. *f.* 5.
Lichenastrum imbricatum, Tamarisci Narbonensis facie DILLEN. p. 499. *t.* 72. *f.* 31.
Jungermannia foliis imbricatis, serie duplici, superioribus subrotunde convexis obtusis, quadruplo majoribus LINN. p. 1600.

Similibus locis abunde, in corticibus arborum & petris.

Habitus & fabrica eadem; sed omnia folia exigua, superiora majora, rotunda, de nervo utrinque eminentia, convexa; inferiora minima, duplicis ordinis. Gemmæ, qui fructus MICHELIANI, similes earum quas in n. 1872. diximus. Vaginæ breves, latiusculæ. Setæ brevissimæ, flores de more gentis quadrifidi, hirsuti.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0067-8 DFG

1874. JUNGERMANNIA foliis imbricatis, alternis, orbiculatis, ſetis breviſſimis.
Muſcus Nummulariæ folio, fructu pediculo carente VAILLANT. *t.* 23. *f.* 10.
Lichenaſtrum imbricatum minus, ſquamis convexo concavis DILLEN. *t.* 72. *f.* 27. p. 497.
Muſcoides minimum, foliis alternis, ſuperioribus circinatis, inferioribus cucullatis, flore pediculo ferme carente MICHELI *t.* 6. *f.* 6.
Jungermannia ſurculis repentibus, foliis inferne auriculatis, duplicato imbricatis, ramis apice latioribus LINN. p. 1600.
Similibus locis ad corticem, &c.
Omnes auctores ſeparant, & olim DILLENIO miſeram. Folia utique aliquanto rariora ſunt, magis alterna, inferne obſcuriora, etiamſi aliqua adſunt: & cauliculi breviores. Sed pleraque omnino ſimilia ſunt, ſubrotundæ gemmæ graminis tremuli locuſtis ſimiles, quæ novelli ſunt rami: & alii rotundi quaſi folliculi a MICHELIO depicti a), compreſſi, linea diviſi, teneriores, ut puto, vaginæ. Breves eæ, quando adoleverunt, ovatæ. Seta florigera paulo linea longior. Flos hirſutus, niger, vetuſtus pallet.

*1875. JUNGERMANNIA foliis amplexicaulibus ariſtatis. †
Ab ea, quam n. 1861. diximus, & cum atropurpurea DILLENII conjunximus, non longiſſime differt; vulgo nata in *Oſtermundiger Großholz*, in rupibus *des obern Fundaments*, ſylvis *Plantour*, *Chapuiſe*, circa *Interlachen*, &c.
Viridiſſimus & amplior Muſcus, quam is, cum quo comparo, cauliculo ex maximis, terete, dum junior eſt, & albo, adulto fuſco, purpureo, ſuperne fuſca ſerrata linea percurſo. Folia pinnata videntur, in aqua tamen explicata adparent, oblique lata baſi cauli adnaſci, ut auriculata videantur, etſi non ſunt, fine mucronato, ariſta brevi terminato, præter quam etiam ſecunda, & tertia ariſta non raro accedit. Summi rami in roſulas intumeſcunt, in quibus vagina ovato conica, ſedet; ex qua ſeta uncialis, & globuli oblongi nigri. Servata peculiarem habitum criſpum induit.

*1876. JUNGERMANNIA minima durior, foliis auriculatis bicuſpidatis *Emend. IV.* n. 14. †
Nova planta ſubalpina, ſupra *les Plans* naſcitur, in ligno putrido.
Cauliculi ſemiſubrecti, unciales, non ramoſi. Folia putes lanceolata eſſe, in aqua tamen reſolvuntur, & vitrea lente acrius augente conſiderata, adparent obliqua appendice caulem amplecti, ut quaſi ſpirali funiculo obductus videatur: Ea appendix in alio, quam majus folium, plano poſita ariſtam breviorem educit. Pars folii major lanceolata, paulo longius ariſtata. In ſumma ſtirpe folia congeruntur, inferne rara: duriuſcula cæterum, & firmula. Florem non vidi.

*1877. JUNGERMANNIA foliis bifidis, in ramo florifero majoribus.
An *Lichenaſtrum pinnulis acutioribus & concavis bifidis, majus* DILLEN. p. 487. *t.* 70. *f.* 11? ob folia rami florentis magna.
Ob ſitum floris in ſummo ramo huc refero *Jungermanniam minorem repentem, foliis ſubrotundis bifidis, vagina florum cylindracea* MICHELI *t.* 5. *f.* 13.
An *Jungermannia frondibus ſimpliciter pinnatis, apice floriferis, foliolis bidentatis* LINN. p. 1598.
Vulgaris planta in humo & locis arenoſis, arboribus, &c.
Cauliculi repentes. Folia bifida, quadrata. Summi rami, ex laxatis foliis & ſurſum majoribus, emittunt vaginas floriferas. Ex ea nota facile dignoſcitur.

*1878. JUNGERMANNIA foliis bifidis, ex medio caule crebro florifera.
Jungermannia pinnulis acutiſſime bifidis, minima DILLEN. p. 488. *t.* 70. *f.* 13.
An, ob ſitum floris, *Jungermannia minima repens, foliis bifidis, vagina florum ventricoſa*, MICHELI *t.* 5. *f.* 15.
Eſſet ex ea *Jungermannia frondibus ſimpliciter pinnatis, medio floriferis, foliolis bidentatis*, LINN. p. 1598.
Exiguo brevi cauliculo, foliis acute bifidis, innumeris vaginis cylindricis, per caulem ſeſſilibus & floriferis. Ex ea nota facile adgnoſcas.

*1879. JUNGERMANNIA minima ramoſa, polyanthos, foliis imbricatis trifidis *Emend. III.* n. 74.
Lichenaſtrum multifidum exiguum, ad baſin florens, per ſiccitatem imbricatum, DILLEN. *Sylv.* p. 494. *t.* 71. *f.* 24.
Jungermannia frondibus ſubtus bipinnatis, apice reptantibus, foliolis quadridentatis, LINN. p. 1599.

Minime

a) O. O. P.

Minime rara in terra inque ligno putrido.

Ex minimis; facilis tamen adgnitu ob innumeras vaginas floriferas, in centro cespitis collectas. Caulis planus, ramosus. Folia quadrata, tridentata, quadridentata, curvis denticulis, in ramis imbricata, & congesta, ad quamdam catenulæ imaginem. Vaginæ triquetræ, superne albescentes. Seta alba, flore atropurpureo.

*1880. JUNGERMANNIA minima, foliis capillariter multifidis *Emend. III.* n. 75. *V.* n. 11.
Lichenastrum trichoides minimum, in extremitate florens DILLEN. p. 505. *t.* 73. *n.* 37. quæ icon plantæ pulchritudinem non exprimit.
Jungermannia surculis teretibus, foliolis capillaceis, æqualibus LINN. p. 1601.

Ad terram in cavis semitis circa *Drakau*, *im Ostermundigen Großholze*, &c.

Minimus muscus & prostratus, capillaris videtur. Sed folia in aqua lente vitrea adhibita evoluta, ad radicem usque in capillares ramulos finduntur. Vaginæ cylindricæ, longæ, bifidæ, ex summis ramis. Seta tenera, globulo nigro quadrifido.

1881. JUNGERMANNIA caule pinnato, foliis crispis, capillariter multifidis.
Muscus amarus, Absinthii folio I. B. III. p. 764.
Muscus palustris, Absinthii folio, insipidus VAILLANT. *t.* 26. *f.* 11.
Lichenastrum filicinum pulchrum, villosum DILLEN. *Sylv.* p. 503. *t.* 75. *f.* 35.
Jungermannia surculis repentibus, foliolis duplicato imbricatis, inferne auriculatis ciliatis LINN. p. 1601.

Bernæ non rara. Florentem reperi ad ripam rivi vitrei (*Glaßbach*), media in sylva *Bremgarten*.

Cauliculi semipedales nonnunquam, semisubrecti, ramosi, pinnati. Caulis & folia teguntur plumulis elegantissimis, tenuissime laciniatis, in speciem albentis tomenti congestis, crispisque. Ex alis foliorum vaginæ cylindricæ, villosissimæ, maximæ. Ex iis setæ crassæ, unciales & biunciales, gerentes globulos, in flosculum atropurpureum fissiles.

*1882. JUNGERMANNIA caule filiformi, foliis appressis inconspicuis.
Lichenastrum alpinum Bryi Iulacei argentei facie DILLEN. p. 506. *t.* 73. *f.* 38.
Jungermannia surculis teretibus, foliolis undique imbricatis, floribus pedunculatis LINN. p. 1601.

In siccis subalpinis nascitur, circa *les Plans*.

Cauliculi filo non crassiores, parum ramosi, recti, foliis ita adpressis, ut de teretitudine nihil decedere videatur, nisi in aqua resolveris; tunc enim minimi, & brevissimi, apices foliorum paulum de cauliculis decedunt. Capitula nunquam vidi, DILLENIUS vidit, cujus plantam cum mea comparavi. Vaginæ sunt ovatæ. Setæ unius lineæ. Flosculi quadrifidi.

III. FOLIACEA EXPANSIONE CONTINUA.

MARSILEA MICHELI p. 5.

His nullum caulis a foliis discrimen.

1883. JUNGERMANNIA fronde foliacea, obtuse lobata, ex medio florifera *Emend. VI.* n. 9.
Lichen alter minor, caule calceato ὑποδεδεμένος COLUMN. *Ecphras. I.* p. 332.
Hepaticoides Cichorii crispi folio VAILLANT. *t.* 19. *f.* 4. ob petala brevia.
Marsilea major atrovirens, floribus albicantibus, e foliorum medio egredientibus MICHELI *t.* 4. *f.* 1.
Lichenastrum capitulis rotundis, e foliorum medio egredientibus, DILLEN. *Sylv.* p. 508. *t.* 74. *f.* 14.
Jungermannia acaulis, folio frondi innato LINN. p. 1602.
Ic. OEDER. *t.* 359.

Ad terram argillosam & in exiguis fossulis, quibus prata rigantur, *in der Lorraine*, *im Ostermundiger Großholz*, *über Drakau*, circa *Roche* abunde.

Huic folia ampla, plana, pallida, linea nigra divisa, extremis finibus crispis. Ex medio ramorum folio vaginæ cylindricæ, quasi laceræ, subhirsutæ. Ex iis seta cava, prælonga, debilis erigitur, globulum præferens virentem, qui in quatuor segmenta flava, cinnamea, glabra, præter villosum glomerem finditur. Medio ex flore villi nigri erumpunt.

1884. JUNGERMANNIA fronde foliosa, lacera, ex latere florifera *Emend. VI.* n. 10.
Lichenastrum capitulis oblongis, juxta foliorum divisuras enascentibus, DILLEN. *Sylv.* p. 509. *t.* 74. *f.* 42.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-170818-p0069-2 DFG

Marsilea media pinguis, pallide virens, floribus majoribus nigricantibus, ad foliorum latera egredientibus MICHELI *t.* 4. *f.* 2.
Lichen parvus erectus, foliis profunde laciniatis PLUKNET. *almagest.* p. 216. *t.* 42. *f.* 2.
Hepatica saxatilis undulata, seminifera VAILLANT. *t.* 19. *f.* 6.
Jungermannia acaulis, fronde oblonga sinuata, pingui LINN. p. 1602.

In aquosis, & argillosis humidis, *in der Eymatte, am Wabern Steinbruche, um den Glaßbach.* Circa rivum *Fontanai.*

A priori specie vere differt, fronde magis angulosa, minus rotunde lobata, absque linea bipertiente, varie divisa, etiam duplicato & triplicato pinnata, vaginis ad basin pilis circumvallatis, ex lateribus frondis foliosæ prodeuntibus: globulo clavato, longo, cylindrico, nigro, petalis longioribus subhirsutis. Quando in aqua nascitur, subrigi solet, & viridissima, pinguis, fragilis provenire.

1885. JUNGERMANNIA foliis linearibus, dichotomis, inferne florifera.
Hepaticoides arborea globuligera VAILLANT. *t.* 23. *f.* 11. & *t.* 19. *f.* 3.
Marsilea minima angustifolia, floribus nigricantibus ex inferiori foliorum parte, a subhirsuta & turbinata vagina erumpentibus MICHELI *t.* 4. *f.* 4.
Lichenastrum tenuifolium furcatum, thecis globosis pilosis DILLEN. *Sylv.* p. 512. *t.* 74. *f.* 5.
Jungermannia acaulis, fronde lineari ramosa, extremitatibus furcatis obtusiusculis LINN. p. 1602.

Vulgo ad saxa & arbores.

Cauliculi prostrati, prælongi, ramosi, plani, media linea divisi, lineares, ramorum fine ad angulum alias obtusissimum, alias acutiorem, bifido. In parte caulis inferiori, radicata, vaginæ ovato conicæ, hirsutæ, setas educunt ad superiora reflexas, breves, trilineares, gerentes florem fusco rufum, subhirsutum.

Maximam & sui dissimilem, nisi linearia folia mediamque lineam retinuisset, vidi *im Ostermanniger Großholz.*

*1886. JUNGERMANNIA fronde plana, pinnata, dichotoma, ramulis brevissime bicornibus. †
Lactuca aquatica tenuifolia, segmentis bifidis PETIVER *Mus. n.* 243. & MICHELI p. 6. *t.* 4 *f.* 6.
Hepatica palustris dichotoma, segmentis angustioribus VAILLANT. *t.* 19. *f.* 3.
Lichenastrum aquaticum fluitans tenuifolium furcatum DILLEN. p. 511. *t.* 74. *f.* 47.

Basileæ habui & ipse reperi. In stagnis Friedlingensibus.

Valde simile est præcedenti, planis cauliculis ejusdem undique latitudinis, dichotomis, ramis altioris brevissime & obtuse bicornibus. Sed florem nunquam vidi.

*1887. JUNGERMANNIA foliis palmatis, digitatis, ex basi florifera *Emend. III.* n. 79.
Lichenastrum exiguum, capitulis nigris lucidis, e cotylis parvis nascentibus, DILLEN. p. 513. *t.* 74. *f.* 46.
Jungermannia acaulis, fronde subpinnatifida, lobis imbricatis, perichætio plicato, LINN.. *Flor. Suec. n.* 1353. *Spec.* p. 1602.

En Pondenan, etiam circa Bernam.

Cauliculi perbreves, paucarum linearum, palmati, trifidi, quadrifidi, quinquefidi, digitorum similes, simplices & subdivisi, absque dividente linea, neque parallelis oris. Ex prima ramorum origine vagina hirsuta, clavata; & ex ea sede globulus atropurpureus, qui in florem quadrifidum resolvitur.

Icon DILLENIANA folia nimis integra habet.

Non in alia gente pauperior mihi videor: forte quod Jungermanniæ, quæ mihi desunt, fere exiguæ, oculos myopes fefellerint: deinde quod ob podagræ metum nuperis annis, dumque *Rupe* vixi, non potuerim hiemali tempore rupes adire.

MARCHANTIA LINN. n. 1198.

MARCHANTIA MICHELI p. 1.

MARCHANT. *Mémoir. de l'Academ.* ann. 1713.

& LUNULARIA MICHELI *nov. gen.* p. 4.

& HEPATICA MICHELI p. 3.

LICHEN DILLENII p. 515.

Duplex fructificatio in his plantis locum habet: sessilis altera, tumores nempe in fronde nascentes,

nascentes, qui aperti & patuli folia novella continent, scobi similia. Petiolata alia nascuntur ex vagina de fronde prodeunte, quæ setam gerit, ex apice multifloram: floribus cavis, villo pollinifero plenis. Ii flores sæpe scuto proteguntur; dantur & scuta absque floribus sterilia *a*). Commune est omnibus, nullam caulis a folio distinctionem habere, frondemque firmam, humi fusam, subtus reticulatam.

*1888. MARCHANTIA scyphis lunatis, capitulis quadrifidis.
Hepatica humi serpens feminifera MALPIGH. *anat. plant.* P. II. *t.* 27. M. N. O. P.
Lichen hepaticus, capitulis quadrifidis BUXBAUM. *Centur. I.* p. 40. *t.* 61. *f.* 2.
Lunularia vulgaris MICHELI *gener.* p. 4. *t.* 4.
Lichen feminifer lunulatus, florifer pileatus, tandem cruciatus DILLEN. p. 521. *t.* 75. *f.* 5.
Marchantia calyce communi quadripartito, laciniis tubulosis LINN. p. 1604.

Bis tantum reperi, florentem semel: in sylva *Sedelbach*, in via a villa *die Lucern* adscendente, frustra nuper ibi quæsitam, & in semita cava ducente a *Pümpliz*, ad solitudinem *die Eymatte*. Cl. GAGNEBIN in truncis putridis.

Frons viridissima rotunde lobata, cute squamosa, ut in Limace, areolis & vesiculis distincta, inferne radicata. Foveæ scobiferæ lunatæ, quarum pars quasi valvula protegitur. Semina, quæ dicuntur, sunt manifesta folia, quæ paulatim in veram frondem increscunt. Vaginæ in media fronde aliarum plantarum dentatæ, emittunt, ut in Jungermanniis, setam, cui quasi pileolus conicus insidet, qui finditur in quatuor & quinque flores quadrifidos, quales in Jungermannia sunt, lanuginem emittentes villosam, & pulverulentam.

1889. MARCHANTIA verrucis asperis, capitulis conicis.
Lichen pileatus Plinii primus COLUMN. *Ecphras. I.* p. 331.
Hepatica reticulata & verrucosa VAILLANT. *t.* 33. *f.* 8. cum verrucis seminalibus.
Lichen vulgaris major, pileatus & verrucosus DILLEN. *Sylv.* p. 516. *t.* 75. *f.* 1.
Hepatica vulgaris major, seu officinarum Italica MICHELI p. 3. *t.* 2. *f.* 1.
Marchantia calyce communi quinquelocular i subovato LINN. p. 1604.

In Helvetia vulgo provenit ad muros & rupes adspergine madentes. Bernæ *unter der Brunngasse und Hormatsgasse*: in sylva prope *Glaßbach*. Circa *les Plans* Aquilejensium.

Frons satis similis priori, lata, plana, obtuse laciniata, cespites efficit, & superficiem habet tuberculis albis variam, quæ per viridem folii carnem reticulatim disponuntur. In exemplis non florentibus, per extrema folia, ovata tubercula strigilis similia sparguntur.

In aliis plantis seta florigera, de vagina brevi, ex nervo efflorescit, coronata fungoso quasi capitulo, conico, in quinque segmenta obscure diviso: intus ex apice coni emittente quinque infundibula cava, deorsum patula, ex quorum quolibet, ex suprema basi, de seta tenerrima, flosculus quinquefidus pendet, & ultra fungosum pileolum eminet. In iis flosculis immaturus villus polline mistus continetur.

Planta acris, peculiari odore & sapore est, penetrabiles promittente vires, resolventes, antiscorbuticas, quales in Bidente sunt. Ad resolvendum sanguinem, ex casu coactum, adhiberi *b*) lego.

*1890. MARCHANTIA fronde crenata, pileolis conicis hirsutis *Emend. IV.* n. 16.
Lichen pileatus parvus, folio crenato DILLEN. p. 519. *t.* 75. *f.* 2.
Lichen petræus, capitulis stellatis crassis, pediculis brevibus insidentibus BUXBAUM. *Cent. II.* p. 9. *t.* 5. *f.* 1.
Hepatica media, capitulo hemisphærico MICHELI *nov. gener.* p. 3. *t.* 2. *f.* 2.
Marchantia calyce communi quinquefido, hemisphærico, perichætio nullo LINN. p. 1604.

In subalpinis Aquilejensibus passim: in monte *Fouly*, &c.

Frons læte viridis, ad lentem vitream squamosa, villosa, non reticulata, multo minor, quam prioris, bilobata, per margines ciliata & crenata. In foliis nullæ hactenus verrucæ scobiferæ visæ. Florigeræ setæ, ex fronde pene extrema nuda, nisi quod præcedat pilosum glomer, ipse nascens flosculus. Setæ cæterum unciales, nigræ, hirsutæ. Petiolus breviter conicus, hirsutus, obiter quadrifidus & quinquefidus, etiam sexfidus. Continet intus quatuor vel quinque dentatos flosculos, pulverem fundentes; & cana lanugo de pileo imo eminet.

1891. MAR-

a) Subinde L. petalodes polymorphos non habet nisi poros, ex quibus tenuissimi tubuli, absque stellis FABRIC. *botish.* p. 43.
b) BOCCONE I. p. 191.

1891. MARCHANTIA linea frondem bipertiente, cyathis ſcobiferis ſerratis, ſetis umbellatis & ſtellatis decemfidis.

Lichen CAMERAR. *Epit.* p. 782.

Hepatica officinarum VAILLANT. p. 97.

Marchantia major, capitulo ſtellato, radiis teretibus, capſularum ſeminalium crenis in longiuſculum quaſi pilum deſmentibus MICHEL. *t.* 1. *f.* 1. p. 2. & ut puto *n.* 3.

Lichen fontanus major, ſtellatus, æque & umbellatus, & cyathoideus DILLEN. p. 523. *t.* 76. *f.* 6. *ſtellatus florifer & umbellatus ſeminifer* EJUSD. *Eph. Nat. Cur. Cent. VI. append.* p. 52.

LINNÆUS cum ſequente conjungit, cui nomen eſt *Marchantia calyce communi decemfido* p. 1603.

Ad muros humectos molendinorum, & ad rupes roridas frequens, & ad rivos, qui prata irrigant.

Frons ampla, ut Hepaticæ, lobis planis, inferne copioſiſſimis radiculis præditis, obtuſe lobatis, linea nigricante diviſis, cute tuberculis ſubtilibus rhomboideis, & areis inſcripta. Cyathi ſcobiferi per frondem undique ſparſi, fiunt lacera undique cute, revoluta, in dentes ariſtatos *b*) fiſſa, & viridia juniora folia continent. Ex frondis diviſionibus, de facie inferiori, bacilli firmi, ad unciam alti eriguntur. Capitulum junius integrum; adultum in ſeptem ad decem uſque fere radios non profundiſſime finditur: ſteriles cæterum eæ ſunt umbellæ. Aliis in plantis ſimiles bacilli altiores gerunt ſtellata capitula decemfida. Cuique radio, qua ex bacillo provenit, inferne pili aliqui latiuſculi adſident, & aliquot ex ordine oblongæ capſulæ, ſiccæ, quadridentatæ. In quaque capſula ſedet flos multidentatus, pariter infundibuli ſimilis, ſed brevior, ex cujus baſi ſeta prodit, de qua anthera hemisphærica exit, margine revoluto & dentato; quæ villos ſpongioſos, polline plenos, in globulum convolutos *c*) emittit.

Per ætatem opus foliorum teſſellatum obſcurius fit, quæ videtur *Marchantia* 3. MICHELI.

Vis acris, quæ Hepaticæ, tamen debilior. Ad icterum & hepatis morbos, non imperite laudatur, & ad ſanguinem adque lac coactum.

1892. MARCHANTIA fronde æquabili, cyathis ſerratis, bacillis umbellatis & ſtellatis octifidis.

Lichen domeſticus minor ſtellatus, æque ac umbellatus, ac cyathophorus DILLEN. p. 527. *t.* 77. *f.* 7.

Lichen ſecundus LOBEL. *ic. II.* p. 246.

Marchantia ſtellata MARCHANT. *Mem de l'Acad.* ann. 1713. *t.* 234.

Marchantia capitulo eleganter diſſecto, ſtellato, radiis ad extremitatem complanatis, & infra inſtar cochlearis excavatis MICHELI *t.* 1. *f.* 4.

& *Marchantia capitulo ſtellato radiis teretibus* EJUSD. p. 2. *t.* 1. *f.* 2.

β. Umbellis ſolis *Lichen tertius* LOBEL. *ic. II.* p. 246.

Marchantia capitulo non diſſecto MICHELI p. 2. *t.* 1. *f.* 5.

Marchantia ſquamis marginalibus, calyce plano SCHMIEDEL. *t.* 9. p. 38.

& *Lichen fontanus major umbellatus* EJUSD. *t.* 9.

γ. Cyathifera.

Adarces RYFF. p. 924.

Lichen petræus, calyce ſeminifero KYLLING. p. 84.

Nobis alpina eſt, quam DILLENIUS domeſticam facit. Ex valle *Frenieres.*

Minor eſt, breviori fronde, minus diviſa, linea deſtituta: petioli breviores: capitula ſtellata, multo minora, non ita umbellata: folia imbricata, ſubtilius reticulata, per matginem ſinuata. Scyphi folia plantam reparatura continent, ſimiliter dentati. Umbellata capitula, non profunde ſexfida, octofida, inferne ſquamoſa. Sub anguſtiori parte radiorum, nam extrema dilatatur, ſupra ſquamas, ſeries eſt folliculorum ovatorum, qui mihi videntur florum prioris ſpeciei eſſe initia, longa pariter ſerie diſpoſita, etiam octona. Sub ſtellatorum capitulorum decem radiis ex ordine ſubjectæ & interjectæ membranæ dentatæ, & inter eas quadrifidæ capſulæ, ex quibus de ſeta villoſa & globoſa anthera prodit, quæ effuſo polline villoſo, dentatum marginem revolvit.

Ad priorem proxime accedit, & vix differt, niſi lineæ nigræ defectu, capitulis minoribus, fronde minus evidenter teſſellata, breviori & rotundiori.

Umbellatas plantas ſeparat Cl. SCOPOLI *ſetis anguloſis rubris, capſula octifida, verrucoſa, radiis ovatis* p. 119. Et olim ſeparavi.

Marchantia & Marſilea, cum foliaceæ naturæ ſint, manifeſto ad Muſcos pertinent, a Lichenibus diverſæ.

ANTHO-

b) Glabros DILLENIUS.

c) MICHELIUM hic ſecutus ſum, nonnihil a DILLENIO diſſentientem, ſed numerum capſularum alterius MARCHANTIÆ SCHMIEDELIANÆ icones confirmant.

ANTHOCEROS Micheli p. 10.

Linnæi n. 1201.

Schmiedelii in icon.

Facies Marſileæ; ſed cyathorum ſtellatorum loco per frondem ſtellæ quinque tuberculorum, inter quæ ova ſubrotunda ſedent. Sed aliæ ſetæ adſcendunt, cornuum ſimiles, ſubulatæ, rectæ, acutæ, in duas valvas diſſilientes, cum ſepto medio. Et ſepto & valvis globuli adpenduntur, ex acinis ſubrotundis compoſiti.

*1893. ANTHOCEROS frondibus indiviſis, ſinuatis, levibus Linn. p. 1606.
Anthoceros major Micheli p. 11. *t.* 7. *f.* 1. Schmiedel. *t.* 19.
Lichen hepaticus pediculis gramineis Buxbaum. *Cent. I. t.* 61. *f.* 1.
Anthoceros foliis majoribus minus lanceolatis Dillen. p. 476. *t.* 68. *f.* 2.
Cl. Stæhelin circa *Hohlehn.*
Folia imbricata, rotunde lobata, & parum diviſa. Cornua uncia etiam longiora, ex media fronde, de cylindrica craſſiori vagina naſcuntur, ab apice incipiunt findi, & denique tota dividuntur.

*1894. ANTHOCEROS fronde lineari, triplicato pinnata *Emend. III.* n. 81.
Anthoceros folio tenuiſſimo, multifido Dillen. *Hiſt. Muſc.* p. 477. *t.* 68. *f.* 4.
Anthoceros foliis bipinnatifidis linearibus Linn. p. 1606.
Etiam iſtam Stæhelinus legit, in ſylva montis *Münchenſtein*, & ad me miſit, ego vero cum Dillenio communicavi: non alibi hactenus inventam.
Frons uncialis, ramoſiſſima, pinnata, ad angulos rectos diviſa, pinnis pinnatis, omnibus fere linearibus. Seta flavum pollinem emittit, & ex ſummorum ramorum diviſionibus prodit.

RICCIA Micheli t. 57. p. 106.

Linnæi n. 1200.

Habitus Marchantiæ 2. ſed ajunt, in mare antheram ſeſſilem apice dehiſcentem reperiri; in femina planta fructum globoſum unilocularem, polyſpermon. Verum obſcura *a*) utriusque partis, & antheræ potiſſimum natura, Dillenium movit, ut cum Lichenibus relinqueret, neque ego in tanta totius habitus adfinitate longe removerim. Et ipſe Michelius filamentum admiſit, antheram rejecit.

1895. RICCIA fronde reticulata, æquabili, lobis bipartitis & tripartitis, lobulis triangularibus.
An *Riccia minima pinguis, adſpergine cryſtallina perfuſa* Micheli p. 107. *t.* 57. *f.* 5. Accedit ob pilos.
In aquæ ſuperficie legimus Stæhelinus, Königius & ego, in foſſis, quæ clivo prope *Michelfelden* parallelæ deſcendunt.
Ex communi centro octo foliola fere in orbem ſparguntur, reticulata, areis hexagoniis, in duos tresve craſſos triangulares lobos fiſſa, inferne pilis obſita, nervo medio depreſſiori diviſa, quæ nota a Dilleniana planta diſſentit.

*1896. RICCIA fronde reticulata, æquabili, lobis denticulatis obtuſis, ſimplicibus & cordatis.
An *Hepatica paluſtris, foliis criſtatis* Vaillant. *t.* 19. *f.* 2? ob puncta & lineam obſcuram.
Riccia minor latifolia pinguis, adſpergine cryſtallina perfuſa Micheli *t.* 57. *f.* 3.
Lichen paluſtris. Rutæ folio Celſii Dillen. *Sylv.* p. 534. *t.* 78. *f.* 12.
Riccia frondibus ſuperficie papilloſis Linn. p. 1605.
Inter Lenticularum conferta agmina.
Frondes viridiſſimæ, pariter ex communi centro ſparſæ, reticulatæ, ſubrotundæ, & cordatæ, obtuſe denticulatæ. Subtus copioſiſſimæ radiculæ, quas Dillenius non habet.

*1897. RICCIA fronde ſulco diviſa, lobis bifurcatis, lobulis lanceolatis obtuſis.
An *Riccia minima, ſegmentis brevioribus & obtuſioribus, profunde ſulcatis* Micheli p. 107. *t.* 57. *f.* 8. Dillen. *f.* 14?

a) Florem ſe non reperiſſe Meyer *Flor. Friſic.* p. 70.

Riccia frondibus glabris, canaliculatis, bilobis, obtusis LINN. p. 1605.
Hepatica palustris bifurcata, foliis brevioribus carinatis VAILLANT. *t.* 19. *f.* 1.

Locum nunc video me non adscripsisse.

Frons crassa, pulposa, inferne terræ nigræ per plurimas radiculas infixa; superne sulco profundo & latiusculo inscripta, fine bifurcato, foliis lanceolatis obtusis. Adspergine caret, cæterum MICHELIANÆ n. 6. similis.

In plantis simplicissimis difficile est species recte constituere, difficilius synonyma certo definire.

HYDROPHACE.

LEMNÆ LINN. spec. p. 1038.

LENTICULARIA MICHELI p. 15.

Datur in Italia planta valde adfinis, quæ ex fissura verticis obtusi emittit stamina duo gemellis antheris *a*), cum fructu abortivo, & fructu fertili rotundo, membranaceo, dispermo & polyspermo *b*).

Ita credo VALISNERIO *c*), qui fuse florem descripsit, ut tamen plantam ab eo visam accuratissimi botanici non dignoscant. Ita credo MICHELIO.

Sed nostrates Lenticulæ, quæ MICHELIO *Lenticulariæ*, simplicissimæ sunt naturæ, duplici cute factæ, & interposita cellulositate utriculosa, absque ulla fabrica organica. Ex iis foliis radiculæ dimittuntur, quæ claviculis paulo crassioribus, acute conicis, terminantur. Cæterum folia vivipara sunt, & ex propaginibus suis alia folia educunt. Quare plantas nostras, alioquin Ricciæ simillimas, ab ea non removebimus, quoad de nostris constet, antheras habere & semina.

Nomen vacat, si quidem Hydrophace BUXBAMII *Salvinia* est. Lemna longe distat.

*1898. HYDROPHACE monorrhiza, foliis pulvinatis, inferne convexissimis *Emend. III.* n. 83.

Lenticula palustris major, inferne magis convexa, fructu polyspermo MICHELI p. 15. *t.* 11. *f.* 2.
Lemna foliis sessilibus, subtus hemisphæricis, radicibus solitariis LINN. p. 1377.

In aquis stagnantibus Germaniæ frequentius.

Folia exigua, convexa, inferne magis, etiam parabolica, viridia, altero fine paulo acutiori. Inter duas membranas cellulosum corpus, & vesicæ aqua plenæ. Superficies inferior alba, laxa membrana, undulata facta, quasi vesiculis deorsim convexis. Radix unica, prælonga, pellucida. Propagatur partibus de folio abscedentibus, & vidi radicem ex matre prodiisse, per filium exiisse, & huic inservisse.

1899. HYDROPHACE polyrrhiza, foliis ovatis planis.

Icon LEEUWENHOECK. *Phil. Transf. n.* 283. *t.* 6. 7. 8.
Lens palustris superne virens, inferne nigricans I. B. III. p. 784.
Lenticula palustris major DILLEN. apud RAJ. *Syn. III.* p. 129. *t.* 4. *f.* 2.
Lenticularia major polyrrhiza, inferne atropurpurea MICHELI p. 16. *t.* 11. *f.* 1.
Lemna foliis sessilibus, radicibus confertis LINN. p. 1377.

In fossis & circa *Noville*.

Tota plantula hieme fundum aquæ petit, cum vere adscendit, aere in vesiculis per frigus contracto, per calorem rarefacto *d*). Folia etiam majuscula, hinc amplo ambitu exteriori, inde angusto vertice interiori, inferne, etiam nonnunquam superne, ex atro rubentia, alias superne viridia, inferne leviter subaspera, pulposa, firmula; cellulosa tela farta. Adgnoscitur radicibus numerosis, fasciculatim ex uno folio demissis. Radices hic & in aliis per folium ramosæ dividuntur *e*).

1900. HYDRO-

a) t. 11. ad K.
b) E.F.G.
c) Florem dipetalon petalis albis crassiusculis *Eph. Nat. Cur. Cent. III. obs.* 34. *Oper.* T. III. *oss. var.* p. 139. *Gal. di Minerv. VI.* p. 73. Fructus, semina in duobus loculis habet, duo, striata, ovata *Cent. I. append.* t. 3. *Gal. de Minerv. V.* p. 251. Id per fissuram folii prodit, & fundum aquæ petit IDEM *Cent. I. append.* & vere enatat per superficiem ibid.
d) *Eph. Nat. Cur. Cent. I. append.* *Gal. di Minerv. V.* cum icone LEEUWENHOECK. *Phil. Transf.* n. 286. 288.
e) VALISNER. ibid. t. 2. f. 2.

*1900. HYDROPHACE monorrhiza, foliis planis ovatis.
Lens palustris CAMERAR. *Epit.* p. 852. BLAKWELL. *t.* 380.
Lenticularia minor monorrhiza, foliis utrinque viridibus MICHELI p. 16. *t.* 11. *f.* 3.
Lemna foliis sessilibus utrinque planiusculis, radicibus solitariis LINN. p. 1376.
Vulgatissima in aquis stagnantibus.
Folia ut in prioribus, agminata, latis cespitibus aquæ superficiem occultant, viridia, glabra & plana. Figura ovi, vertice acutiori, & obtusiori; caro pulposa. Radicula unica.
Lenticula putatur refrigerare, fotuque inflammationes tollere, etiam cum lacte cocta *f*); metus tamen est, ne frigore noceat. Ad podagram MARCELLUS *g*).

1901. HYDROPHACE caule filiformi, foliis ellipticis, lanceolatis, viviparis.
Lenticularia ramosa monorrhiza, foliis oblongis, pediculis longioribus MICHELI p. 16. *t.* 11. *f.* 5.
Lenticula aquatica trifulca C. B. I. B.
Lemna foliis petiolatis lanceolatis LINN. p. 1376.
In aquis Tiguri, Basileæ, Fridlingæ. In Aquilejensi dominio, circa *Herzogenbuchsee.*
Cauliculi natantes filiformes, per intervalla ramosi, hoc modo fiunt. Folia ex elliptico lanceolata, acuta, simplicia, & trifulca: eorum quodque edit duo folia lateralia similia *b*), quæ primo suam notam imprimunt, & paulo post, quasi ablactata secedunt. Ad concursum trium foliorum papilla eminet, quæ unicam radiculam, suo præpilatam cono, dimittit. In folio conspicui utriculi.

f) FORESTUS. TOURNEFORT. *Hist. des plantes autour de Paris.* GARIDEL. p. 277.
g) p. 250.
b) Generatio vivipara Lenticulæ exstat apud VALISNERIUM *Eph. Nat. Cur. Cent. I. append.* t. 3. *Galer. di Minerv. V.* p. 249. LEEUWENHOECK. *Phil. Transf.* n. 283. TREMBLEY *polype* p. 205. in aliis speciebus.